

Medlemmer af Folketinget Sonja Mikkelsen (S), Helen Beim (S), Henning Urup (V), Christian Mejdahl (V), Grethe Rostbøll (KF), Lene Espersen (KF), Kjeld Rahbæk Møller (SF), Margrete Auken (SF), Henrik Svane (RV), Niels Højland (FP), Bent Hindrup Andersen (EL), Addi Andersen (CD) og Ole Donner (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til forskningsministeren og justitsministeren:

»Hvilke konsekvenser agter regeringen at tage på baggrund af udviklingen inden for kloningsteknologien?«

(Forespørgsel nr. F 64).

Medlemmer af Folketinget Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Steen Gade (SF), Elisabeth Arnold (RV), Annette Just (FP), Keld Albrechtsen (EL), Addi Andersen (CD) og Kristian Thulesen Dahl (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om det hidtidige forløb af EU's regeringskonference, og hvad er regeringens forventninger for den resterende del af regeringskonferencen?«

(Forespørgsel nr. F 65).

Medlemmer af Folketinget Pia Gjellerup (S), Ivar Hansen (V), Hans Engell (KF), Steen Gade (SF), Jørgen Estrup (RV), Kim Behnke (FP), Søren Søndergaard (EL), Peter Duetoft (CD) og Poul Nødgaard (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation?«

(Forespørgsel nr. F 66).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 61:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren og ministeren for udviklingsbistand [om FN's konference om miljø og udvikling samt om FN's (UNGASS) topmøde 23.-27. juni 1997]. Af Steen Gade (SF) Martin Glerup (S), Hans Christian Schmidt (V), Niels Jørgen Langkilde (KF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Aage Brusgaard (FP), Bent Hindrup Andersen (EL), Sonja Albrink (CD) og Ole Donner (DF). (Forespørgslen anmeldt 15/4 97).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 62:

Forespørgsel til statsministeren og indenrigsministeren [om Euroregion Schleswig]. Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl. (Forespørgslen anmeldt 15/4 97).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 18: Udenrigsministerens redegørelse af 15. april 1997 om EU's regeringskonference. (Redegørelsen anmeldt 15/4 97. Redegørelsen givet 15/4 97. Meddelelse om forhandling 15/4 97).

Forhandling

Ove Fich (S):

Tak for en god redegørelse. Den er et eksempel på regeringens klare ønske om at informere Fol-

ketinet og befolkningen omhyggeligt om regeringskonferencens forløb. Dermed opnår vi forhåbentlig, at resultatet ikke vil opleves som noget, der falder ned fra himlen, som det var tilfældet med Maastricht-Traktaten.

Redegørelsen er god, fordi den klart viser, hvor Danmark ser ud til at have medgang, og hvor der er problemer. Sådan er det naturligvis, når 15 lande skal komme til enighed om en ny traktat. Man kan ikke få alt, men faktisk ser det ud til, at vi i Danmark er på vej til at få rigtig mange af vore ønsker opfyldt.

De danske forslag til regeringskonferencen har alle afspejlet ønsket om at gøre EU bedre i stand til at løse de problemer, befolkningerne oplever som væsentlige.

For det første beskæftigelsen. Det er afgørende for befolkningen ikke bare i Danmark, men i hele Europa. Det er godt, at der nu skabes grundlag for en bedre indsats mod arbejdsløsheden. 18 mio. ledige i EU er alt, alt for mange.

For det andet miljøet. Det er vigtigt, at der banes vej for et bedre miljøsamarbejde. Forbrugerpolitikens styrkelse er også helt afgørende for alle menneskers dagligdag. Endvidere er en styrket arbejdsmarkedspolitik væsentlig for at beskytte lønmodtagerne i det indre marked og for at sikre en fair konkurrence. Også åbenhed, nærhed og bekæmpelse af svig har stor betydning for befolkningen.

På alle de nævnte områder er der sket fremskridt, på nogle endog meget store, så der synes at være solide sejre på vej til fordel for befolkningen i Danmark og i hele EU. Det er som sagt Danmark, der har stillet mange af forslagene til forbedringer af befolkningens levevilkår i EU.

Hvorfor netop os? Fordi vi naturligvis som foregangsland har mulighed for at kunne øse af vore erfaringer også i EU-sammenhæng, og fordi EU selvfølgelig skal bruges til at forbedre vilkårene for mennesker. Kun derved får EU den nødvendige opbakning hos befolkningerne.

Der er på regeringskonferencen endnu nogle alvorlige knaster, der skal forhandles væk, så man får et resultat, alle lande kan leve med.

Der er de institutionelle spørgsmål. Her er vi i Socialdemokratiet tilfredse med, at forhandlingerne går i retning af de danske ønsker. Næmlig at hvert land fortsat skal have en kommissær, at stemmevægtene relativt mellem medlemslandene bevares uændret, samt at der sker en forenkling af beslutningsmetoderne. Også en øget anvendelse af flertalsafgørelser frem for enstemmighed er i vor interesse, som det frem-

går af regeringens oprindelige forhandlingsudspil.

Der er den fælles udenrigspolitik, hvor forhandlingerne langt fra er afsluttet. Her er det vigtigste at finde en bedre beslutningsform. Den nuværende regel med enstemmighed har for mange gange vist sig at være en blokering for fælles handling. Det mest realistiske vil være en beslutningsmekanisme, hvor ikke alle lande behøver at deltage i de fælles aktioner, men hvor et par lande kan vælge at undlade at deltage. Det er også et dansk synspunkt.

For så vidt angår forholdet mellem EU og Vestunionen, er der adskillige forslag. Uden tvivl ønsker det store flertal af EU-landene en stærk sammenknytning. Man ønsker, at EU kan anmode Vestunionen om at løse opgaver af humanitær karakter, fredsbevarelse eller krisestyring. Skulle forhandlingerne føre til et tættere samarbejde omkring forsvarspolitik og forsvar, har det naturligvis ingen direkte betydning for Danmark på grund af vort forbehold over for forsvarspolitik og fælles forsvar. Omvendt er det naturligvis altid væsentligt for os, hvad der sker i Europa, og i Socialdemokratiet følger vi det nøje.

I det retlige samarbejde findes de dårligst afklarede spørgsmål. Her må der erindres om, at Danmark ikke er imod samarbejde på dette felt, tværtimod. For såvel asyl- som politisamarbejde har Danmark været i front for at få skabt resultater i samarbejdet. Regeringen har arbejdet på at få de øvrige EU-lande til at bruge de muligheder for effektiviseringer, der allerede eksisterer – desværre ikke med tilstrækkeligt held.

Der er god grund til at effektivisere samarbejdet, men vandene skiller unægteligt, når metoderne diskuteres. Det største problem inden for det retlige samarbejde er jo, at den politiske vilje mangler i flere af de øvrige lande. Mange lande ønsker samarbejdet flyttet over til det overnationale, men de er dybt uenige om substansen.

Nogle ønsker f.eks. at dele opgaverne omkring flygtninge på en mere solidarisk måde, mens andre lande fortsat ikke ønsker at tage imod kvoteflygtninge. I Socialdemokratiet ønsker vi en kraftig effektivisering af samarbejdet inden for den nuværende mellemstatslige ramme, og vi har masser af forslag.

Fleksibilitet var på et tidspunkt den store trylleformular. I dag er der langt mere realisme omkring begrebet. Først og fremmest er det vigtigt, at man nu ser fleksibilitet som den sidste

udvej på et samarbejdsområde, efter at man intens har prøvet at skabe enighed om samarbejde mellem alle 15 EU-lande. EU's styrke og EU's troværdighed er størst ved enighed.

For det andet er det vigtigt, at fleksibilitet ikke kan underminere væsentligt samarbejde som f.eks. landbrug, indre marked, eksternt handel m.v. I Socialdemokratiet mener vi, at der er brug for en vis grad af fleksibilitet. Med endnu flere og endnu mere forskellige EU-lande i fremtiden vil der givetvis måske især inden for det retlige samarbejde opstå situationer, hvor ikke alle landene kan eller vil være med i samarbejdet. Her er det rimeligt, at en gruppe af lande kan gå videre under den klare forudsætning, at det ikke er til skade for de andre, samt at alle lande har ret til at tilslutte sig.

Socialdemokratiet vil altså ganske meget på de vanskelige områder. Vi har intet ønske om at smygge os uden om beslutningerne om institutioner, udenrigspolitik, retligt samarbejde eller fleksibilitet, tværtimod. Vore intentioner er fortsat at gå lige på og hårdt omkring de svære spørgsmål. Højest sandsynligt vil det ikke føre til sejre hele vejen igennem.

Naturligvis vil der også være ting, som vi i Socialdemokratiet er mindre tilfredse med, men i et samarbejde mellem 15 lande kan Danmark ikke få sin vilje på alle felter, lige så lidt som Tyskland eller Frankrig kan. Det gælder om at finde løsninger, som alle enten er glade for eller i det mindste kan leve med.

I Socialdemokratiet lægger vi stor vægt på, at regeringskonferencen slutter om to måneder. Vi synes, det haster, for det er nu 7½ år siden, at Muren faldt, det er 7½ år siden, at befolkningerne i Central- og Østeuropa realistisk kunne få håbet om at blive medlemmer af EU, og det gælder om snarest at kunne imødekomme deres ønsker. Det er hovedformålet med EU-samarbejdet i disse år.

De har selv i de ti ansøgerlande i Central- og Østeuropa gjort en stor indsats for at forberede sig. De har gennemført omfattende økonomiske reformer, hvis resultater nu for alvor begynder at vise sig. De har indført demokrati, som ser ud til at fungere, nogle steder endog overordentlig godt. Respekten for menneskerettighederne har været stærkt stigende, og der er nu færre problemer. De har i meget stor udstrækning løst deres grænseproblemer med hinanden, behandlingen af de etniske mindretal forbedres stadig; de er godt i gang med deres del af arbejdet.

Derfor må vi på vores side se at få afsluttet vores forberedelse til udvidelsen med Central- og Østeuropa. Det betyder, at regeringskonferencen skal afsluttes snarest og ratificeres. Det betyder reform af landbrugspolitikken, det betyder reform af strukturpolitikken, og det betyder afgørelser omkring de finansielle ressourcer for de kommende år. EU må arbejde systematisk og hurtigt med disse problemer.

Vi håber meget, at vi kan komme i gang med forhandlingerne om udvidelsen med landene i Central- og Østeuropa, alle ansøgerlandene, på lige vilkår i starten af 1998. Nu gælder det om at handle. Men lad os også huske, at det ikke er tilstrækkeligt at starte forhandlingerne. Det er også vigtigt at sikre, at de fuldføres med et godt resultat for alle parter. Derfor må regeringen og Folketinget i fællesskab, især med udgangspunkt i den udmærkede rapport fra Dansk Udenrigspolitisk Institut, lægge en strategi for, hvorledes landene i Central- og Østeuropa før tiltrædelsen af medlemskab kan hjælpes bedst muligt til at kvalificere sig.

Der er dem, der siger, at alt det med udvidelse blot er et skalkeskjul for mere union. Derfor vil de stemme imod en ny traktat. Det er svært at se, at f.eks. bedre miljøregler, fleksibilitet eller mere åbenhed er mere union. Men der er altså dem, der opfatter det på den måde. Vi i Socialdemokratiet vil gøre vores til, at de ikke får deres vilje og dermed blokerer for en kommende traktat.

For én ting står os helt klart, nemlig at uden en ny traktat bliver der ingen udvidelse af EU. Så vil forudsætningerne ikke være til stede. Det ville være en historisk fejltagelse af uhyre dimensioner. Udvidelsen af EU er det største fredsprojekt i vor tid. Socialdemokratiet vil gøre sit til, at tilstrækkelig mange i tide vil indse den historiske betydning af, hvad vi i øjeblikket er i færd med.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg synes desværre fortsat, at hr. Ove Fich taler noget uden om. Hr. Ove Fich starter med at tale om, at Danmark ikke har medgang i alle sager, og så nævner hr. Ove Fich en række småsager, hvor vi har medgang.

Og da vil jeg spørge hr. Ove Fich: Er det ikke korrekt, at de sager, hvor det danske udspil ikke længere svarer til det, der faktisk sker på regeringskonferencen, netop omhandler de centrale områder? Det er netop flygtninge- og asylpoli-

tik, spørgsmålet om de ydre grænser, og det er den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og forsvarspolitikken. Er det ikke korrekt, at vi har medgang i småtteriene, men i de store sager er det danske udspil dybt forældet?

Så kommer hr. Ove Fich ind på svigsspørgsmålet. Der vil jeg godt stille et andet spørgsmål. Regeringen kæmper angiveligt imod svig af hensyn til befolkningen. Det nævnte hr. Ove Fich. Så vil jeg godt spørge hr. Ove Fich: Hvorfor i alverden har regeringen så ikke gjort noget som helst for, at Danmark kan ratificere den Svigskonvention, vi har vedtaget for længst i EU? Her taler regeringen også med to tunger. Man siger ét, og i praksis gør man noget andet.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må give fru Charlotte Antonsen ret på ét punkt, nemlig at hr. Ove Fich konsekvent undlader at komme ind på de problemer, som står i centrum på regeringskonferencen, de problemer, der består i, at de danske undtagelser med hensyn til forsvar, militær, retspolitik, asyl osv. er under massivt angreb fra et stort flertal af de andre lande. Det er hovedproblemet på regeringskonferencen.

I stedet fortæller hr. Ove Fich om alt muligt andet, som stort set ikke har nogen betydning på konferencen – som ikke interesserer andre end hr. Ove Fich og en lille snæver kreds omkring ham, men som slet ikke indgår med vægt på regeringskonferencen.

Og så hører jeg nu hr. Ove Fich sige, at man vil sælge ud – ja, sådan siger hr. Ove Fich ikke; han siger: Vi kan jo ikke få vores vilje på alle punkter. Betyder det, at Socialdemokratiet nu er ved at indstille sig på at indgå et kompromis på regeringskonferencen, hvor man sælger ud af de danske undtagelser, eller hvad betyder det, hr. Ove Fich nu lægger op til? Betyder det, at man nu står over for et udsalg? Det vil jeg gerne have et svar på fra hr. Ove Fich.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Lidt i samme retning vil jeg også stille spørgsmål. Jeg sad og ventede på, at hr. Ove Fich ville følge den socialdemokratiske linje op og sige: Danmark skal være et foregangsland. Vi skal sikre, at udenrigs- og sikkerhedspolitikken forbliver på et mellemstatsligt niveau. Vi skal sikre, at forsvarspolitikken ikke kommer ind i EU. Vi skal sikre, at retlige og indre anliggende forbliver et mellemstatsligt anliggende med enstem-

mighed osv., og vi skal sikre, at Schengenaftalen selvfølgelig ikke bliver integreret i EU. Vi skal sikre, at det indre marked ikke bliver udvandet ved, at man laver en eller anden form for fleksibilitet, og så videre.

Men hvad skete der? Hr. Ove Fich holdt den tale, som Socialdemokratiet i øvrigt har holdt det sidste år, om nogle småting, som vi alle sammen for så vidt kan være mere eller mindre enige i, men som det i virkeligheden ikke drejer som om på denne regeringskonference, og som ikke har betydning for det, som hr. Ove Fich selv siger er det væsentligste, nemlig at EU skal forberedes på en udvidelse med de øst- og centraleuropæiske lande.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg er noget forbløffet over, at fru Charlotte Antonsen kalder det småsager, at vi beskæftiger os med arbejdsløshed, miljø, forbrugerbeskyttelse, åbenhed, nærhed og bekæmpelse af svig. For os i Socialdemokratiet er det ikke småsager. Jeg ved, det er det for Venstre. Jeg ved, at Venstre hele tiden har været imod, at vi overhovedet tog de sager op på regeringskonferencen, men for os er det helt centrale emner, og vi er faktisk ret glade for de fremskridt, der er sket på disse felter.

Så sagde jeg faktisk også, at på den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bevæger tingene sig i retning af det, vi ønsker. Jeg gav endda et konkret eksempel med beslutningsformen. På flygtningeområdet, sagde jeg, er det fortsat uklart, og det er vist det klogeste, man overhovedet kan sige om hele flygtningeområdet.

Hvad angår Svigskonventionen, vil jeg gerne spørge fru Charlotte Antonsen, hvor mange lande der egentlig har ratificeret? Er det således, at resten af landene har ratificeret, og at det er vores skyld, at konventionen ikke er trådt i kraft?

Til hr. Keld Albrechtsen: Ja, jeg sagde ikke særlig meget om undtagelserne; der er faktisk ting, jeg synes er vigtigere, for undtagelserne er der jo. De er der nu, og de er der bagefter. Jeg synes f.eks., at hele problematikken med udvidelsen af EU er meget væsentligere. Jeg ved, at her er hr. Keld Albrechtsen grundlæggende uenig. Hr. Keld Albrechtsen mener, at de fire danske undtagelser er vigtigere end udvidelsen af EU med Central- og Østeuropa. Der har vi forskellig opfattelse, må jeg blot konstatere.

Og til fru Annette Just: Jeg sagde, at Danmark er et foregangsland med hensyn til beskæftigelse, miljø, forbrugerbeskyttelse, åbenhed og alle disse ting. Men der er jo ingen grund til, at jeg står og remser selvfølghederne op. Det er da klart, og det sagde jeg selv, at vi ikke ønsker det indre marked ødelagt. Jeg sagde også, at vi fortsat skal have en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der er mellemstatslig, og at det samme gælder det retlige samarbejde, så jeg er lidt ked af, at fru Annette Just øjensynlig ikke hørte efter, hvad jeg rent faktisk sagde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ove Fich fortsætter efter min mening med at snakke udenom. Nu spørger jeg hr. Ove Fich: Hvor er det, man fra Socialdemokratiets side er indstillet på at give indrømmelser? Hr. Ove Fich sagde jo, at vi ikke kan få vores vilje på alle punkter. Vi ved jo godt, hvor Danmark er under pres: Det er med hensyn til undtagelsen om militært samarbejde, om Vestunionen.

Betyder det, hr. Ove Fich har sagt, at Socialdemokratiet f.eks. vil acceptere en tættere tilknytning mellem Vestunionen og EU? Er det her, vi ikke kan få vores vilje? Hvad betyder det med hensyn til et overstatsligt samarbejde på det retlige område?

Hr. Ove Fich gentager sit mantra om, at den danske undtagelse eksisterer. Jamen den danske undtagelse kan ikke forenes med den konstruktion, som er ved at blive vedtaget på regeringskonferencen, hvor man overfører asylpolitik eller andre ting fra det retlige område til det overstatslige. Hvordan skal den danske undtagelse så sikres?

Det vil jeg gerne have et svar på, for det er de reelle problemer på regeringskonferencen, og det er dem, vi burde diskutere i dag og ikke de småting, som hr. Ove Fich var optaget af i sin indledning.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Ove Fich siger, at målet med EU-konferencen er Østudvidelsen. Det er vi fuldstændig enige med Socialdemokratiet i.

Så vil jeg sige til hr. Ove Fich, at når jeg taler om, at nogle sager er småsager, er det, fordi de ikke er afgørende for, at EU kan udvides mod øst, og herunder hører altså spørgsmål som arbejdsløshed og nærhed, som Venstre i øvrigt er enig i. Men det er jo ikke det, der er de afgø-

rende klodser, der skal på plads, før vi kan udvide kredsen af EU-lande med de østeuropæiske ansøgerlande.

Med hensyn til arbejdsløsheden mener vi faktisk, det er en lidt farlig kurs, som Socialdemokratiet er ude på, fordi man skaber nogle forventninger i befolkningen om, at EU, når konferencen er blevet gennemført, kan løse Danmarks arbejdsløshedsproblemer. Det kan EU ikke, og vi mener, det er meget farligt at skabe sådanne forventninger, som ikke vil kunne indfries.

Til sidst med hensyn til Svigskonventionen: Danmark har fremsat et forslag om at forhindre svindel i EU, og så er det altså meget iøjnefaldende, at vi ikke straks har gennemført den konvention.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Hr. Keld Albrechtsen overser øjensynlig, at der i Edinburgh-Afgørelsen, som jeg tror hr. Keld Albrechtsen gik højt op i, står, at vi ikke kan forhindre de andre lande i at gå videre på de områder, hvor vi har et forbehold, og det gælder også forsvarspolitikken. Det kan godt være, at det ender med, at EU og Vestunionen bliver tættere sammenknyttet, men det er i så fald de andres beslutning, og det afgørende er selvfølgelig, at Danmark har sit forbehold på det område og ikke er inddraget i det.

Derudover kan jeg i øvrigt ikke forstå, at det ikke skulle være muligt at koble det danske forbehold til en ny indretning af det retlige samarbejde. Hr. Keld Albrechtsen ved øjensynlig allerede nu, hvordan det retlige samarbejde skal indrettes. Det ved jeg ikke. Det er muligt, at hr. Keld Albrechtsen har en krystalkugle, som er bedre end min, så jeg vil vente, til vi ved, hvordan det bliver indrettet, men det er helt klart, at vi ønsker at fastholde vort forbehold på det felt.

Så er jeg da glad for, at fru Charlotte Antonsen siger, at Venstre også går ind for beskæftigelse, miljø, forbrugerbeskyttelse og alle de andre ting. Jeg var lige ved at tro, at vi skulle til at trække de gevinster tilbage, som vi har fået på disse felter, men jeg forstår, at det behøver vi altså ikke. Det glæder mig meget.

Hvad angår Danmarks ledighedsproblem, skal vi nok selv klare det i Danmark. Det behøver vi ikke EU's hjælp til, men vi synes, det er væsentligt, at EU-landene bliver bedre til at koordinere deres bekæmpelse af arbejdsløshed, for så får vi større effekt af de enkelte landes indsats. Det er der næppe nogen der kan bestribe.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Så fik vi da reelle og ærlige svar fra hr. Ove Fich.

Danmark har fire forbehold, og i disse fire forbehold står der: Vi vil ikke forhindre, at de andre lande går længere. Det er også udmærket; det er der jo et flertal af Danmarks befolkning der har sagt ja til. Det vil jeg ikke benægte.

Men når Socialdemokratiet samtidig siger, at de gerne vil have, at Danmark skal være et foregangsland, kunne det måske være, at de også ville prøve på at fortælle befolkningerne ude omkring i Europa, hvad et foregangsland er. Det er altså et land, som vil forklare de andre regeringer, at hvis de går videre, er det højst sandsynligt, at ratificeringen af Maastricht II, eller hvad den kommer til at hedde, vil falde med et brag i Danmark.

Var det derfor ikke en idé, at regeringen tog sig sammen og sagde: Det går ikke, at I går videre, når vi taler om integration af militær, af udenrigspolitik osv. Det er på den måde, jeg mener, at Danmark måske, hvis Socialdemokratiet mente det ærligt, kunne være et foregangsland.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hvis Socialdemokratiet og den danske regering mener det alvorligt med, at de danske undtagelser skal fastholdes, skylder man os en forklaring på, hvordan man i praksis vil sikre det på regeringskonferencen.

Nu nævnte hr. Ove Fich eksemplet med en sammensmeltning eller en tættere tilknytning mellem Vestunionen og EU. Hvis det sker, hvordan kan man så have en undtagelse fra en sammensmeltning mellem EU og Vestunionen, når vi er medlemmer af EU? Det er ganske enkelt ubegribeligt. Det kan ikke lade sig gøre i virkelighedens verden at have en undtagelse fra en sammensmeltet organisation. Det må hr. Ove Fich da kunne forstå. Det skylder han os en forklaring på.

Tilsvarende på det retlige område: Hvis ting, som den danske regering ønsker at være med i, f.eks. en fælles flygtningepolitik – det har jeg forstået at man ønsker at være med i – bliver flyttet over til det overstatslige område, hvilket et meget stort, massivt flertal af landene insisterer på at det skal, hvordan vil hr. Ove Fich så sikre den danske undtagelse? Det er det, man burde koncentrere sig om i forhandlingerne, og det er det, hr. Ove Fich snakker uden om.

Charlotte Antonsen (V):

Kina udviser en rystende mangel på respekt for de mest elementære menneskerettigheder. Alligevel stod franske nationale interesser i vejen for, at EU i fællesskab kunne enes om en dagsorden i FN, der påpeger de urimeligheder, som de kinesiske myndigheder udsætter deres egen befolkning for.

Et stigende antal mennesker i verden bliver politisk forfulgt og må flygte fra deres lande. Alligevel ser vi i Europa, hvordan de enkelte lande i stigende antal beslutter at lukke deres grænser fuldstændig for verdens flygtninge.

Den iranske regerings stedfortræder er i Tyskland blevet dømt for mord i Tyskland. Alligevel kan EU-landene ikke enes om at trække deres diplomater ud af Iran som en mild reaktion mod den fuldstændig uhyrlige statsterro-risme.

Dette er blot nogle få eksempler på den nationalegoistiske tendens, der spores i Europa i dag. Denne begyndende opløsningstendens er noget, vi har set før i EF's historie. Det er et signal, som vi skal tage alvorligt, og det er en tendens, som vi skal forsøge at modvirke ved at genskabe den dynamik og den målrettedhed, der i tidligere perioder har præget Fællesskabet.

I begyndelsen og midten af 1980'erne så vi tendenser, der minder om de nuværende. Her tog Kommissionen initiativet til etableringen af det indre marked. Man satte sig et mål om borgernes, varernes, tjenesteydelseernes og kapitalens frie bevægelighed. Derefter gennemførte landene over en 5-årig periode målet.

Dynamikken og samhørigheden i EU – eller dengang EF – blev genskabt, ligesom det indre marked på det økonomiske område førte til velstand og mange nye arbejdspladser. I dag har vi stort set gennemført det indre marked, men der er, som jeg indledte med, nogle eksempler på andre problemer, der trænger sig på i Europa.

Hvordan kan det være, at EU 40 år efter sin start fortsat ikke er i stand til at stå sammen om at løse fælles udenrigs- og sikkerhedsproblemer, og hvorfor er vi ude af stand til at gøre noget effektivt inden for flygtningeområdet samt i bekæmpelsen af den internationale kriminalitet? Er ideen med EU ikke netop at modvirke de nationalegoistiske tendenser, som de tre indledende eksempler er udtryk for?

For Venstre er det centralt, at det på regeringskonferencen lykkes at blive enige om, at EU i fremtiden bliver udstyret med tilstrækkeligt effektive midler til at kunne reagere passen-

de og til at kunne reagere samlet i tilsvarende situationer. For Venstre er det fortsat EU's vigtigste mål at skabe frihed og fred i Europa.

For os er det afgørende, at lederne i EU på regeringskonferencen mander sig op til at tage de påtrængende problemer, der plager EU, op. Det er afgørende, at det på konferencen lykkes at skabe et mere effektivt og forpligtende samarbejde på de politiske områder, hvor der er behov for fælles løsninger.

Asyl- og flygtningeproblemer har alle EU's lande. I stedet for, at man blot skubber problemet videre til nabolandet, er der behov for nogle fælles regler for, hvordan landene på rimelig vis tager deres del af opgaven.

Der er behov for fælles regler om, hvordan vi behandler flygtninge og asylansøgere ordentligt, og der er også behov for at sikre en rimelig fordeling. Europaudvalget holdt for nylig en høring, hvori deltog bl.a. Dansk Flygtningehjælp og UNHCR, og deres repræsentanter var fuldstændig enige i, at der er behov for at gøre flygtningesamarbejdet i EU forpligtende.

Når opgaver flyttes ind i det egentlige EU-samarbejde, sikres der også en mere demokratisk proces, hvor ikke blot Europaudvalget herhjemme, men også – og nok så væsentligt – Europa-Parlamentet bliver direkte involveret i beslutningsprocessen, ligesom EF-Domstolen dermed sikrer, at beslutningerne efterleves i praksis.

For Venstre er der ikke nogen tvivl om, at den gennemsnitlige flygtning i EU vil få det bedre med fælles regler, især hvis disse fælles regler bliver regler, der indføres med kvalificeret flertal, således at enkeltlande ikke kan sænke niveauet ved at nægte at gå med i fællesregler, medmindre de er særligt stramme. Man skal simpelt hen kunne stemme bagstræberne ned.

Omvendt er det dog også klart, at konsekvensen i Danmark bliver, at vi får færre flygtninge, for som bekendt er Danmark omtrent det eneste land i verden, der tager imod somaliere, og vi er også meget åbne over for familier, og hvis vi får fælles regler, kan vi næppe forvente at blive enige med de andre lande om så løse regler, som vi har i Danmark, og derfor vil konsekvensen i Danmark blive et mindre antal, men som sagt vil den gennemsnitlige flygtning dermed få det bedre i Europa.

Men uanset om vi er med eller står uden for på dette område, bliver vi nødt til i Danmark at indrette vores regler efter de øvrige EU-landes regler, for i en situation, hvor de 13 af landene

harmoniserer deres regler og England som bekendt har endnu skrappe regler, vil det i endnu højere grad end i dag blive synligt, at Danmark har nogle regler, der adskiller sig fra de øvrige EU-landes, og da flygtninge jo også bruger telefoner og anden form for kommunikation, vil man meget hurtigt ude omkring i verden opdage, at selv om man ikke umiddelbart kan komme ind i resten af landene i Europa, kan man altså via Danmark alligevel komme ind i Europa.

Så i den situation kan vi jo ikke overtage alle de flygtninge, som i dag bliver afvist rundt omkring i Europa, og derfor bliver konsekvensen, at uanset om vi er med eller ej, bliver vi nødt til at følge de fælles regler. Og det eneste, der så er spørgsmålet, og som det danske forbehold forhindrer, er, om Danmark skal være med til at træffe beslutningerne på området eller vi bare skal følge de regler, som de øvrige lande vedtager.

Schengensamarbejdet er et særligt problem for Danmark på regeringskonferencen, for Danmark er som bekendt lige blevet medlem af Schengenkonventionen, og i formandskabets papirer, og hvad vi ellers har set fra regeringskonferencen, lægges der jo op til, at enten hele Schengensamarbejdet eller dele af Schengen skal flyttes ind i det forpligtende EU-samarbejde, og hvad skal Danmark så gøre i den situation? Der står jo i vores forbehold, at vi er med i det retlige samarbejde på det eksisterende traktatgrundlag, men hvis hele Schengenkonventionen pludselig kommer ind på retsområdet, så vil det jo være i strid med vores forbehold.

I den situation savner jeg et ærligt udsagn både fra hr. Ove Fich, fra udenrigsministeren og fra regeringen, for i den situation har Danmark jo kun to valgmuligheder: Enten kan vi oprettholde vores forbehold, men så er vi nødt til at gå ud af Schengen som medlem og fortsætte som observatør, ligesom vi er observatør i Vestunionen. Det er den ene mulighed.

Den anden mulighed, og det er den, Venstre foretrækker, er at tage en folkeafstemning, der gør, at vi kan gå med i det forpligtende samarbejde vedrørende de ydre grænser og kriminalitetsbekæmpelsen og flygtningeområdet.

Men som jeg allerede var inde på i mine kommentarer til hr. Ove Fichs tale, tør regeringen tilsyneladende ikke fortælle, at vores forbehold har nogle konsekvenser, altså fortælle sandheden om den situation, som forbeholdene har bragt os i.

Og det er formentlig en forudsætning for Øststudvidelsen – som jo altså fortsat er Venstres væsentligste mål for regeringskonferencen – at vi i EU har fået effektive regler om bekæmpelse af den internationale kriminalitet og sikring af de ydre grænser og en fælles flygtninge- og asylpolitik, for vi ser jo allerede i dag, at nogle lande begynder at bekymre sig for, om disse nye medlemmer kan give nye problemer på især kriminalitetsområdet, men også med hensyn til den frie bevægelighed, og derfor tror jeg, det danske forbehold her og modstanden mod at gøre samarbejdet forpligtende i realiteten kan komme til at forhindre en Østudvidelse. Det synes jeg også det er vigtigt at man siger, når man fra regeringens side fastholder, at formålet med regeringskonferencen er en Østudvidelse.

På det forsvars- og sikkerhedspolitiske område har vi det andet forbehold, og her går regeringen desværre i sin afvisning langt videre end forbeholdet: Man siger ikke alene nej til en fælles forsvarspolitik, man siger også nej til det seneste forslag, der er kommet om flertalsafgørelser inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

Også dette område er afgørende for Østudvidelsen, for nogle af de lande, der ansøger om medlemskab af NATO, vil på NATO-mødet til sommer blive afvist af NATO, idet alt tyder på, at kun tre lande får lov til at komme ind i NATO, og vi kan da ikke i Danmark med vores forbehold være med til at forhindre, at disse lande så kan komme ind i et EU, der også kan tilbyde sikkerhed ved at have et effektivt udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde med en kobling til det forsvarspolitiske samarbejde.

Problemet er, at det halvandet år gamle danske udspil er blevet overhalet af virkeligheden, at det danske udspil til regeringskonferencen simpelt hen er forældet i dag, og det er jo lidt ejendommeligt i denne tid, hvor regeringen fører sig frem som foregangsland.

Overfladisk set er det da rart, at Danmark skal være foregangsland, men i realiteten stikker både statsministeren og udenrigsministeren jo fortsat hovedet i busken, og deres nuværende politik adskiller sig ikke fra den strudsepolitik, der hele tiden er blevet ført. For når man ser titlen på regeringens oplæg til valgkamp, »Danmark som foregangsland«, venter man sig noget andet end den hidtil førte strudsepolitik, men jeg må altså konstatere, at det ikke er på EU-området, regeringen vil markere Danmark. Her udgør vi nærmest en obstruerende bagtrop.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Fru Charlotte Antonsen sagde, at for Venstre er det eneste rigtige at tage en folkeafstemning, der ophæver forbeholdene. Men da Venstre jo har haft en ren siksakkurs på det punkt, synes jeg, det vil være interessant – bl.a. for at finde ud af, hvor meget varm luft der var i fru Charlotte Antonsens tale – at få at vide, hvad man i denne måned mener om en folkeafstemning om ophævelse af forbeholdene.

Hvornår skal den foreligge? Skal vi have den inden sommeren, altså inden regeringskonferencen afsluttes, så vi kan se, om regeringen så skal forhandle på det grundlag, som vælgerne har givet? For indtil videre kan man jo ikke forhandle på andet grundlag end det, vælgerne har givet.

Eller er det varm luft? Er det bare noget, Venstre går og siger? Eller er det den gamle taktik med at sætte befolkningen pistolen for brystet ved at afholde en folkeafstemning, hvor forbeholdene ophæves samtidig med, at forhandlingsresultatet godkendes, altså det, som Venstres formand var inde på for lidt over et år siden? Kan vi få ordentlig besked af Venstre? For det lyder så flot, at man er handlekraftig, men hvad ligger der egentlig i det?

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Det er lidt i samme gade: Foreslår Venstre virkelig, at den danske chefforhandler og den danske udenrigsminister skal forhandle på et andet grundlag end det, der blev besluttet ved en folkeafstemning den 18. maj 1993, altså at de skal forhandle, som om forbeholdene ikke eksisterer? Jeg venter også spændt på et svar.

Og derudover vil jeg sige, at jeg erindrer en udtalelse fra Venstres formand, hr. Uffe Ellemann-Jensen, for ca. et år siden, om, at alt det dér om beskæftigelse og miljø var bragesnak, som slet ikke skulle tages med på regeringskonferencen – for dagsordenen var sat, blev der sagt. Og dengang sagde hr. Uffe Ellemann-Jensen også, at hvis man tog det med, ville hele projektet skride. Men vi tog det med alligevel, og vi har faktisk opnået ganske pæne resultater.

Derfor vil jeg spørge fru Charlotte Antonsen: Er projektet skredet, eller forhandles der faktisk ikke stadig væk seriøst?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har to spørgsmål til fru Charlotte Antonsen:

Først vedrørende den bebudede folkeafstemning om et af forbeholdene. Det var jo ren tale, at vi skal tage den folkeafstemning, og jeg kunne forstå på fru Charlotte Antonsen, at det haster, og at det helst skal være, inden man er færdig med at forhandle, men hvad vil Venstre gøre ved det genstridige folk, når den folkeafstemning bliver tabt på gulvet? Det tyder alt jo på at den bliver, for i de utallige opinionsundersøgelser, hvor folk rundt omkring i landet bliver spurgt, om vi skal opretholde forbeholdet vedrørende de retlige og de indre anliggender, er svaret hver gang, at vi skal opretholde det.

Så det, fru Charlotte Antonsen går i møde, er en tabt folkeafstemning – ja, man fristes til at sige: Endnu en tabt folkeafstemning sat i gang af partiet Venstre – for der er ikke overensstemmelse mellem Venstres synspunkter og de synspunkter, som man tror der er i befolkningen, og derfor spørger jeg altså: Hvad vil Venstre gøre ved det genstridige folk?

Derudover havde fru Charlotte Antonsen den i øvrigt udmærkede betragtning, at EU bl.a. skal modvirke de nationalegoistiske tendenser i medlemskredsen. Det synes jeg er en god og rigtig betragtning, for jeg synes også, det skal fremmes i samarbejdet, men i den forbindelse vil jeg spørge, om det betyder, at Venstre går ind for flertalsafgørelser i udenrigspolitikken.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil spørge Venstres ordfører, om den tale, hun holdt, betyder, at Venstre nu har tilkendegivet, at partiet ikke står bag den danske regerings forhandlingsposition på regeringskonferencen. For sådan må det jo opfattes.

For man kan jo sige, at Enhedslisten og Venstre er enige på det ene punkt, at regeringen ikke håndterer de reelle problemer på regeringskonferencen ordentligt, idet den undviger diskussionen om de danske undtagelser og ligesom strudsen tror, at hvis man stikker hovedet i busken, forsvinder problemet, og det vil sige, at vi er enige om, at regeringens linje på regeringskonferencen ikke duer.

Derfor vil det jo være interessant at få afklaret, om der i Folketinget skulle være et flertal for den opfattelse, at regeringens linje ikke duer, og det er derfor, jeg stiller det spørgsmål til fru Charlotte Antonsen.

Enhedslisten er selvfølgelig overhovedet ikke enig med Venstre i, hvad regeringen så skal gøre i stedet for det, som den i dag foretager sig på regeringskonferencen, men det er en anden diskussion. Men jeg vil gerne høre, om Venstre står bag regeringens forhandlingsoplæg.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Steen Gade:

Ja, Venstre ønsker en folkeafstemning om det retlige forbehold, hvis det viser sig – hvilket vi håber – at dele af det retlige samarbejde kommer ind i det forpligtende EU-samarbejde. Men vi ønsker en folkeafstemning om Østudvidelsen først, for det er det centrale for Venstre, og så må vi tage den anden folkeafstemning bagefter.

Men det er at kaste folk blå i øjnene at sige, at vi ikke bliver nødt til at ændre vores forbehold, hvis vi vil opretholde vores medlemskab af f.eks. Schengenkonventionen, og det er det, vi angriber.

Hr. Ove Fich sagde, at vi den 18. maj 1993 vedtog nogle forbehold. Og disse forbehold blokerer for Danmarks muligheder på nogle områder, men som hr. Ove Fich selv har været inde på i dag, forhindrer de os jo ikke i at acceptere, at de andre lande går videre på f.eks. forsvarsområdet. Der er jo intet i de danske forbehold, der tilsiger, at udenrigsministeren, hver gang man i EU-kredse nævner ordet forsvar, rejser sig op og siger nej. Det er der intet i forbeholdene der tilsiger. Og det er klart i dansk interesse, at Europa får en fælles forsvarspolitik, uanset at vi, indtil vi engang har fået en ny regering, må stå uden for den.

Og så til fru Elisabeth Arnold:

Jamen Venstre opgiver da ikke! Det er ganske vist rigtigt, som fru Elisabeth Arnold siger, at der er meningsmålinger, der viser, at danskerne er modstandere af en afskaffelse af forbeholdene, men det får da os til at sige, at så er der endnu større behov for, at der er nogle, der tør rejse diskussionen og fortælle danskerne om konsekvenserne af forbeholdene, og dér savner vi altså en ledelse, der tør sige sandheden til den danske befolkning.

Og til sidst til hr. Keld Albrechtsen:

Venstre har stået bag det danske udspil. Det er ganske vist ikke udformet sådan, som Venstre gerne havde set det, og det er korrekt, at jeg i dag har kaldt det forældet, men det er da klart, at Venstre ikke vil obstruere Danmarks muligheder fuldstændig ved nu at stemme imod rege-

ringen. Det vil vi ikke, men vi vil have lov til at sige, hvad vi mener om sagen: Udspillet er forældet, og regeringen burde fortælle befolkningen sandheden.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg forstår slet ikke Venstres ordførers tale. Jeg opfatter det, som om Venstres ordfører mener, at den danske befolkning ikke konstant får tude ørene fulde af, hvor skadelige de forhold er. Det fortæller Venstre. Det synes jeg faktisk også, regeringens ministre gør sig stor anstrengelse for. Sådan lyder det i hvert fald i mine ører, og jeg synes, det er ganske forkasteligt, at Venstre bliver ved med at sige, at det da ikke er falske oplysninger. Det er det, ikke mindst fra Venstres side, men bestemt også fra regeringens ministres side.

Fru Antonsen var på et tidspunkt i sin ordførertale inde på flygtningepolitikken og talte om, at flygtninge både ville få det bedre, og at der også ville komme færre til Danmark, hvis man blev enige om fælles regler på det område.

Er der slet ikke forståelse hos Venstre og fru Antonsen for, at flygtningepolitikken skal fastlægges af det danske Folketing, og at vi, hvis vi én gang afgiver retten til at gøre det, kan komme til at stå i en fuldstændig utålelig situation? Har Venstre opgivet den tanke, at der måske kunne skabes et flertal herinde for at stramme politikken? Sådan opfatter jeg desværre fru Antonsens tale.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Så fik vi da at vide, at en stor del af Venstres ordførers tale var varm luft, nemlig det om folkeafstemning. Vi skal altså have en folkeafstemning om forhandlingsresultatet, og så engang i fremtiden vil Venstre altså have en folkeafstemning om ophævelse af forbeholdene. Sådan forstod jeg det nu.

Det var altså varm luft.

Jeg spørger Venstres ordfører: Hvorfor skal vi så snakke om det i dag? Hvorfor skal vi så ikke koncentrere os om det, der er vigtigt i de næste to måneder, nemlig substansen, og få et ordentligt resultat, der forbereder Danmark og Europa på den vigtigste opgave i dette årti: åbningen for Central- og Østeuropa.

Hvorfor så al det andet partifleri, Venstre-markeringer eller hvad der må være motivet bag Venstres ordførertale?

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Det glæder mig at konstatere, at Venstres ordfører nu indrømmer, at regeringen har forhandlet korrekt ud fra de beslutninger, der er truffet tidligere.

Så vil jeg godt tilbage til det, fru Charlotte Antonsen ikke kommenterede, nemlig at Venstre for et år siden sagde, at alt det med beskæftigelse og miljø var bragesnak.

I dag har de andre 14 lande, i hvert fald de 13 af dem, accepteret, at det er det ikke. Det er overordentlig relevante emner, og på Dublin II-mødet blev der faktisk truffet en række beslutninger om det.

Er det ikke lidt underligt i dag at måtte konstatere, at Venstre for et år siden sagde, at det hele ville skride, hvis vi rejste disse spørgsmål, og i dag har vi faktisk kaldt solide gevinster hjem på disse områder, og projektet er ikke skredet? Det kunne jeg da godt tænke mig en kommentar til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, man kan jo sige, det er lidt ynkeligt med Venstre. En masse store ord og så viser det sig, at der ingenting er bag dem. Venstre bakker alligevel regeringens forhandlingslinje op, selv om det finder, at den overhovedet ikke duer.

Når situationen nu er den, at man står over for, at undtagelserne er det afgørende på regeringskonferencen, vil jeg godt spørge fru Charlotte Antonsen, om der så ikke i virkeligheden er to muligheder, nemlig at man enten kan opgive undtagelserne, som Venstre foreslår, eller at man må nedlægge veto mod de forslag, der angriber undtagelserne. Så må man nedlægge veto mod en overstatslig politik på det retlige område og mod, at Vestunionen og EU smelter sammen, for ellers kan man ikke i længden fastholde undtagelserne.

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om vi er enige om, at for at der skal være konsekvens og sammenhæng i tingene, må man enten opgive undtagelserne eller nedlægge veto mod disse traktatændringer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg er lidt overrasket over fru Pia Kjærsgaards synspunkt. Det er jo en notorisk sandhed, at Danmark er det land i Europa, der har de mest åbne grænser, og det må fru Pia Kjærsgaard da give mig ret i.

Hvordan vil situationen så blive, hvis Danmark går med i et fælles samarbejde? Ja, så vil vi jo tilpasse os de andre. Vi vil få nogle fælles regler, som ikke vil være lige så lempelige som de danske. Det er altså for mig realiteten i sagen i dag, så jeg har meget svært ved at forstå, at Dansk Folkeparti ikke er med på i hvert fald det område.

Hr. Steen Gade: Med hensyn til folkeafstemninger er vi faktisk enige med regeringen i, at det har vi ikke lagt os fast på, og vi har heller ikke besluttet rækkefølgen eller tidspunktet. Det vil vi gøre, når regeringskonferencen er afsluttet, så vi har ikke svinget ret meget.

Det er korrekt, at vi i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet foreslog en afstemning om Vestunionen, men det var som bekendt, inden regeringskonferencen gik i gang. Efter regeringskonferencen er gået i gang, er det helt afgørende for os, at vi får Østudvidelsen på plads, inden vi begynder at tage fat på forbeholdene.

Vi drøfter forbehold, ligesom vi drøfter substans i det, der står i udspillene. Det gør vi, fordi forbeholdene vedrører Danmarks fremtid i EU, men jeg har godt set i pressen, at SF i hvert fald har problemer med EU's fremtid, og det er måske derfor, man helst ikke vil diskutere den sag.

Hr. Ove Fich refererer til, at vi, da alle de danske udspil kom om forbrugerbeskyttelse, miljø, beskæftigelse og nationale parlamenter, advarede om, at det kunne skabe forvirring og fjerne fokus på regeringskonferencen fra de centrale områder. Jeg mener faktisk, vi har fået ret. For det, vi ser i dag, er jo det, hr. Ove Fich selv var inde på, at de centrale områder – forsvarspolitikken, udenrigspolitikken og sikkerhedspolitikken samt det retlige samarbejde – er man ikke nået til enighed om endnu, fordi man har haft travlt med at tage sig af alverdens småting, som jo ikke spiller nogen rolle i forhold til det, der er hovedformålet: Østudvidelsen.

De enkelte udspil kan da i sig selv være udmærkede, men de har altså ikke noget at gøre med det overordnede mål.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg godt sige: Nej.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så bliver der en tredje og sidste omgang af korte bemærkninger, før vi går til næste ordfører. Fru Pia Kjærsgaard har bedt om ordet, og derefter fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes så sandelig, det er et paradoks, at Venstres ordfører kan gå op og bebrejde Dansk Folkeparti noget om de åbne grænser. Hvem har været med til at åbne grænserne? Er det ikke partiet Venstre? Og fru Charlotte Antonsen svarede mig ikke på, om ikke det er sådan, at hvis det danske Folketing vil beslutte, at der nu skal føres en strammere udlændingepolitik, kan det danske Folketing bare gøre det, hvis der ellers er et flertal for det.

Fru Charlotte Antonsen svarede mig ikke på, om det ikke også er korrekt, at manipulationen over for den danske befolkning er i fuld gang fra Venstres side, men så sandelig også fra regeringspartiernes ministres side. Man er i fuld gang med at forsøge at overbevise den danske befolkning om, at forbeholdene skal ophæves. Jeg tror faktisk ikke på, det lykkes.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil nødtigt bruge så skrappe udtryk som vås, så det vil jeg ikke gøre, men det, fru Charlotte Antonsen sagde om, at Danmark havde de mest åbne grænser i Europa, var daotorisk forkert. Jeg ved ikke, hvor fru Charlotte Antonsen har de oplysninger fra. Takket være bl.a. Venstres meget yderlige pres for at få strammet den danske flygtningepolitik er Danmark et af de mest utilgængelige områder for flygtninge og asylansøgere – og det synes jeg ikke er noget at prale af.

Dernæst vil jeg sige, at nu har Venstre præsentert så mange forskellige standpunkter vedrørende folkeafstemning om WEU, og om flygtninge har vi lige hørt i dag, og alligevel ender Venstre med at sige, at de mener det ikke, for vi skal først stille og roligt afvente regeringskonferencens afslutning, og så beslutte, hvornår vi holder en folkeafstemning, og det skal selvfølgelig være om Traktaten.

Det var rart at få at vide, at det var det, det handlede om. Vi skal så bare være klar over, at når fru Charlotte Antonsen holder en ordførertale, hvad hun gør hyppigt herinde, kommer der et nyt forslag til en folkeafstemning, som luften, når man går hende lidt på klingen, vil blive taget ud af, og så er det bare det sædvanlige: Vi holder en folkeafstemning, når regeringen beslutter det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil prøve at stille mit spørgsmål endnu en gang. Hvis Schengenaftalen f.eks. flyttes ind i EU, hvis flygtningepolitikken bliver overnational, sådan som der er forslag om, forstod jeg, at Venstre har den holdning, at så kan vi ikke opretholde den danske undtagelse, fordi man gerne vil være med i den flygtningepolitik, der så bliver i EU.

Så er det jeg spørger: Er det ikke korrekt, at der så er to muligheder, idet man enten kan nedlægge veto mod de traktatforslag, der foreligger, altså sige, at vi simpelt hen ikke vil acceptere, at der bliver overnational flygtningepolitik, eller man må opgive undtagelsen, hvis man vil være med i den overnationale flygtningepolitik?

Det mener jeg egentlig er meget enkelt, og jeg forstår ikke, hvordan Venstre så i virkeligheden kan støtte regeringens forhandlingsposition, for regeringen forsøger jo den gamle kunst med både at blæse og have mel i munden. Den vil både være med i flygtningepolitikken, og samtidig tror den, at man kan opretholde undtagelsen, og det er plaskumuligt.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg forstår på fru Charlotte Antonsen, at der i dag havde været enighed om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og det retlige samarbejde, hvis ikke Danmark havde fremsat nogle forslag om beskæftigelse og miljø. Jeg må sige, at jeg synes, det er en noget letbenet argumentation.

Vi er meget glade for, at vi fremsatte de forslag, og vi er faktisk også lidt glade for, at fru Charlotte Antonsen nu indrømmer, at det slet ikke er så tossedede emner endda. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Til hr. Ove Fich: Så stor vægt tillægger jeg trods alt ikke Danmark, at det er os alene, der har været medvirkende til, at vi ikke har fået løst de store problemer. Men vi har medvirket til at fjerne fokus fra det centrale: Østudvidelsen og hvad deraf følger af effektivisering i det eksisterende samarbejde.

Til fru Elisabeth Arnold: Det er jo sådan, at partierne i Folketinget over for befolkningen har forpligtet sig til at afholde en ny folkeafstemning, før vi går videre på de fire områder, men

fru Elisabeth Arnold ved udmærket godt, at den beslutning skal træffes her i Folketingssalen.

Venstre vil ikke skjule noget for befolkningen. Vi siger, at forbeholdene udgør et problem i forhold til det, vi kan se der er ved at ske på regeringskonferencen, og derfor forstår vi ikke, at regeringen ikke i højere grad varmer befolkningen op til, at vi altså har et problem, og hvis Danmark ikke skal blokere og komme ud i periferien af EU-samarbejdet, er vi nødt til at diskutere sagen, så vi kan komme af med forbeholdet.

Til sidst til hr. Keld Albrechtsen: Der er ikke noget i forbeholdet, der betyder, at vi skal nedlægge veto. Jeg vil snarere sige tværtimod, for i forbeholdene skriver vi netop, at vi ikke vil forhindre de andre i at gå videre. Det, der kan blive realiteten – det var det, jeg var inde på i min ordførertale – på flygtningeområdet, på Schengenområdet, er, at Danmark ikke er med, og så må vi gå ud. Storbritannien er jo heller ikke med på området, hvilket ikke gør det lettere for os. Men de andre vil så gå videre i et mere forpligtende samarbejde end os, og vi er ude i periferien. Det er sørgeligt, men det er risikoen, hvis vi ikke får regeringen mandet op til at erkende, at vi har behov for en folkeafstemning, så Danmark kan fortsætte som fulgyldigt medlem af hele EU-samarbejdet.

Kent Kirk (KF):

Den redegørelse, vi behandler i dag, drejer sig egentlig ikke om folkeafstemninger. Den drejer sig om status på regeringskonferencen, og jeg synes, at redegørelsen udmærket viser, hvordan de forskellige landes positioner er på vigtige områder.

Derfor ser vi også fra konservativ side hen til, at vi efterfølgende får en vurdering fra udenrigsministrene grundet på, hvad den politiske virkning af det, vi efterhånden kan se tegne sig, bliver. Hvad kommer det til at betyde for Europa, og hvad kommer det til at betyde for Danmark? Jeg går ud fra, at udenrigsministeren vil komme ind på det i sit indlæg, for det er jo en kendsgerning, at nu nærmer vi os snorene.

I løbet af de næste 2 måneder vil det blive afgjort, om det lykkes at få skruet en traktat sammen, så vi kan få udvidelsen på plads, og jeg mener, at befolkningen selvfølgelig har en klar ret til at få de politiske meldinger fra de forskellige politiske partier om, hvordan vi ser på situationen. Det vil jeg så gerne bestræbe mig på i mit indlæg.

Vi finder, at den igangværende regeringskonference rent faktisk er den vigtigste del af de tilpasninger, Europa er ved at foretage, og som skal resultere i, at vi får et helstøbt Europa, præget af samarbejde, stabilitet og økonomisk fremgang. Jeg synes, vi ikke må glemme, at det er dét, det drejer sig om. Det er dét, der er formålet med alle de mange møder, der holdes på regeringskonferencen, fordi det tilfældigvis er blevet vores generation, der står med den udfordring, det er at sikre, at de central- og østeuropæiske lande kan optages i de europæiske samarbejdsstrukturer, vi selv har bygget op efter Anden Verdenskrig.

Siden kommunismens historiske sammenbrud i 1989 har de nye demokratier ønsket at komme med i både NATO og i EU; indtil nu har vi ikke været i stand til at indfri de ønsker, men det er netop det, vi forsøger at leve op til på regeringskonferencen, altså at fremme nye landes optagelse i EU. Derfor er det indlysende, at vi må sikre os på regeringskonferencen, at EU-samarbejdet også kan fungere effektivt efter udvidelsen. Det ville jo være en ulykke for alt det, vi har nået, hvis det er sådan, at en udvidelse af EU betyder, at vi får et europæisk samarbejde, der bliver handlingslammet.

Derfor synes jeg, vi er nødt til som danske politiske partier at prøve på at hive os lidt op af sandkassen og kigge på, hvad der er den europæiske synsvinkel i den sag. Det hjælper ikke noget, at vi har en diskussion om, hvorvidt grænserne nu skal være åbne, eller det ene eller det andet. Vi må forholde os til, hvad det er, der sker på hele det europæiske kontinent, for det er jo en kendsgerning, at Danmark ikke er en ø ude i Stillehavet. Vi er en del af det europæiske kontinent, vi er en del af alle de beslutninger, der træffes, også i andre europæiske lande, og her er det som sagt afgørende, at vi forholder os til, hvordan vores egen samarbejdsstruktur inden for EU skal være.

I Det Konservative Folkeparti støtter vi reformen af institutionerne og det billede, der tegner sig her, fordi det vil medvirke til at effektivisere og forenkle det nuværende samarbejde. Vi støtter også en øget anvendelse af kvalificeret flertal i beslutningsprocesserne, men vi modsætter os enhver reduktion af de små landes indflydelse i EU. Det gør vi ud fra den betragtning, at det ikke er meget afgørende, om vi har to eller tre stemmer, men at EU vil ændre karakter, hvis man begynder at ændre på institutionerne og balancen. EU vil ændre karakter, hvis man f.eks.

følger det franske ønske om, at hvert land ikke nødvendigvis behøver at have en kommissær. Vi mener tværtimod, det er afgørende, at i en Kommission, som har initiativretten, skal hvert enkelt medlemsland også være repræsenteret.

Der er ingen tvivl om, at et EU med 25-27 medlemmer vil fungere helt anderledes end det, vi kender i dag. Uanset hvor mange ændringer, vi laver i institutionerne på grund af resultatet af regeringskonferencen, vil der være områder, hvor interesserne vil være så forskellige, at der ikke kan findes kompromiser. Derfor er det også rigtigt, at en række medlemslande har rejst spørgsmålet om fleksibilitet eller, som de også kalder det, et forstærket samarbejde. Det er vi tilhængere af fra konservativ side. Vi erkender, at hvis Europa ikke skal gå i stå, må der være mulighed for at tillade, at andre lande kan gå videre, hvis ikke alle kan blive enige. Men det er også klart, at der må være nogle klare regler for, hvordan et sådant samarbejde kan fungere, og her er der lagt op til, at det skal være åbent for alle, at der skal være et minimum af lande, der deltager, og at det skal være den sidste udvej, før man kan acceptere det.

Med hensyn til diskussionen om, hvorvidt der skal gives tilladelse til et sådant samarbejde ved enstemmighed eller kvalificeret flertal, finder vi det logisk og naturligt, at det skal afgøres ved kvalificeret flertal. Hvis der kræves enstemmighed, vil de lande, der er imod, jo meget nemt kunne blokere for hele udviklingen.

Forberedelsen af den kommende udvidelse er således den vigtigste del af regeringskonferencen; men der er et område, der er mindst lige så vigtigt, nemlig at sikre befolkningens fortsatte opbakning om Den Europæiske Union. Det er vel læren fra de andre traktatændringer, vi har haft, at befolkningen føler sig usikker og ikke rigtig er med, og derfor er det også rigtigt, at man på regeringskonferencen kigger på de emner, som drejer sig om, hvordan befolkningerne kan følge bedre med i, hvad der foregår i det europæiske samarbejde. Deres interesser skal nemlig tilgodeses ved at sikre, at det europæiske samarbejde ikke er uigennemskueligt.

Vi lægger stor vægt på, at der skabes en bedre og mere demokratisk union, et samarbejde, hvor der er åbenhed om beslutningerne, og hvor den enkelte borger har mulighed for at følge med. Det synes vi er meget, meget afgørende.

Der er også mange andre områder, der kan medvirke til at gøre det europæiske samarbejde mere vedkommende for den enkelte borger. Det

gælder reglerne om nærhed, som jo først rigtig kom på dagsordenen, da vi forhandlede Maas-tricht-Traktaten, og det gælder spørgsmålet om at få inddraget de nationale parlamenter. Her synes vi også, det er vigtigt, at vi får nogle resultater, der både sikrer og styrker nærheds-princippet, men også sikrer, at de nationale parlamenter kan komme til at spille en stærkere rolle.

Men det, vi hele tiden skal huske på, er, at EU er et middel; EU er ikke et mål i sig selv. Medlemskab af EU er et middel til varetagelse af Danmarks interesser, og EU skal bruges til at løse problemer, som kun kan løses på fællesskabsplan, og som de enkelte lande ikke kan løse selv.

Det drejer sig om alle de grænseoverskridende problemer, vi tit støder ind i i de nationale parlamenter. Det er spørgsmål om international kriminalitet, det er spørgsmål om narkohandel og om det stigende pres fra flygtninge og indvandrere. Uanset hvad Dansk Folkeparti og andre siger, kan vi ikke løse de problemer alene. Hvis man bilder den danske befolkning ind, at de problemer kan det danske Folketing selv løse, bilder man den en usandhed ind. Realiteten er, at her står vi med grænseoverskridende problemer, der kun kan løses på europæisk plan i et forpligtende samarbejde. Det er vi tilhængere af, og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi nu udstyrer EU med de værktøjer, der skal til for at løse de opgaver.

Regeringskonferencen skal resultere i en mærkbar forbedring af politisamarbejdet og samarbejdet om indvandrer- og flygtningepolitikken. På politirådet mener vi, at samarbejdet bør effektiviseres inden for nuværende mellemstatslige ramme. Jeg vil også sige helt klart, at Det Konservative Folkeparti er tilhænger af, når vi taler om indvandrer- og flygtningeområdet, at det kan flyttes over i det almindelige EU-samarbejde, det, vi kalder søjle 1.

Vi synes også, at den model, der ligger på bordet, om at der i første omgang skal opereres med enstemmighedsbeslutninger inden for de første 3 år, hvorefter man kan gå over til kvalificeret flertal, er fornuftig og vil være fremkommelig. Men vi er også tilhængere af, at man netop på nogle områder siger, at her vil man ikke have kvalificeret flertal. Det gælder i spørgsmålet om byrdefordeling af flygtninge og asylansøgere, og det gælder i spørgsmålet om den endelige beslutning om at åbne grænserne. Her synes jeg, man har fundet et fornuftigt kompromis,

som enhver dansker burde kunne støtte, fordi det på den ene side kan løse de problemer, Europa står med, men på den anden side ikke går så langt, at man vælter problemerne over på andre med kvalificeret flertalsafgørelse. Selvfølgelig har vi vores forbehold, som på nuværende tidspunkt forhindrer os i at deltage i et sådant samarbejde; men jeg føler mig overbevist om, at når vi kender slutresultatet, og når den danske befolkning får lejlighed til at tage stilling til tingene, vil den også indse, at det vil være til gavn for Danmark.

Lad mig sige om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, at her er der indlysende klart behov for forbedringer. Enhver kan jo se, at det ikke fungerer effektivt, selv om jeg godt vil medgive, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik har en meget kort historie på bagen. Men her er vi altså tilhængere af, at vi får en forbedring og en mere effektiv beslutningsproces, og vi synes, at det, der ligger på bordet om konstruktiv afståelse i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik går den rigtige vej og er et rigtigt skridt at gå.

Men det, vi ligesom mangler her, er en stillingtagen fra regeringens side til det forsvarspolitiske samarbejde, for her ser vi i virkeligheden den store uenighed om målsætningen: Vi har seks lande, der ønsker at lægge Den Vesteuropæiske Union fuldstændig ind under EU, og vi har en lang række lande, som ikke mener, man skal gå så langt. Her er vi fra konservativ side tilhængere af, at vi skal have effektiviseret samarbejdet mellem EU og WEU, men vi ønsker ikke i den sidste fase at acceptere, at Den Vesteuropæiske Union underlægges Den Europæiske Union, altså sammenslutes med Den Europæiske Union. Der trækker vi stregen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til at spørge hr. Kent Kirk, om Det Konservative Folkeparti fuldstændig har mistet tilliden til, at vælgerne vil sammensætte Folketinget på en sådan måde efter næste valg, at det er muligt at stramme udlændingepolitikken her i Danmark, for det er jo netop sådan, man må udlægge den ordførertale, hr. Kent Kirk netop har holdt: Vi kan kun få strammet udlændingepolitikken, hvis vi laver et overstatsligt samarbejde inden for det retlige område, så de andre lande med flertal kan nedstemme Danmark. Det må være logisk, hvis sagen er, at Det Konservative Folkeparti mener, vi skal have et

overstatsligt samarbejde for at kunne stramme udlændingepolitikken i Danmark.

Jeg synes, det er utrolig uheldigt, hvis det er sagen. Jeg mener, at det borgerlige Danmark, den del af Danmarks befolkning, der gerne vil have strammet udlændingepolitikken, burde have en langt højere ambition, nemlig en ambition om at det kunne lykkes at få flertallet til at vende ved næste folketingsvalg, så vi kan stramme udlændingepolitikken i Danmark uden indblanding fra andre lande.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er interessant at høre, hvordan De Konservative nu fremhæver, at det handler om en stramning af flygtningepolitikken.

Grunden til, at jeg tager ordet for at gøre opmærksom på det, er, at nogle menneskeretlighedsorganisationer, som måske har haft samtaler med Socialdemokratiet om den sag, har den opfattelse, at det kunne være til fordel for flygtnings rettigheder med en sådan overnational EU-politik på flygtningeområdet, og derfor synes jeg, det er godt, at sandheden nu kommer for en dag: EU arbejder ikke for at give bedre vilkår for flygtninge, men for at stramme flygtningepolitikken generelt i EU og altså også i Danmark. Det synes jeg man skal vide, for der har været misforståelser på området. Nogle menneskeretlighedsforkæmpere er – sandsynligvis efter drøftelser med regeringen og Socialdemokratiet – blevet bibragt den forkerte opfattelse, at man gennem EU kunne beskytte flygtninge; men nu står det klart, at sådan er det ikke.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Man har jo nærmest indtryk af, at der er en alliance mellem hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristian Thulesen Dahl gående ud på, at nu skal man absolut misforholde mit indlæg.

Det perspektiv, vi ser i en fælles flygtningepolitik, er, at man på europæisk plan vil begynde at gøre de nødvendige indsatser rundt omkring for at prøve at forhindre, at det er nødvendigt at flygte. Vi ved udmærket godt, at det bedste ville være, hvis man i Afrika, hvor der er omkring 5,2 millioner potentielle flygtninge, kunne lave en fælleseuropæisk indsats for at medvirke til at løse de problemer, der er i de pågældende områder. Så ville man ikke få de 5,2 millioner flygtninge til Europa, og det er jo det,

der er perspektivet: at udvikle en flygtningepolitik, som ikke gør det nødvendigt for folk at flygte.

Så synes jeg, jeg er nødt til at sige, at i den situation, hvor nogle føler, det er nødvendigt at flygte, vil der – uanset hvordan vi forholder os til det – komme en afsmittende effekt af, hvordan andre løser de problemer. Det er jo det, vi ser i øjeblikket, hvor bl.a. Tyskland er ved at lukke de ydre grænser. Så er der altså en risiko for, at de flygtninge, som hidtil er kommet ind i Tyskland, men ikke kan komme ind fremover, drejer lidt nordpå og kommer til Danmark.

Jeg forstår, at hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkepartis flygtningepolitik alene er at udstyre en masse polititjeneste med de nødvendige redskaber, og så skal der stå én for hver 100 m af de 6.000 km kyst, vi har, og hver gang en flygtning nærmer sig Danmarks grænse, skal de skynde sig at sende ham ud i havet igen. Det er ikke den flygtningepolitik, Det Konservative Folkeparti står for.

Vi tror, at man kan løse mange flygtningespørgsmål, hvis man gør det på europæisk plan, og der er mange måder, det skal løses på.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er jo ikke en diskussion om, hvorvidt vi skal have samarbejde om udlændingepolitik og om flygtningepolitik i EU på europæisk plan. Det er jo ikke den diskussion, vi har. For det har vi jo. Vi har jo et samarbejde. Vi sidder jo ofte i Folketingets Europaudvalg om fredagen og diskuterer det ene samarbejdsområde efter det andet. Det, den her diskussion går på, er alene, om tingene skal vedtages på et mellemstatsligt niveau med enstemmighed, eller om der skal være flertal. Skal Danmark f.eks. kunne nedstemmes på antallet af, hvor mange flygtninge der skal komme til Danmark?

Det er det, den sag står om, og det er der, hr. Kent Kirk siger: Vi kan ikke have mellemstatslighed om det her. Vi kan ikke have den situation, at vi skal diskutere tingene frem og tilbage, indtil vi er enige. Det går alt for langsomt. Og så tager Danmark sikkert alt for få flygtninge. Derfor skal vi have flertalsafgørelser, så landene kan nedstemmes. Det er det, den her situation handler om.

Det handler ikke alene, som hr. Kent Kirk nu forsøger at fremstille det, om spørgsmålet om, hvorvidt man skal have samarbejde. Dansk Folkeparti synes, det kan være udmærket, at vi har

samarbejde og diskuterer med de andre lande. Men flertalsafgørelser, hvor Danmark kan blive stemt ned på antallet af flygtninge, synes vi er særdeles uheldigt, og det er særdeles uheldigt, at Det Konservative Folkeparti går ind for det.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg forstår, at hr. Kristian Thulesen Dahl ønsker, at det skal være, som det er i dag. Så kan man jo stille sig selv et spørgsmål: Er det lykkedes? Er det lykkedes for de europæiske lande at løse flygtningeproblemet på en ordentlig og retfærdig måde? Alle de statistikker, man kan finde, viser, at det er ikke lykkedes.

Så vil jeg gerne sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at Det Konservative Folkeparti sagde udtrykkeligt, at når vi taler om byrdefordeling, så er det stadig væk en sag, der skal afgøres med enstemmighed. Og jeg er sikker på, at regeringskonferencen slutter med at flytte det over i søjle 1, men netop på det område skal det afgøres med enstemmighed. Så hr. Kristian Thulesen Dahl kan godt gemme sine fordrejninger af, hvor Det Konservative Folkeparti står.

Det Konservative Folkeparti ønsker et europæisk samarbejde på det her område.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, at det får det, Det Konservative Folkeparti står for i denne sag, til at være endnu mere ulogisk. Hvis ikke byrdefordelingsspørgsmålet skal være overstatsligt, hvad er det så egentlig, det er nødvendigt at lave overstatslighed om? Er det spørgsmålet om visumregler? Er det spørgsmålet om, hvorvidt man skal give 500.000 ecu eller 1 mio. ecu i støtte til et område, der trænger til hjælp? Eller hvad er det konkret, Det Konservative Folkeparti vil have flertalsafgørelser af? For så mener jeg da slet ikke, der er grund til flertalsafgørelser.

Jeg må indrømme, at der var en vis logik i det, hvis det var spørgsmålet om, at man var sur over, at Storbritannien havde taget for få flygtninge og så ville have en byrdefordeling med flertal. Man kunne følge en tankegang om, at man var sur over, at andre lande havde taget forholdsmæssigt færre flygtninge end ens eget land, og at man så ville have byrdefordeling med flertal. Det er vi ikke tilhængere af i Dansk Folkeparti, men det kunne jeg da følge en logik i. Men jeg kan altså ikke følge en logik i det, hvis man siger, at der ikke skal være flertalsafgørelse

på det spørgsmål, som vel nok er det mest centrale, men så i øvrigt have det på en række andre ting.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg siger tak for indrømmelsen fra hr. Kristian Thulesen Dahl, indrømmelsen gående på, at hr. Kristian Thulesen Dahl ikke havde lyttet efter.

Med hensyn til diskussionen om flygtningepolitik og det, der skal flyttes over i søjle 1, vil jeg bede hr. Kristian Thulesen Dahl læse papirerne, i stedet for at jeg skal prøve på at manuducere ham i dem.

Steen Gade (SF):

Efter SF's opfattelse bør debatten i dag koncentrere sig om de områder, hvor der er brug for størst dansk indsats i de næste 2 måneder, enten fordi vi ønsker stærkere bestemmelser og altså forbedringer, eller fordi vi bliver presset på vigtige områder. Og eftersom Folketinget senere skal have en debat om hele Central- og Østeuropa – en folketingsdebat på SF's initiativ – vil jeg ikke bruge dagens debat på den diskussion. Det fremgår klart af regeringens redegørelse, hvordan situationen er i dag, og hvor de vanskeligste punkter findes. Derimod synes jeg, det står alt for svagt, hvad regeringen vil gøre i de næste 2 måneder. Det fylder faktisk mindre end en halv A4-side ud af de 17 sider.

I min korte opsummering af, hvad regeringen vil gøre de næste to måneder, er det punkt 1, at regeringskonferencen skal afsluttes den 16.–17. juni, punkt 2, at Danmark vil arbejde for at opretholde opnåede resultater, og punkt 3, at man skal have særlig opmærksomhed på at varetage danske interesser, der har med Edinburgh-Afgørelsen at gøre. Det er jo ikke en stærk melding. Jeg håber, vi får en lidt stærkere melding fra udenrigsministeren, sådan en af dem, der ligner Kina-meldingen og ikke så mange andre meldinger fra regeringen.

Med hensyn til punkt 1, om regeringskonferencen afsluttes den 16.–17. juni, synes vi fra SF's side, at det er o.k., men det er ikke det afgørende. Det afgørende er, om resultatet, som udenrigsministeren og statsministeren kommer hjem med, er i orden.

Så mener vi ikke, at det er tilstrækkeligt at arbejde for at opretholde opnåede resultater på de områder, hvor Danmark har spillet ud. Jeg vil bruge kræfter på og dermed også prioritere miljøområdet. SF finder ikke, at traktatudkastet,

som det foreligger, er tilfredsstillende på det punkt. Der skal indføres stærkere miljøbestemmelser end de foreslåede. Derfor skal hele miljøområdet prioriteres meget højt bl.a. med klare forbedringer på miljøgarantien, flertalsafgørelser på miljøafgifter og konkret inddragelse af miljø i sektorpolitikkerne samt traktatfæstelse af forsigtighedsprincippet.

Jeg vil derfor spørge udenrigsministeren i dag, om han er enig med SF i, at der på miljøområdet skal kæmpes helt til målstregen for at få et bedre resultat hjem end de resultater, som jeg anerkender allerede ligger i det papir, som i virkeligheden blev lavet af det irske formandskab.

Og så til det tredje tema, som regeringen har lavet i redegørelsen, og som regeringen kalder varetagelse af de danske interesser i forhold til Edinburgh-Afgørelsen. Her vil jeg blot gentage endnu en gang, at SF's krav til regeringens forhandlere er, at de kommer hjem med et resultat, hvor forbeholdene står uantastet efter regeringskonferencen, så de er sikret i det endelige traktatkompleks. Det er som bekendt ikke tilfældet i de papirer, vi arbejder med, hverken i de irske eller i de hollandske, og derfor er disse udspil ikke spiselige for SF.

Jeg behøver næppe fortælle udenrigsministeren, men vil alligevel bruge lidt tid på det, at det er ham og statsministeren, der afslutter forhandlingerne på regeringskonferencen. Jeg behøver vel heller ikke fortælle udenrigsministeren, at der er enstemmighed, men det er altså rent faktisk Danmarks statsminister, hr. Poul Nyrup Rasmussen, og Danmarks udenrigsminister, hr. Niels Helveg Petersen, der siger ja til det endelige forhandlingsresultat. Hvis ikke de siger ja, så fortsætter regeringskonferencen. Det er den politiske realitet.

Når jeg siger noget, som man kan sige er lidt banalt, er det, fordi jeg vil understrege, at de to forhandlere, vi har i den her forhandling, ikke er en hr. Uffe Ellemann-Jensen og ikke en hr. Poul Schlüter, men det er to personer, der var med til at lave det nationale kompromis sammen med SF om en ny og langsigtet EU-politik. Det forpligter ganske stærkt efter min opfattelse. Jeg håber, udenrigsministeren er enig.

Og tilbage til det, der er pointen: Regeringen kommer hjem med det, som statsministeren og udenrigsministeren har sagt ja til, og dermed er vi jo ved essensen af det hele: Det handler om, hvordan vi forhandler de næste to måneder. EU-forhandlingsprocessen er ikke en konspiration. Det afsluttes ikke, før der er sagt ja.

Så til det retlige område, hvor vi oplagt har vanskeligheder. Her er det næsten som at skulle løse cirkelns kvadratur: Både at imødekomme de 13 lande, der ønsker overførsel af områderne om fri bevægelighed for personer, asyl og indvandring ind i søjle 1, og samtidig respektere det engelske nej, det danske forbehold og så inkorporere Schengen, og oven i købet et Schengen, hvor Island og Norge er tilknyttet.

Vi kræver, at forbeholdet fastholdes. Regeringen siger, at de også vil fastholde forbeholdet. Derfor synes jeg, regeringen må ud af busken. Hvordan kan forbeholdet fastholdes? Hvad forestiller regeringen sig? Hvilken model kunne tænkes? Og her er jeg enig med nogle af dem, der har været inde i debatten tidligere og sagt, at her mangler vi klarhed. Vi må også snart kræve af regeringen, at den fortæller, hvordan det her kan snedkeres sammen, hvis det kan snedkeres sammen. Og ellers er svaret jo klart nok.

Jeg siger det, fordi regeringen i redegørelsen skriver, at regeringen er forsigtig positiv over for, at Schengen skal kunne gå ind i traktaten. Jamen hvis regeringen er positiv over for, at det kan gå ind i traktaten, så må regeringen jo også have et bud på, at det danske forbehold kan opretholdes i den situation. Så jeg efterlyser et svar.

Et andet sted, vi bliver presset, er på forsvar og sikkerhed. Den danske undtagelse må efter SF's opfattelse blive en murbrækker for alle de lande, der ligesom Danmark ikke ønsker en sammenkobling af Vestunionen og hele EU og ikke ønsker en forsvarsdimension i EU. Man kan sige det på den måde, at det, vi ser, er, at forbeholdene, indholdet i forbeholdene står sin prøve på den regeringskonference, vi er i gang med nu. Det stod stjerneklart for os fra SF, at sådan var det med forbeholdene. Prøven på, om de kunne opretholdes, ville stå ved den regeringskonference, vi står over for her.

Så vil jeg bruge lidt kræfter på området fleksibilitet eller forstærket samarbejde. Her har Danmark været alt for tilbagefaldet. Jeg synes, vi har haft nogle chancer for at spille ud, men det er vel ikke for sent at gøre sig en række ting klart. I SF er vi positive over for fleksibilitet i forhold til Central- og Østeuropa, og vi får en debat om optagelse af lande fra Central- og Østeuropa senere. Men i forhold til det, der er på dagsordenen i relation til redegørelsen, vil jeg sige, at for os er følgende tre principper afgørende:

Det ene er, at hvis man er en del af et indre marked med fælles landbrugspolitik, fælles fiskeripolitik osv., så skal det forudsætte, at alle medlemslande tilslutter sig de politiske samarbejdsområder, som sikrer minimumsbestemmelser for miljø, arbejdsmiljø, lønmodtager- og forbrugerrettigheder.

Så er der for det andet nogle særlige politikområder, hvor vi mener, at alle lande skal blive enige om at kunne lave fleksibilitet. Det er de områder, der er særlig afgørende for unionsudviklingen, og det er netop de områder, som af Danmark er udvalgt til at være forbeholdene.

Og så er der den tredje slags områder, hvor vi mener, der er brede muligheder for fleksibilitet: Kultur, sundhed, forskning.

Vi mener også, der skal være mulighed for klubstrategi på miljøområdet oven over høje og stærke minimumsregler, som vi skal kæmpe for, og som jeg var inde på i starten af mit indlæg. Her håber jeg, at regeringen også vil gå i tænkeboks. Og jeg håber og inviterer til, at vi kunne få nogle drøftelser af, om Danmark kunne spille ud på fleksibilitetsområdet, men selvfølgelig som reaktion på nogle af de udspil, der ligger i forvejen.

Det er klart, at SF's linje i de her forhandlinger er at presse regeringen maksimalt for at få et resultat, der er så godt, at SF kan anbefale et ja ved næste folkeafstemning. Lige så klart er det, at SF vil anbefale et nej, hvis resultatet ikke er tilfredsstillende, men det afhænger dybest set af regeringens vilje til at forhandle i overensstemmelse med det nationale kompromis og ikke i overensstemmelse med den tale, fru Charlotte Antonsen holdt i dag.

Ansvar for, hvordan den sag ender, er regeringens. Regeringen kan levere varen. De to personer, der står i spidsen for det, er statsministeren og udenrigsministeren. De to personer var personlig med til at lave det nationale kompromis, så hvorfor skulle det ikke kunne lykkes, hvis de vil?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hvis SF vil gøre sig forhåbninger om at presse regeringen, så er det nok ikke det mest hensigtsmæssige med den slags meldinger, som fru Margrete Auken var ude med i Jyllands-Posten i dag, hvor hun mente, at man skulle stemme ja til Maastricht II-Traktaten. Men jeg vil spørge hr. Steen Gade: Ærlig talt, når nu vi faktisk er enige om, det bliver lige så svært at opretholde

undtagelserne, som det vil være at løse spørgsmålet om cirkelns kvadratur, er vi så ikke nået derhen, hvor SF lige så godt kan se situationen i øjnene og melde ud, at det bliver et nej?

For vi er jo enige om – sådan forstod jeg det i hvert fald, men det vil jeg da godt spørge hr. Steen Gade om – at regeringen ikke har gjort sit arbejde med hensyn til at forklare, hvordan undtagelserne skal sikres. Det står fuldstændig hen i det uvisse, hvordan regeringen vil løse den opgave, og den ser ikke ud til at blive løst, tværtimod. Så er tiden ikke inde for hr. Steen Gade til nu at gå sammen med os andre og melde ud med et klart nej?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg synes nu, det ville være mere fremtidsorienteret, hvis SF meldte klart ja. Men det var nu ikke for at sige det, jeg kom herop.

Hr. Steen Gade kræver, at forbeholdene fastholdes. Så vil jeg godt spørge hr. Steen Gade: Hvis forbeholdene bliver fastholdt, er der så garanti for, at SF siger ja til østudvidelsen, altså til den nye traktat?

Så var hr. Steen Gade inde på fleksibilitet, og jeg er faktisk enig med SF i, at vi fra dansk side, om jeg så må sige, er nødt til at acceptere fleksibilitet, da det jo er os, der sammen med briterne er årsag til, at hele diskussionen om et udvidet samarbejde er kommet på banen.

Her hænger SF sig i, at man fortsat skal have alle lande med i det indre marked, for dermed at sikre at visse minimumsbestemmelser inden for miljø og arbejdsmiljø overholdes i alle lande. Dér skal der altså ikke være fleksibilitet.

Det, der så er mit spørgsmål, er: Et andet område, der ligger SF stærkt på sinde, er jo flygtningeområdet. Hvorfor har SF ikke samme krav i forhold til flygtningene? Hvorfor siger SF ikke ligesom på miljøområdet, at alle lande skal tilslutte sig et vist minimum i deres behandling af flygtninge? Det er for mig aldeles uforståeligt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Mit spørgsmål til SF er lidt i samme boldgade som hr. Keld Albrechtsens.

Nu er jeg af den opfattelse, at SF har et meget stort medansvar for, at vi overhovedet har Maastricht-Traktaten. Det er den lange diskussion, som har været, og som vi jo ikke diskuterer så meget, men som hr. Steen Gade jo selv, hver gang han holder et ordførerindlæg, kommer til-

bage til. For Maastricht-Traktaten blev til på baggrund af det nationale kompromis, som SF stadigvæk, kan jeg høre også i hr. Steen Gades ordførertale i dag, betragter som langsigtet EU-politik.

Hvor længe vil SF opretholde den position og det udgangspunkt? Sagen er jo, at SF efterhånden er det eneste parti i det her Folketing, der udtaler sig sådan. De forligspartnere, som SF lavede det nationale kompromis med, har jo i lang tid været på vild flugt fra det.

Jeg synes, hr. Steen Gade selv giver en illustration af det ved at nævne det retlige område som et af de vigtige områder, hvor der skulle være en undtagelse. Og et andet område er jo ØMU-politikken, hvor SF vel heller ikke kan sige, at regeringens snak handler om respekt for en ny langsigtet EU-politik.

Så hvad har SF egentlig efterhånden at have sin tro i, troen på, at det stadig væk vil kunne anbefale et ja til en ny traktat? Hvad har SF egentlig at have den tro i?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jamen tro, det er ikke mig. Der blev nævnt et andet medlem af SF's folketingsgruppe, og det er i hvert fald nærmere hende, men det er ikke tro, jeg beskæftiger mig med; jeg beskæftiger mig med politik.

Og derfor gør jeg op, når resultatet foreligger, om varen er leveret eller den ikke er leveret. Det ved vi ikke i dag, vil jeg sige til hr. Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen. De to partier, de repræsenterer, har jo vidst i årevis – jeg tror faktisk siden 18. maj 1993 – at der på denne her regeringskonference ville komme et så dårligt resultat, at de ville sige nej. Det er fantastisk, at man kan vide den slags på forhånd. Men det ved vi ikke i SF. Vi gør regnestykket op, når vi kender resultatet.

Til hr. Keld Albrechtsen: Tiden er selvfølgelig ikke inde til at sige klart nej. Tiden er inde til at presse regeringen maksimalt. Egentlig synes jeg, at hr. Keld Albrechtsen havde mange gode indlæg herom, som forsvarede undtagelsen.

Problemet med de indlæg er jo, at selv om undtagelsen bliver bevaret – og dér kan regeringen levere varen; der er ikke andre, der kan, men regeringen kan levere varen, hvis den vil – har hr. Keld Albrechtsen jo nu sagt, at han vil stemme nej alligevel. Og det er jo bekymrende.

Tiden er til at sige: Vi venter og ser resultatet. Regeringen kan levere varen; vi venter spændt

på, at den så også gør det og leverer en vare, som er fuldstændig troværdig i overensstemmelse med det nationale kompromis, som statsministeren og udenrigsministeren var med til at lave.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, det er rigtigt, at vi siden den 18. maj 1993 har vidst, hvordan det ville komme til at gå. Det står jo i Maastricht-Traktaten, at der skulle være denne regeringskonference, og derfor vidste vi udmærket godt, at det ville ende med en ny traktat, og at den traktat ville gå den gale vej. Det var indbygget i Maastricht-Traktaten og Edinburgh-Afgørelsen.

Men hvordan presser vi så bedst regeringen? Det spørgsmål stiller hr. Steen Gade.

Jeg vil godt spørge hr. Steen Gade: Presser vi i virkeligheden ikke på nuværende tidspunkt bedst regeringen ved, at SF går sammen med unionsmodstanderne og siger til regeringen: Det her går ikke mere. Det her grundlag er ubrugeligt. Det her grundlag fører til, at undtagelserne skrider. Vi kan ikke få svar fra regeringen på, hvordan undtagelserne skal sikres. Derfor må vi sige, at det her det duer ikke. Vi må gå ud og sige: Det her ender galt.

Hr. Steen Gade sagde selv, at det udspil, der ligger til regeringskonferencen, er uspiseligt. Det var det udtryk, hr. Steen Gade brugte om de forslag, der ligger. Er det ærligt talt ikke nu tiden til at gå sammen med unionsmodstanderne?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har forstået, at hr. Steen Gade har en eller anden filosofi om, at SF har en mulighed for virkeligt at presse regeringen optimalt og vel så en dag få lavet nogle ændringer i det traktatudkast, som ligger på bordet for nuværende.

Men jeg vil gerne spørge hr. Steen Gade: Hvordan synes hr. Steen Gade selv, at det går med det her presseri i forhold til de danske forbehold? Synes hr. Steen Gade, at man indtil nu har haft stor succes med at presse regeringen til at fastholde de danske forbehold og slås for de danske forbehold f.eks. på det retlige område, som hr. Steen Gade selv har nævnt som et af de fire forbehold og vel et ret vigtigt ét.

ØMU-området har jeg nævnt som et andet, hvor regeringens ministre gør alt, hvad de kan for at forklare, at det er vigtigt, at Danmark bliver tilsluttet i en fart, så snart ØMU'en er på plads, og ØMU'ens tredje fase bliver en realitet.

Synes hr. Steen Gade selv, at SF's forsøg på at presse regeringen i retning af at fastholde forbeholdene er en succes? Som jeg har forstået SF's politik, så har det været helt afgørende for SF at fastholde de fire forbehold, og det har SF selv betegnet som et succeskriterie. Så vil jeg gerne spørge hr. Steen Gade: Synes SF selv, det har været en succes indtil nu?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Ja, jeg vil såmænd ikke spørge hr. Steen Gade, om SF synes, det har været en succes. Jeg vil hellere spørge hr. Steen Gade, om SF synes, at det i virkeligheden er klogt?

Det nationale kompromis er jo lavet i 1992-93, og der er jo sket meget siden 1992-93. Og det er vel sådan, at selv SF'ere en gang imellem må forholde sig til den udvikling, der har været.

Lad os tage ét område, hvor vi har et forbehold, nemlig det forsvarspolitiske område. Her kan man sige, at dengang i 1992-93 var situationen den, at man ikke helt sikkert kunne sige, hvordan EU's forsvarspolitiske dimension ville udvikle sig, men meget af det er jo afklaret i dag.

Hvis vi f.eks. tager påstandene om, at Den Vesteuropæiske Union ville gå hen og blive en konkurrent til NATO, så er det spørgsmål jo afklaret i dag. På Berlinmødet sidste år i juli måned blev det jo afklaret, at Den Vesteuropæiske Union jo bliver den europæiske søjle i NATO.

Og nu har vi så diskussionen på regeringskonferencen, hvor der er seks lande, der ønsker at gå langt; jeg tror ikke, man kommer så langt. Men lad os så sige, at vi får en afklaring, og at Den Vesteuropæiske Union bliver en selvstændig organisation, men med en tæt forbindelse, et tæt samarbejde med EU – ja, men så er det da noget, man skal tage stilling til. Så kan hr. Steen Gade da vel ikke bare hægte sig op på, hvad man sagde i 1992-93. Man må da også tage stilling til det, der er sket de sidste 5-6 år.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Ret skal være ret. Hr. Steen Gade havde ret, da han sagde, at det faktisk er regeringens ansvar, at vi får det rigtige resultat ud af denne her regeringskonference, og at alle politikere efter 18. maj 1993 udmærket vidste, at der ville komme en ny regeringskonference, for det stod rent faktisk i Maastricht-Traktaten.

Men resultatet? Kan SF være med på et resultat, hvor regeringen siger: Det er i orden, at de andre EU-lande tager Vestunionen med ind som en del af EU, bare vi får lov til at have et lille forbehold? Det er jo i virkeligheden dér, problemet ligger, fordi regeringen siger: Vi holder fast i forbeholdet, men vi vil ikke forhindre de andre i at gå videre.

Nu er mit spørgsmål til SF: Vil SF acceptere et forhandlingsresultat, som regeringen har skrevet under på, som siger, at EU vil tage forsvaret og Vestunionen med ind som en del af EU, således at man vil have undermineret det danske forbehold ved, at alle de andre lande vil være med?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg glemte at svare fru Charlotte Antonsen før på, om SF ikke kunne forstå nytten af minimumsregler på flygtningeområdet. Jo, selvfølgelig kan SF forstå det. Da vi havde sagen med Jugoslaviens sammenbrud og flygtningene, kæmpede SF i Europaudvalget – og vi vil gøre det igen – for, at landene kunne blive enige om at fordele det noget mere retfærdigt, så der ikke er nogle lande, der tager halvtreds, og nogle andre, der tager flere hundrede tusinde. Det er da en vigtig solidarisk opgave i Europa at dele flygtningene. Det, vi ikke tror, er en god idé, er at gøre det overstatsligt.

Så til hr. Keld Albrechtsen, der har en tanke om, at vi presser regeringen bedst ved at gøre ligesom hr. Keld Albrechtsen: De herrer Thulesen Dahls og Keld Albrechtsens presseri fører nu altså ikke ret vidt. Det kan tage mange minutter på talerstolen, men det fører ikke vidt. Så det råd kan jeg ikke tage imod. Jeg ved, hvad det vil betyde. Det vil betyde, at regeringen vil søge hen mod Venstre, og regeringen vil søge direkte imod en linje, som vel er den modsatte af den, hr. Keld Albrechtsen siger at han går efter.

Til hr. Kent Kirk om, hvorvidt SF ikke har set, at der er sket noget, siden forbeholdene kom: Jo, bestemt! Men lad os nu tage forsvaret, som hr. Kent Kirk nævner. Hvis man finder nogle løsninger – nu tager jeg de mere moderate af dem, der måske er på tapetet – hvad er det så, man skriver ind? Så skriver man lidt tættere samarbejde mellem EU og Vestunionen ind. Er det en løsning, eller er det et problem, man skriver ind i Traktaten? Jeg må måske ikke spørge, men jeg vil i hvert fald sige, at efter min bedste opfattelse

er det et problem og en konflikt, man skriver ind i Traktaten og ikke en løsning.

Og i forlængelse af det et svar til fru Annette Just: Sagen er jo, at Danmark ikke står alene i hele denne her diskussion om forsvaret. Der er fem lande – det glemmes tit i diskussionen – der ikke er medlemmer af Vestunionen, og alene af den grund bliver det ikke en entydig EU-konstruktion, men bliver udtryk for noget fleksibelt, og det anser vi for noget positivt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil ikke presse hr. Steen Gade alt for hårdt i dag, for jeg håber, at man på SF's landsmøde vil nærme sig et nej. Det håber jeg inderligt, netop for at vi sammen kan presse regeringen.

Og dér vil jeg gerne sige til hr. Steen Gade, at jeg synes, at han glemmer en vigtig historisk erfaring, nemlig begivenhederne i vinteren 1985-86, hvor vi havde diskussionen om EF-pakken. Dengang gik unionsmodstanderne ind og forsøgte at opbygge et samarbejde og lagde et pres – også gennem en diskussion i fagbevægelsen og her ikke mindst i SiD – som resulterede i, at Socialdemokratiet ændrede opfattelse fra at have sagt ja til at sige nej til EF-pakken. Det var et fabelagtigt resultat, som bl.a. var forårsaget af, at hele venstrefløjen, alle unionsmodstanderne var sammen om projektet.

Det er på den måde, man kan presse Socialdemokratiet i spørgsmålet om unionsmodstanden, og det er derfor, jeg inviterer SF og hr. Steen Gade til at være med til at skabe dette fælles pres på regeringen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg må se, om jeg kan presse ordføreren til at overholde taletiden.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Steen Gade nævnte, at SF har kæmpet for, at landene skulle fordele flygtninge fra Eksjugoslavien; det er fornuftigt nok, og det er da godt. Men mener SF ikke også, at der er behov for et sæt fælles minimumsregler for, hvordan man faktisk behandler flygtninge, og at det ikke kun er et spørgsmål om at fordele dem? Hvad hjælper det, at man i EU fordeler flygtninge til et sted, hvor landet lader flygtninge gå for lud og koldt vand? Er det ikke korrekt, at der er behov for nogle minimumsregler?

Og et andet spørgsmål. Nu siger hr. Steen Gade, at det skal foregå på mellemstatsligt niveau, men hvad så med SF's synspunkter om åbenhed og demokrati? På det mellemstatslige område er der jo ikke demokrati. Der er jo ikke et Europa-Parlament, der har indseende med, hvad der foregår. Er SF enig i, at det er et problem dér, at der er manglende demokrati?

Og det sidste spørgsmål: Går SF ind for flertalsafgørelser på området? For mig at se vil flertalsafgørelser jo sikre, at man ikke skal vedtage den laveste fællesnævner, når vi skal have minimumsbestemmelser for flygtninge.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg vil anerkende, at hr. Steen Gade i hvert fald forsøger at forholde sig positivt til alt, hvad der foregår, og det er vel også grunden til, at hr. Steen Gade ikke rigtig kan følge hr. Keld Albrechtsen. Erfaringen fra 1986 var vel reelt den, at den danske befolkning vendte sig imod det pres, som det lykkedes at etablere over for Socialdemokratiet. Det er vel den reelle erfaring.

Men det, som jeg bare synes er lidt kedeligt, er, at hr. Steen Gade ikke er i stand til at få SF til virkelig at forholde sig til problemerne, for når jeg lytter til de svar, vi får fra hr. Steen Gade, så får jeg altså det indtryk, at SF reelt har besluttet sig for et nej uanset resultaterne, mens hr. Steen Gade måske stadig væk er i gang med at overveje det.

Tager vi den fælles forsvarspolitik, så siger hr. Steen Gade, at ved at lave et tættere samarbejde vil det skabe flere problemer, end det vil være en løsning. Jamen det vi står med, når vi kigger på den europæiske sikkerhedsstruktur, er jo en lang række lande, der har forskellig historisk baggrund. Og det, det vel drejer sig om, er, at det ikke bare er nogle få lande, som er medlemmer af WEU, der kommer til at diktere den europæiske sikkerhedsstruktur, men at neutrale lande og lande, der også ligger uden for EU, kan blive tilknyttet det samarbejde, der kan foregå i Den Vesteuropæiske Union, som kan være knyttet til EU.

Det er jo det, der er løsningen, og det er jo det, vi skal arbejde hen imod, og det er man altså nødt til at forholde sig til, og jeg vil meget gerne høre, om hr. Steen Gade ikke vil forholde sig til det, som er det virkelige problem.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg ville forfærdelig gerne have et direkte svar fra hr. Steen Gade, når jeg spørger, om SF vil modsætte sig ratificering af en traktat, hvor vores regering har skrevet under på, at Vestunionen kan blive skrevet ind i EU, således at det altså bliver en del af EU-samarbejdet.

På trods af at vi har et forbehold, så er hr. Steen Gades svar: Jamen, der er fire lande, som ikke er medlem af NATO, og de har såmænd også noget, som i hvert fald ligner et forbehold. Så vidt jeg ved, er der fem lande, som er imod. Men mit spørgsmål var: Vil hr. Steen Gade anbefale et nej til en traktat, hvor regeringen har sagt ja til at indskrive Vestunionen i EU og derved underminere en meget stor og stærk del af forsvaret af Europa?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes, at man i politik skal holde, hvad man lover, og det, der ligger i det nationale kompromis, det, som danskerne stemte om den 18. maj 1993, er entydigt på forsvarsområdet: at vi også accepterer, at andre kan gå videre. Så kan der være grænser for, hvor langt vi kan acceptere det, men det er grundtanken i det, og dermed har jeg vel svaret fru Annette Just. Men betingelsen er, at vi selv får lov til at stå uden for, at man er et lige så godt EU-medlem, når man står uden for, og at der er andre lande, der kan tilslutte sig den position, som man selv har. Og det var jo lige præcis det, jeg sagde før.

Til hr. Kent Kirk: Jeg mener faktisk, at jeg forholder mig til udviklingen på forsvarsområdet. Jeg mener, at det er en forkert udvikling, at forsvarssatsningen i Europa skal komme til at hedde Vestunionen. Og så kunne jeg måske være så fri at sige, at i den situation er NATO da bedre, hvis vi skal vælge imellem dem, og at SF's mål er, at det bliver OSCE. Det er min bedste analyse, og jeg mener kun, at det er et problem, man indskriver i traktaten med det, man forhandler.

Til fru Charlotte Antonsen: Jo, jeg vil gerne være med til at diskutere minimumsregler for, hvordan man skal behandle flygtninge. Vi snakker om, hvorvidt det her skal fastholdes i søjle 3, eller om det skal ind i søjle 1. Vi snakker ikke om, hvorvidt vi er imod at diskutere det her. Vi er ikke imod at diskutere det, og vi har arbejdet for at få bedre bestemmelser, men vi tror ikke på, at løsningen er at finde i søjle 1, hvilket jeg synes blev understreget, da jeg hørte hr. Kent

Kirk sige, at man godt vil have det meste ind i søjle 1, men lige netop spørgsmålet om byrdefordelingen skulle der være enstemmighed om.

Må jeg så til sidst svare hr. Keld Albrechtsen. Der er jo ikke nogen idé i det, og SF er ikke bare optaget af at sige nej. SF er optaget af resultatet. SF vil også noget med EU. Vi vil have bedre miljøbestemmelser. Vi vil have en politik over for Central- og Østeuropa. Vi vil have en udenrigspolitik, der er stærkere, som satser på økonomisk lighed i Europa, som satser på at løse de fælles økologiske problemer. Vi vil noget med EU, vi er ikke bare interesseret i at sige nej, og det er derfor, vi presser regeringen, mens det meste af det, som hr. Keld Albrechtsen gør og siger, fører til ingenting.

Den fg. formand (Helge Sander):

Vi siger tak og går over i ordførerrækken. Fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

Tak for ordet hr. formand.

Jeg vil da også gerne starte med at sige tak på Det Radikale Venstres vegne for den redegørelse, vi har fået fra regeringen. Vi har jo fået lovning på at få redegørelser med jævne mellemrum om, hvordan regeringskonferencen skrider frem, og dette er blot næste skridt i en lang proces.

Jeg vil også gerne sige tak for, at man undervejs har givet offentligheden oplysninger. Jeg vil gerne complimentere regeringen for den tætte strøm af brochurer og pjecer, der er kommet fra Udenrigsministeriet om forhandlingernes fremadskriden, om de danske forslag, om den måde, man stemmer på, og om den måde, man beslutter på i regeringskonferencen. Jeg synes, det har været rart at opleve, at man faktisk har taget den pligt alvorligt, at offentligheden skal have oplysning om, hvordan forhandlingerne skrider frem, så man ikke bare pludselig bliver præsenteret for et færdigt resultat efter års lukkede forhandlinger, hvor ingen har fået noget at vide.

Jeg synes også, at vi i Folketinget har fået god information om forhandlingsprocessen, og jeg synes også, at vi i Europaudvalget har haft en udmærket snak med de forhandlere, Danmark har haft.

Men hvad handler det så egentlig om? Det vigtigste for os i Det Radikale Venstre er Øst-udvidelsen. Det må vi holde fast i. Det er århundredets chance. Det er også vigtigt at slå fast, at hvis udvidelsen skal være troværdig og accept-

tabel for dem, der ikke kommer med, og som kunne føle sig truet af en udvidelse, er det vigtigt, at EU forbliver et civilt samarbejde. En sammenblanding af WEU og EU eller det at få blandet det militære ind i det handelspolitiske, humanitære og miljømæssige samarbejde, som EU er, vil efter vores opfattelse betyde, at det bliver sværere for dem, der er uden for, at acceptere den udvidelse. Alene af den grund må det være vigtigt, at man fastholder det civile sigte i det europæiske samarbejde.

Derudover er der naturligvis alle de mange ting, som der er talt om også tidligere i dag: forbedringer og effektiviseringer, mere åbenhed, mindre svig, mere inddragelse af de nationale parlamenter. Det kan man sige er fornuftige, nyttige og ordentlige forslag, som der ikke er nogen – ud over detaljer måske – der kan have ret meget imod, men det er dog ting, som trækker i den rigtige retning, og dér skal vi selvfølgelig være agtpågivende og sørge for, at vores forslag ikke bliver underkendt, og at vi stadig væk får de ting igennem, vi gerne vil have. Men det vigtigste er at sørge for, at samarbejdet bliver gearet til at optage nye medlemmer.

Noget af det vigtigste i et udvidet EU – det er det også i det nuværende, men det skal fastholdes i et udvidet EU – er for nu at bruge et gammelt, forslidt udtryk den solidaritet, der er mellem de forskellige lande i EU. Der skal være en solidaritet mellem fattige områder og rige områder. Der skal være en solidaritet med områder, som har sværere ved at klare deres problemer end andre. Det er vigtigt for os i Det Radikale Venstre, at den internationale solidaritet bliver bibeholdt i EU.

Og det er en vigtig ting at slå fast, også over for befolkningen, at når de nye lande kommer med i EU, kan man ikke længere sige, at det er de riges klub. Så er der også medlemmer i EU, som trænger meget til hjælp i forhold til dem, der er der i forvejen, og derfor skal vi fastholde, at det er de rige og de velstående lande, som hjælper de andre til senere at kunne hjælpe sig selv. Derfor vil det sige, at vi skal have struktur-fondene og andre hjælpeprogrammer til infrastruktur, til landbrugsudvikling, til industri-udvikling og til mange ting, som gør, at vi kan få en udvikling, som vi alle kan være tilfredse med – også de nye lande.

Ud over den internationale solidaritet er der også samarbejdet om de grænseoverskridende problemer. Miljø er blevet omtalt flere gange her. Vi vil også gerne presse på fra Det Radikale

Venstres side, for at vi får nogle effektive og nogle gode miljøregler, som gør det muligt at bekæmpe grænseoverskridende miljøforurening.

Med hensyn til samarbejdet inden for den såkaldte tredje søjle, politisamarbejdet, samarbejdet omkring flygtninge, så har vi jo allerede et samarbejde omkring flygtninge i EU. Vi har det i det mellemstatslige samarbejde under søjle 3, og dér er det nødt til at blive, fordi vi har vort forbehold. Men der kan gøres meget inden for det område, som kan gøre det bedre, mere retssikkert og mere frit at være tredjelands statsborgere i Europa, og vi skal arbejde hårdt på, at de muligheder, der er for at forbedre beslutningsprocesserne inden for den tredje søjle, bliver brugt fuldt ud. Den del må ikke gå galt.

EU er ikke kun handelssamarbejde. Det er også et politisk samarbejde, og det er også et samarbejde f.eks. mellem lande, som alle er demokratiske, lande, som alle har skrevet under på Menneskerettighedskonventionen, lande, som alle har tiltrådt Flygtningekonventionen. Derfor er det vigtigt, at vi også samarbejder om at bekæmpe alle tiltag til racisme og fremmedhad. Vi må ikke nærme os en situation, hvor vi genopliver nogle af de tidligere skræmmebilleder fra Europa med en florerende antisemitisme, en nationalisme og andre ting, som vender sig mod den omgivende verden og mod alle, som er forskellige fra det, man tror er det rigtige.

Hvordan ender konferencen så?

Ja, det, der tegner sig nu, er, at de mest ambitiøse planer, som er kommet fra nogle af de mest integrationsivrige lande, ikke vil kunne nyde fremme; det vil ikke kunne vedtages, der vil simpelt hen ikke være flertal for det. Der er nogle af de fransk-tyske forslag, som har været meget ambitiøse, som selvfølgelig ikke vil kunne vedtages, fordi der simpelt hen ikke er enighed om dem, og derved vil de have karakter af, at de har været signalgivning, men vil ikke komme til at stå i traktaten.

Om fleksibilitet vil vi håbe, at der kommer nogle nyttige forbedringer i beslutningsprocesserne, f.eks. den om konstruktiv afståelse, som allerede nu er på bordet. Det synes vi er en udmærket idé, som kan være en tilføjelse til den fleksibilitet, som der jo allerede er i EU-samarbejdet.

Det, man ofte glemmer, er jo, at der selv med de nuværende ordninger i det samarbejde, vi har kendt i så mange år, er en udpræget fleksi-

bilitet, men det kan være en fleksibilitet, som f.eks. er vedtaget med enstemmighed. Vi kan tage sådan noget banalt noget som momsordningen i EU. Der har man med enstemmighed vedtaget, at landene har ret til at lægge deres moms over et bestemt niveau – hvor det nu passer dem – den må bare ikke være under 15 pct., men den må altså gerne være over; det er landets egen suveræne afgørelse.

Så vi har jo i de nuværende ordninger temmelig meget fleksibilitet, som vi bare har besluttet os for at have, og den beslutning har vi taget med enstemmighed, og derfor er det en misforståelse at påpege over for befolkningen, at sådan som det er nu, er alt det, der ligger i første søjle, ensrettet og harmoniseret. Der er vedtaget meget fleksible ordninger, som vi da skal være glade for, som vi da også skal udnytte, og det gør vi jo også.

Med hensyn til Kommissionens sammensætning, efter at traktaten bliver færdig, er vi helt overbeviste om, at der vil blive en kommissær for hvert land; det ville også fra dansk side være et kardinalpunkt, og fra radikal side mener vi også, det skal opretholdes, at ingen lande må lukkes ude fra Fællesskabet med den begrundelse, at de ønsker at have deres egen kommissær.

Vi er optimistiske med hensyn til slutresultatet, og vi arbejder på, at det kan anbefales at stemme ja til en traktat, når det kommer ud til folkeafstemning.

Om forbeholdene vil jeg blot sige, at i Det Radikale Venstre føler vi, at vi har en kontrakt med den danske befolkning om, at forbeholdene ikke skal antastes, og det vil vi ikke gøre. Derfor vil vi opretholde de danske forbehold i forbindelse med regeringsforhandlingerne her.

Forbeholdene kan ændres på et senere tidspunkt, men kun ved en folkeafstemning. Det er altså ikke noget, vi kan gøre her i Folketinget. Det er ikke noget, regeringen kan gøre, det er ikke noget, enkelte politikere eller partier kan gøre. Det skal til folkeafstemning. Det er den sikkerhed, befolkningen har, men det er også den bremse, vi andre må lægge på os selv og sige, at vi ikke kan beslutte herindefra, at vi vil ophæve eller antaste et forbehold. Det skal til folkeafstemning, uanset hvad vi herinde måtte foreslå af gode ting.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der var en enkelt ting, som fru Elisabeth Arnold sikkert ikke nåede at berøre i sit indlæg, men som Det Radikale Venstres leder, økonomiminister Marianne Jelved, har rejst i den offentlige debat i de seneste uger, og det er, at når der nu på et tidspunkt ligger en ny traktat, skal den jo, går jeg ud fra, ratificeres, også efter de radikales opfattelse, ved en folkeafstemning i Danmark.

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Hvornår finder Det Radikale Venstre, at den folkeafstemning kan finde sted? Finder Det Radikale Venstre, at den folkeafstemning kan finde sted, før grundlovssagen er afsluttet ved domstolene?

Det, jeg hørte økonomiministeren sige, synes jeg er ret opløftende. Det var nemlig, at den ikke ville kunne finde sted, før grundlovsspørgsmålet var afklaret ved domstolene. Jeg synes, det ville være godt, hvis vi også får afklaret Det Radikale Venstres holdning med hensyn til det her i dag.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det var fru Elisabeth Arnold, der understregede, at EU skal være et civilt samarbejde. Det er klart, at så er jeg interesseret i at prøve at finde ud af: Hvad mener man egentlig med det udtryk? Betyder det, som det hollandske formandskab har foreslået om en tættere tilknytning imellem de beslutninger og diskussioner, man har i EU om forsvarspolitikken og så Den Vesteuropæiske Union, at EU ændrer karakter fra at være et civilt samarbejde?

For det er vel en kendsgerning, at når man taler om f.eks. fredsbevarende operationer, kan man godt sige, at det i sin natur er et civilt mål, man søger. Men det er altså tilfældigvis militære soldater, man skal bruge. Og er det ikke fornuftigt, at de europæiske lande kan samarbejde om fredsbevarende operationer? Og er det ikke også fornuftigt, at man får organiseret strukturen på en sådan måde, at når FN henvender sig f.eks. til EU om at prøve på at løse et problem, som verdenssamfundet står med på det europæiske kontinent, så har man, hvad kan man sige, redskabet til at gå ind og løse det problem på baggrund af FN's anmodning?

Så jeg prøver at søge svaret på: Hvad er Det Radikale Venstres mening med ordene civilt samarbejde?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Fru Elisabeth Arnold siger, at vi har et samarbejde om flygtninge, der er mellemstatsligt, og at vi er nødt til at beholde det på grund af vores forbehold. Mener fru Elisabeth Arnold ikke, at Danmark kan stå uden for, mens de andre går videre og laver et mere forpligtende samarbejde på flygtningeområdet?

Er fru Elisabeth Arnold enig i, at der ikke er sket noget væsentligt på flygtningeområdet, selv om vi har haft det som mellemstatsligt område? Er det ikke lige præcis det, der er årsagen til, at der er behov for, at man gør noget mere? Er fru Elisabeth Arnold ikke enig i, at der ikke er minimumsregler i dag, på trods af at muligheden er til stede inden for det mellemstatslige?

Vedrørende udenrigs- og sikkerhedspolitikken siger fru Elisabeth Arnold, at Det Radikale Venstre er enig i, at det er et godt forslag, det, der ligger om konstruktiv afståelse i sager vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Så vil jeg spørge fru Elisabeth Arnold: Der ligger et forslag på bordet nu fra formandskabet om, at der skal være tale om kvalificeret flertal på området. Er det dét forslag, Det Radikale Venstre vil tilslutte sig?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg først sige, at vi har diskuteret folkeafstemningstidspunktet flere gange tidligere her i Folketingssalen, og Det Radikale Venstre har tilsluttet sig en dagsorden om, at tidspunktet for folkeafstemningen fastlægges, når resultatet af regeringskonferencen kendes.

Men jeg vil blot godt sige, at sporene fra 1992 skræmmer. Der var en udenrigsminister og en statsminister dengang, som ville have en meget hurtig folkeafstemning, for vi skulle rigtig vise Europa, hvordan man gjorde, når man skulle ud at have en folkeafstemning i hus. Og det gik jo galt. I hvert fald set med radikale øjne.

Derfor mener jeg ikke, at vi skal fare ud og lave en folkeafstemning lynhurtigt efter færdiggørelsen af traktaten. Længere vil jeg ikke svare på det spørgsmål i dag, men blot henholde mig til den dagsorden, vi har tilsluttet os tidligere.

Så spørger hr. Kent Kirk, hvad jeg forstår ved et civilt samarbejde, og det er et helt forståeligt og klart spørgsmål, for der er jo gråzoner, hvor Danmark deltager med militære midler i freds-

bevarende aktioner, i andre former for opretholdelse af ro og orden i lande, som beder om at få hjælp.

Men det er mig en gåde, at det skulle være nødvendigt at have endnu en organisation til den slags ting, altså f.eks. Vestunionen. Jeg synes, det er en inderligt overflødig organisation, inderligt overflødig. Vi har OSCE, som faktisk har ageret ganske fornuftigt her i den senere tid, fordi det er en bred organisation, og den kan gå ind og gøre noget og kan komme til at operere som det, vi kunne kalde Europas FN. Det synes jeg er gode takter og gode signaler for fremtiden. Vi har NATO, som vi er fuldgældige medlemmer af. Og vi har FN. Vestunionen er med mine øjne inderligt overflødig.

Til sidst vil jeg blot sige til fru Charlotte Antonsen, at vi jo har et flygtningesamarbejde, som jeg rigtigt nok sagde. Vi har Dublinkonventionen, som f.eks. siger, hvilket land der har ansvaret for behandlingen af en given flygtningsansøgning. Problemet med disse konventioner er, at de er for længe om at træde i kraft, fordi der er enkelte lande, der ikke får ratificeret dem.

Noget af det, jeg kunne ønske mig, var, at man sagde: Konventioner kan træde i kraft, når blot nogle enkelte lande har tiltrådt dem, og så kan vi lade dem gælde i de pågældende lande. Det ville gøre det mere effektivt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Hvad skal vælgerne forholde sig til? Hvad kan vælgerne regne med? Den undrende vælger, der sidder ude i sin stue og lytter til de signaler, der kommer, har jo hørt økonomiministeren ved flere lejligheder på det seneste sige – og klart og tydeligt her i pressen jeg tror bare for 2 uger siden – at der skal ikke komme en dansk ratifikationsproces, altså en folkeafstemning om en ny traktat, før grundlovsspørgsmålet er tilendebragt ved domstolene.

Jeg hørte hr. Ove Fich efterfølgende gå ud og have den modsatte opfattelse. Men nu siger fru Elisabeth Arnold lige pludselig, at hun så åbenbart er enig i det, hr. Ove Fich har sagt, og uenig i det, den radikale leder har sagt. Hvad skal den enkelte vælger hjemme i stuen så regne med?

Vil Det Radikale Venstre ligesom Dansk Folkeparti være med til at sikre, at man naturligvis ikke ratificerer eller forsøger at ratificere en ny traktat, før grundlovsspørgsmålet er afsluttet, som den radikale leder har sagt, eller vil Det

Radikale Venstre stadig væk skabe usikkerhed i befolkningen om, hvorvidt man vil respektere den domsafsigelse, der vil komme, og de præmisser, der kommer, og derfor naturligvis afventer domsbehandlingen af grundlovs-spørgsmålet, inden man påbegynder en ny ratifikationsproces?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Først er jeg nødt til at rette fru Elisabeth Arnold: Det er ikke korrekt, når man siger, at den daværende statsminister og den daværende udenrigsminister i 1992 ønskede en hurtig afstemning. Det, der er historisk korrekt, er, at Socialdemokratiet, så vidt jeg ved støttet af Det Radikale Venstre, ønskede en folkeafstemning i foråret af hensyn til, at Socialdemokratiet skulle have en kongres i efteråret 1992. Det er det historisk korrekte. Og den daværende regering lyttede så til Socialdemokratiet og til Det Radikale Venstre.

Må jeg igen stille et spørgsmål om den lette måde at gå uden om problemerne omkring det forsvarspolitiske samarbejde på? Man siger, der ingen grund er til at have Den Vesteuropæiske Union. Nej, men den eksisterer jo altså. Men man kan i stedet bruge OSCE. Det minder mig om, når jeg lyttede til politik i 1960'erne, at hver gang man talte om NATO, så hørte man altid fra Det Radikale Venstre: Der er ingen grund til at bruge NATO; man kan bare bruge FN.

Men da vi nu har formanden for OSCE til stede her, nemlig udenrigsministeren, der jo har formandskabet i øjeblikket, vil jeg gerne spørge: Er der nogen som helst realisme i at forstille sig, at OSCE kan løse de opgaver omkring fredsbevarende operationer, der kan blive behov for? Er der nogen som helst realisme i det, eller er det simpelt hen bare en slikkepind, man stiller op for at prøve på at benytte sig af den uvidenhed, der kan være omkring disse organisationers rolle i Europa?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Fru Elisabeth Arnold svarede ikke på mit spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Der står i formandskabets oplæg, at op til en tredjedel af landene skal have mulighed for at afstå, altså det, der hedder konstruktiv afståelse. Vil fru Elisabeth Arnold støtte dette forslag?

Og så med hensyn til Dublinkonventionen: Mener fru Elisabeth Arnold, at Dublinkonventionen er et tilstrækkeligt grundlag til at løse Europas flygtningeproblemer? Mener fru Elisabeth Arnold ikke, at der er behov for noget mere?

Den fg. formand (Helge Sander):

Fru Elisabeth Arnold for en udvidet kort bemærkning – skønner jeg.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg skal prøve at fatte mig i korthed.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl, som har meget stor omsorg for, hvad den enkelte stakkels vælger må tænke ude i sin stue om, hvornår der kommer en folkeafstemning, vil jeg gerne sige helt klart: Der kommer en folkeafstemning, ja. Men det ville jo være hasard for mig at stå her og sige, hvornår der kommer en sådan folkeafstemning, når vi ikke engang ved, hvornår traktatforhandlingerne er færdige. Men der kommer én; det er jeg helt sikker på.

Til hr. Kent Kirk vil jeg blot sige, at Det Radikale Venstre protesterede og var rasende og frarådede, at den folkeafstemning i 1992 blev afholdt så hurtigt, som den blev. Det var faktisk ikke noget, vi var spor glade for. Vi ville gerne have, at der kom en god, lang tid til debat, til ordentlig oplysning osv. osv. Så det var bestemt mod vores råd, at den folkeafstemning blev udskrevet – altså på det tidspunkt.

Om NATO: Jeg er ikke sikker på, at jeg fik helt fat i selve spørgsmålet; det var vist egentlig heller ikke rettet til mig, det var vist rettet til udenrigsministeren. Men jeg vil godt benytte lejligheden til her at sige om Det Radikale Venstres forhold til NATO, at efter Murens fald har NATO været i fuld gang med at omdefinere sin egen rolle, og det synes vi er utrolig spændende.

Det Radikale Venstres forhold til NATO er blevet betydelig mere kærligt i de senere år, end det har været tidligere. Faktisk ser vi nu NATO som et spændende sted, hvor der foretages et stykke gedigent fredsarbejde, og det er vi godt tilfreds med.

Det betyder ikke, at vi går ind for a-våbenstrategier osv. osv., men NATO er et forum, hvor der sker mange spændende ting i øjeblikket.

Til fru Charlotte Antonsen vil jeg blot sige, at Det Radikale Venstre går ikke ind for kvalificeret flertal i den fælles sikkerheds- og udenrigs-

politik. Dublinkonventionen er ikke tilstrækkelig, men den er dog et skridt på vejen. Uden den havde vi så endnu mindre.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne kvittere for det klare tilsagn, som den radikale ordfører giver, om, at vi skal have en folkeafstemning som ratifikationsmetode til en ny traktat. For det er jo påfaldende, at man indtil nu har fastholdt, at man ikke kunne afgøre, om man havde behov for en folkeafstemning, før man kendte det endelige resultat.

Dér synes jeg altså, det er glædeligt, at Det Radikale Venstre nu melder klart ud, at selvfølgelig får vi en folkeafstemning. Selvfølgelig vil omfanget af de traktatændringer, der kommer, være så markante, at en folkeafstemning er påkrævet.

Man jeg synes jo, det samme ræsonnement og den samme logik kunne bruges til at spørge, hvornår en folkeafstemning så ville kunne komme i forhold til grundlovssagen. Som fru Elisabeth Arnold siger: Vi står jo nøjagtig på samme tidspunkt som i spørgsmålet om ratifikationen.

Vi er ikke færdig med regeringskonferencen endnu, men derfor kunne Det Radikale Venstre vel godt oppe sig til bare at sige det samme som det, økonomiministeren har sagt i medierne i de seneste uger, nemlig at selvfølgelig kommer der ikke et ratifikationsforsøg, før grundlovsspørgsmålet er færdigt.

Det eneste, jeg beder den radikale ordfører om i dag, er sådan set at bekræfte det, økonomiministeren allerede har sagt, men jeg kan forstå, at det åbenbart er for meget forlangt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jamen jeg kvitterer for, at Det Radikale Venstre ikke var tilhænger af en tidlig folkeafstemning i 1992, men kendsgerningen var, at det var Socialdemokratiet, der anmodede den daværende regering om at få den fremrykket.

Så må jeg sige om NATO, at dér kvitterer jeg også for, at Det Radikale Venstre i dag er tilhænger af NATO. Men er det ikke korrekt, vil jeg spørge fru Elisabeth Arnold, at der på Berlinmødet sidste år blev truffet en beslutning i NATO om, at Den Vesteuropæiske Union skulle fungere som den europæiske søjle i NATO og kun kan operere med NATO-materiel, hvis det accepteres af alle NATO-landene?

Er det ikke også en kendsgerning, at vores erfaringer omkring FN viser, at FN i det operationelle ikke er i stand til at gennemføre fredsbevarende operationer, og at FN mere og mere er kommet hen i retning af, at man er nødt til at have nogle regionale organisationer rundt omkring i verden, man kan anmode om at gennemføre et FN-mandat?

Og er det ikke også en kendsgerning, at ingen forestiller sig, at OSCE vil kunne bruges til det her? OSCE kan løse mange andre vigtige opgaver, men til selve det materielle med en militær indsats i en fredsbevarende operation må man nu engang bruge en organisation, der beskæftiger sig med det område, og det gør OSCE ikke i dag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan forstå, at fru Elisabeth Arnold ikke støtter forslaget, som ligger på bordet i dag, om konstruktiv afståelse, for dér taler man om, at op til en tredjedel skal kunne stå af.

Det får mig så til at spørge fru Elisabeth Arnold, når der bliver sluttet af med, at man udtaler sig positivt om regeringskonferencen, og at det formentlig kan føre til et ja: Kan Det Radikale Venstre sige ja, uanset at resultatet af regeringskonferencen kommer til at ligge uden for det danske udspil? Kan man forestille sig, at der vil være nogle ting i det endelige resultat, som ikke lever op til det danske udspil, og at Det Radikale Venstre så alligevel vil sige ja?

Og så til sidst: Fru Elisabeth Arnold var inde på, at der var for kort debat om til 1992. Er fru Elisabeth Arnold ikke enig i det faktum, at der faktisk var en kortere periode til debat i 1986, da danskerne med stort flertal stemte ja til det indre marked på trods af, at der faktisk var flertal imod det her i salen bl.a. med Det Radikale Venstre?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg skal stille det her spørgsmål pænt til fru Elisabeth Arnold, om hun ikke er enig med mig i, at det rent faktisk i NATO på Berlinmødet i juni sidste år blev besluttet, at der skulle laves en europæisk søjle i NATO, der hedder ESDI, den europæiske del af NATO. Herunder kan Vestunionen bl.a. bruges. Det er noget lignende den formulering, der er brugt.

Når man netop har lavet den nye formulering eller forkortelse ESDI, så er det, fordi der rent

faktisk er flere europæiske NATO-lande, som ikke er medlem af EU, og som derfor ikke kan blive medlem af Vestunionen. Og her tænker jeg bl.a. på Norge, og jeg tænker på Tyrkiet. Der er faktisk nogle lande, som ville blive holdt udenfor, hvis man havde kørt det rent som WEU i stedet for at køre det som den europæiske del af NATO, som kan blive sat ind i bl.a. Albanien.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Om den lange diskussion om tidspunktet for folkeafstemningen vil jeg sige, at hr. Kristian Thulesen Dahl sikkert er opmærksom på, at det radikale landsmøde har vedtaget, at en folkeafstemning ikke bør finde sted, før der foreligger et resultat af grundlovssagen.

Det radikale landsmøde er imidlertid ikke repræsenteret her i Folketingssalen. Jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at leve op til det radikale landsmødes beslutninger, men det er som sagt dér, det foregår, og ikke her i Folketingssalen, der har vedtaget den tilsvarende ting. Så jeg vil godt sige, at det er mit partis ønske, at det skal være sådan, men jeg kan jo altså ikke dirigere alle 179 mandater herinde.

Og så vil jeg sige til hr. Kent Kirk, at det, der skete i NATO på Berlinmødet sidste år, synes vi var meget spændende. Det var dér, hvor man besluttede, at WEU skulle være den europæiske del af NATO, men tilsyneladende er der en del NATO-medlemmer, der ikke har fattet det, bl.a. Frankrig, som fortsat mener, at WEU skal være en del af EU. Så hvis bare NATO's egne medlemmer ville mene det samme i EU, som de gjorde, da de var i NATO og besluttede det, så behøvede man ikke diskutere mere forsvar i EU overhovedet, for så var det helt klart, hvor det lå henne. Det ligger i NATO.

Men den ulogiske handlemåde kan vi jo altså ikke rigtig dirigere herfra, men jeg opfatter det som ret ulogisk, at man på det ene tidspunkt beslutter, at WEU skal være en del af NATO, og på det andet tidspunkt siger, at nu må vi hellere integrere det i EU. Det er to forskellige landekredse, og der er mange nationer, som ikke kan være begge steder, og som derfor vil have interesse i, at der kommer en anden konstruktion end den, der er på bordet i øjeblikket.

Til fru Charlotte Antonsen vil jeg blot sige: Jeg sagde, at jeg ikke var tilhænger af kvalificerede flertalsafgørelser. Det er ikke det samme som at sige, at jeg synes, det er en udmærket idé med

konstruktive afståelser. Det er to helt forskellige ting, to forskellige måder at stemme på.

Annette Just (FP):

Så står vi over for en redegørelse fra regeringen om, hvor langt vi er kommet i regeringskonferencen.

Den regeringskonference, vi har vidst udmærket ville komme, lige siden Maastricht-Traktaten blev underskrevet – det må i virkeligheden have været i 1991, at den rent faktisk blev underskrevet. Da stod der allerede, at man ville tage en ny regeringskonference, og så tog det nogen tid, inden vi fik det hele ratificeret og så videre, og derfor så taler vi hele tiden om denne her regeringskonference nu.

Hvad var det i virkeligheden, der skete? Hvad er der sket i Europa? Ja, i foråret 1989 kom der virkelig forår til Europa – så meget, at Muren smeltede. Så meget, at hele Europa begyndte at tale om en ny konstruktion. Så meget, at man med oprigtighed kunne begynde at tale om, at der ville komme fred og frihed til Europa. Så meget, at de nye demokratiske lande begyndte at tale om medlemskab af NATO og EU. Og det prægede selvfølgelig den første regeringskonference, som endte i Maastricht-Traktaten. Og det har været grundlaget for den regeringskonference, der er i fuld gang på nuværende tidspunkt.

Og det er altså den debat, og hvilken mulighed vi har for at præge regeringen til at få det rigtige resultat ud af den regeringskonference, som er færdig om et par måneder. Det er jo i virkeligheden det, det drejer sig om.

Ingen tvivl, Fremskridtspartiet har hele tiden været tilhængere af EF, af det indre marked, af samarbejde, af at vi fik så konstruktivt et samarbejde nationerne imellem i Europa. Lige så sikkert var det, at Fremskridtspartiet – allerede da vi tilsluttede os og stemte om det indre marked – sagde: Hertil, men ikke længere.

Vi har hele tiden været modstandere af den politiske union, og kunne vi, så ville vi gøre alt for at få den til at rulle tilbage. Vi har chancen nu. Vi har chancen for at påvirke regeringen til at få en del af de intentioner, der ligger i Maastricht-Traktaten, til at rulle tilbage eller i hvert fald ikke blive så effektive, som man kunne frygte.

For på regeringskonferencen er der ikke tale om, at landene skal finde frem til en eller anden flertalsafgørelse. Der er ikke tale om, at de skal finde et endog kvalificeret flertal. Næh, her skal alle lande være enige, ellers kan intet ændres.

Det er, som om regeringen glemmer det i den udmærkede redegørelse her. Den taler om, hvor mange lande der er for den ene ændring, og hvor mange lande der er for den anden, og der ser ud til at være et flertal hist og et flertal her.

Men vi ved alle sammen, at alle statsministre og udenrigsministre for alle lande skal skrive under og være enige, før en ny traktat kan blive skrevet under og sendt ud til ratificering i de enkelte lande.

Det er her, at selv det danske parlament har en afgørende rolle. Det er måske den sidste chance for at sikre, at samarbejdet i Europa ikke blot bliver for de højeste herrers største politiske ambitioner, men bliver til gavn for befolkningerne i Europa.

Og så har vi i dag hørt en masse om, at åh, vi kan bare beholde vores forbehold. Det er så fint og fornemt. Efter 1992, hvor det ellers lykkedes os at få et nej til Maastricht-Traktaten, sådan at vi kunne have beholdt EF med sit indre marked, satte SF sig for, at der nu var noget, de gerne ville have med. Det var lidt om miljø og lidt arbejdsmæssigt, og så måtte de nok bare finde nogle forbehold.

Forbeholdene er ikke blot værdiløse, de er direkte skadelige for Danmark, og navnlig i den situation, der er nu. Midt i regeringskonferencen står regeringen og Socialdemokratiet og siger gang på gang: Jamen vi har et forbehold. Vi kan ikke blive tvunget med, men vi har samtidig sagt, at de andre kan gå så langt, de har lyst.

Derfor mener jeg, at det, vi gjorde i Edinburgh og dermed op til afstemningen i 1993, var skadeligt, hvor Danmark så sagde ja til Maastricht-Traktaten.

Derfor må det være på høje tid, at vi forlanger af den danske regering, at den sikrer, at udenrigs- og sikkerhedspolitik forbliver et mellemstatsligt samarbejde, og at det ikke på en eller anden måde bliver viklet ind og bliver til sådan noget overstatsligt, sådan at nogen kan sige: Jamen det kan godt være, at dit land siger sådan, men vi gør sådan. Er der nogen, der har overvejet, hvad der vil ske, når Frankrig går imod, og de andre EU-lande siger: Jamen vi skal have den politik?

For bare at tage et enkelt lille eksempel: Når Danmark kommer og siger, at vi plejer at lave en resolution mod menneskerettighederne i Kina, og Frankrig så siger: Den går ikke i år, venner, for vi har en stor handel. Vi skal både sælge nogle våben, og vi skal sælge noget andet hardware såsom flyvemaskiner og den slags, så

vi vil ikke rigtig være med. Så meget for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den holder ikke én millimeter over for de store lande, hvis de føler, at deres økonomi kommer i klemme.

Derfor duer det ikke, medmindre det er på de områder, hvor vi alle kan sige, at her er vi enige, men det er jo også det, vi har i dag. Hvis vi alle sammen er enige, så kan EU have en udenrigs- og sikkerhedspolitik, men det kræver enstemmighed, det er et mellemstatsligt samarbejde, og sådan skal det forblive. Og det er regeringens ansvar at sikre, at det bliver dér, og at det ikke kommer over og bliver til noget EU-projekt som sådan.

Ligesådan med forsvarspolitikken. Regeringen står hele tiden og siger: Jamen vi har et forbehold, så vi bliver ikke medlem af Vestunionen, så selv om man indskriver den nok så meget i EU, kan vi ikke rigtig gøre noget ved det.

Det er ikke sandt. Og der er i hvert fald ikke nogen, der skal have lov til i ubemærkethed at gå herfra og så tro, at den danske regering ikke kan gøre noget. Vi kan have nok så mange forbehold, og de kan være nok så håbløse, men det er den danske regering, der skal skrive under på den ny traktat. Og derfor har den mulighed for at sige, at hvis det bliver skrevet ind, så kan vi ikke skrive under.

I dag er vores eneste redning og håb, at England står fast og siger: Vel vil vi ej. Det er det eneste håb, vi har tilbage, hvis Danmark bliver ved med at have en så vattet holdning til forsvarspolitikken og ikke tør sige, hvor forsvarspolitik reelt hører hjemme, nemlig i NATO og ikke noget med at udvande det med en militær dimension i EU, som i særdeleshed Frankrig vil være glad for.

Ligesådan for de retlige og indre anliggender. Dér siger regeringen ustandselig: Jamen vi har et forbehold, så alle de andre kan jo bare gå videre. Men det er jo noget pladder. Undskyld udtrykket. Vi er nødt til at sikre ved denne regeringskonference, at det bliver, hvor det er, nemlig som mellemstatsligt, og at det ikke kommer ind og bliver overstatsligt. Vi skal samarbejde om disse områder, ja, men det skal være med enstemmighed.

Alternativet er, at det ikke kommer til at fungere. Alternativet er, at det heller ikke kommer til at være spiseligt for de nye øst- og central-europæiske lande. Og man taler så højt og flot om, at det skal være til gavn for de nye lande, for de nye demokratier.

Det er foråret, der skal spredes ud til at blive en ren sommer for Europa. Det bliver det ikke, hvis vi krøller det sammen i en traktat, der bliver som en spændetrøje. Så vil det gå den modsatte vej. Så vil vi se, at Europa, Vesteuropa, det europæiske samarbejde i stedet for vil bryde sammen, og så vil vi komme ud i noget, som ingen af os rigtig kan overskue.

Ligesådan når man begynder at tale om, at man inden for søjle 1 eller det indre marked vil begynde at tillade, at der skal laves et forstærket samarbejde mellem nogle lande, og så kan andre bare holde sig sådan lidt udenfor. Venner, hvis vi skal være ærlige om det her projekt om samarbejde nationerne imellem, så er vi nødt til at gå frem i det tempo, som alle kan være med i, og det vil sige, når der er enighed, så kan vi tage det. Hvis der er et eller to lande, som siger, den går ikke, vi kan ikke få vores egne befolkninger med så langt, så må vi også holde os udenfor.

Derfor vil Fremskridtspartiet prøve at blive ved med at sige til regeringen: Ja til EU, ja til det indre marked, ja til et samarbejde de europæiske nationer imellem, men nej til den politiske union, som blev sat i vandet allerede ved Maastricht-Traktaten, og som skal rullens langsomt tilbage.

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ove Fich hævder ofte og gerne, at regeringskonferencen handler om at bane vej for EU's udvidelse med en række nye lande.

Kendsgerningen er jo, at snart sagt det eneste, der ikke drøftes på regeringskonferencen, er udvidelsen. Hvis man virkelig havde viljen til en udvidelse, ville man tage fat på at få fremrykket de diskussioner, der er afgørende netop for udvidelsen, nemlig f.eks. afviklingen af landbrugsstøtteordningerne, som vi kender dem i dag, strukturfondene og de andre ting, som står i vejen for, at udvidelsen kan lade sig gøre. Så ville man tage fat på at tilvejebringe en økonomi i EU, der gjorde det muligt at betale de mange penge, som udvidelsen vil koste.

Men under debatten i går her i Folketings-salen så vi, at Socialdemokratiet ikke er indstillet på at medvirke til en afvikling af landbrugsordningerne. Tværtimod, det problem skubber man ud i fremtiden. Vi ved, at man først i 1999 overhovedet begynder at diskutere, hvordan man skal finansiere udvidelsen. Så hvis det virkelig er rigtigt, at det her handler om udvidelsen, er det unægtelig nogle andre dagsordenspunkter, som ville være oppe på regeringskonferencen.

Kendsgerningen er også, at dagsordenen ikke handler om udvidelsen. Dagsordenen er simpel og enkel. Den handler om, at flertallet og de fleste af de store lande og EU-Kommissionen over en bred linje ønsker at udvide Unionens magt og tilrane sig yderligere beføjelser på de nationale parlamenters bekostning. Det er regeringskonferencens egentlige dagsorden.

Hvis den danske regering havde villet modbevise min påstand, måtte den i går have støttet vores forslag om en afvikling af landbrugsordningerne. Så ville man måske med nogen troværdighed have kunnet gå ud og sige, at det her handler om at bane vej for udvidelsen. Men det viste sig i går, at viljen ikke var til stede, medmindre man har tænkt sig at gå ud og finansiere udvidelsen gennem skatteforhøjelser her i Danmark. Det er jo muligt, at det er Socialdemokratiets tanke. Det er nok ikke en tanke, man reklamerer med, men det er muligt, at det i virkeligheden er det, der ligger bag: at udvidelsen skal betales af skatteyderne. Men hvis det er tilfældet, burde man dog sige det.

Regeringen er også på et, synes jeg, meget tyndt og spinkelt grundlag fremkommet med en påstand om, at det går fremad med de danske mærkesager på regeringskonferencen. Men når man læser regeringens eget notat, erkendes det deri, at der kun er tilslutning til at skrive en miljøforpligtelse ind i Traktatens målsætningsbestemmelse, altså i den mere luftige del af Traktaten, mens der er stærk modstand mod at styrke miljøgarantien.

Vi ved, at der er en indædt modvilje hos magtfulde lande imod at sikre en regulær, funktionsduelig miljøgaranti. Tilsvarende med beskæftigelsen, som EU i øvrigt efter min mening intet har med at gøre. Her har den danske regering brugt masser af kræfter på at få ordet beskæftigelse nævnt i Traktaten, og det er sandelig også lykkedes. Der er kommet til at stå ordet beskæftigelse. Men der kommer ikke én eneste ekstra arbejdsplads af den grund.

Derfor er den danske regeringsforhandlingslinje præget af varm luft og tomme ord, som ikke får konsekvenser for nogen menneskers hverdag, og som slet ikke fører til, at vi bliver i stand til at beskytte vores miljø her i Danmark, når der kommer øldåser og pesticider, og hvad der ellers kommer til at vælte ind over os i den kommende tid.

Man må alt i alt sige, at den danske regeringsforhandlingslinje fra først til sidst har været forfejlet, og desværre kan man ikke sige, at rege-

ringen har manglet rådgivning i det spørgsmål. Vi har fra starten sagt til den danske regering: Læg forhandlingslinjen om. Gå sammen med de lande, der kunne have en interesse i at blokere for det, der sker, nemlig denne magtkoncentration i Unionen.

Men det ville man ikke. Man vil ikke gå sammen med f.eks. Storbritannien. Næh, man vil lægge sig i kølvandet på Tyskland, fordi man håbede, at Tyskland ville bane vejen for de danske mærkesager. Det ville Tyskland selvfølgelig ikke. Det er ikke kansler Kohls konservative politik at støtte en socialdemokratisk dansk regering i at få gennemført miljøbeskyttelse; selvfølgelig er det ikke det.

Derfor var og blev og er den danske regerings forhandlingslinje stadig væk totalt forfejlet og fører os nu frem til den situation, at man i den afgørende fase på regeringskonferencen står med ryggen mod muren. Venneløs og forladt står den danske regering i et hjørne af konferencosalen og må se på, at et stort flertal af landene fremsætter det ene forslag efter det andet, der frontalt angriber de danske undtagelser: Sammenknytning af Vestunionen og EU, fremrykning af en fælles forsvarspolitik, flertalsafgørelser i udenrigspolitikken – der er ingen ende på de forslag, der tromler ned over os – Schengen ind i EU, en overstatslig flygtningepolitik, alt sammen emner, som bringer de danske undtagelser i den yderste fare, og som fører til, er jeg bange for, og det lå også i hr. Ove Fichs indledende bemærkninger, at man fra den danske regerings side vil indgå et usselt kompromis i den sidste fase.

Jeg sendte hr. Ove Fich et brev, hvori jeg foreslog, at vi sammen skulle fremsætte et dagsordensforslag her i dag. Enhedslisten kom med en udstrakt hånd til hr. Ove Fich og Det Radikale Venstre: En række af de spørgsmål, hvorom den danske regering selv har sagt, at der her er tale om ting, som vi er imod, f.eks. disse sammensmeltninger af Vestunionen og EU, en overnational flygtningepolitik og andre ting, som vi har været enige om ikke dur, fordi det krænker de danske undtagelser, nedskrev vi fra Enhedslistens side i en dagsorden, som tog udgangspunkt i, at nok står det dårligt og trøstesløst til for den danske regering på den konference, men så kunne vi dog i det mindste være enige om, at nu stopper udsalget.

Jeg gennemgik omhyggeligt den danske regerings forhandlingsposition for at sikre mig, at det her måtte være noget, som regeringen kunne

være med til at gennemføre sammen med os. Men så modtog jeg et brev fra hr. Ove Fich, hvori der stod, at Socialdemokratiet ikke kunne støtte Enhedslistens dagsordensforslag. Hverken mere eller mindre stod der.

Jeg vil nu gerne bede hr. Ove Fich om at forklare, hvorfor man ikke kunne støtte linjen i det dagsordensforslag, som vi har fremsat, for jeg kan desværre ikke finde anden begrundelse for det end det, som hr. Ove Fich også antydede i sit indlæg, nemlig at man i realiteten lægger an til at give køb og holde udsalg og indgå et elendigt kompromis i den sidste fase, fordi man ikke tør nedlægge veto, heller ikke selv om det bliver nødvendigt for at forsvare de danske undtagelser. Man tør ikke stoppe den nye traktat med et veto, heller ikke selv om man bliver trængt ud over de grænser, som man ellers har været enig med os at andre i, at man ikke måtte gå over.

Det er det, jeg frygter: at det er den glidebane, som Socialdemokratiet og regeringen nu har anbragt sig på, fordi man simpelt hen ikke vil risikere at stå i den situation, at man ikke kan blive enig med Chirac og kansler Kohl. Det er realiteten. Man vil ikke risikere et brud med de store magter i EU, og derfor er man indstillet på, for nu at bruge et af udenrigsministerens udtryk, at gå bodsgang for de store i den sidste fase. Ellers ville man jo ikke have problemer med sammen med Enhedslisten at fremsætte et sådant dagsordensforslag, der sikrede tingene og gav regeringen et klart forhandlingsgrundlag i den sidste fase. Nu har man ikke noget forhandlingsgrundlag. Man har en dagsorden fra 1995, som ikke forholder sig til, hvad der foregår på regeringskonferencen i 1997.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg bemærkede, at hr. Keld Albrechtsen vil afvikle landbrugsordningerne, så vi kan få et frit verdensmarked for landbrugsvarer. Det er jo interessant, at Enhedslisten dermed går ind for den helt frie handel; det plejer at være omvendt. Men det var blot nævnt som et kuriosum.

Nej, det, jeg ville sige, er, at John Major jo ikke har mange venner i disse dage, men her ser man virkelig én af dem, nemlig hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen mener, at vi skal forene kræfterne med det konservative Storbritannien, uanset at de går tværs imod danske prioriteter på miljøområdet, på beskæftigelsesområdet, på arbejdsmarkedsområdet og lignende.

Når man er i udlandet, hører man ofte hr. Keld Albrechtsens parti kalde sig den rødgrønne alliance. Efter denne udtalelse har jeg det utrolig svært ved at se det rødgrønne i det.

Og så til sidst: Jeg troede egentlig, hr. Keld Albrechtsen gik ind for en udvidelse med Central- og Østeuropa i det, som hr. Keld Albrechtsen kalder de riges klub. Men jeg hørte ikke nogen bekræftelse på, at hr. Keld Albrechtsen går ind for, at disse lande kan blive medlemmer af EU – naturligvis efter en folkeafstemning i de pågældende lande. Jeg vil egentlig gerne have denne bekræftelse.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det spørgsmål, jeg gerne vil stille hr. Keld Albrechtsen, går på, at jeg synes, der er sådan en slags falsk melodi i hr. Keld Albrechtsens budskab. Derfor vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen: Hvad skulle der til, for at Enhedslisten kunne stemme ja?

Hr. Keld Albrechtsen har sagt mange fornuftige ting om at forsvare forbeholdene. Det er jeg enig med ham i. Men hvad skal der til, for at Enhedslisten stemmer ja? Jeg skal forbigå, at vi, der skaffede forbeholdet, dengang blev beskyldt for at være forrædere, selv om vi skaffede forbeholdet.

Og for at få mere belyst er det næste spørgsmål: Hr. Keld Albrechtsen har jo besluttet sig for at sige nej under alle omstændigheder, også selv om forbeholdet fastholdes. Anderledes har jeg ikke kunnet forstå debatten i dag: Nej under alle omstændigheder. Men hvad er det egentlig, Enhedslisten vil med nej'et? Hvad er alternativet, hvad skal man derefter gå ned og forhandle med EU om? Skal det være, at Danmark skal ud af EU?

Hvis det er meldingen: at Danmark skal ud af EU, forstår jeg, hvad hr. Keld Albrechtsen siger. Men det er sådan set en falsk melodi at diskutere forbeholdene så meget, hvis man i virkeligheden slet ikke forsvare forbeholdene, men vil stemme nej, også selv om miljøbestemmelserne er blevet bedre, selv om alle de ting er blevet bedre, og man så ikke på nogen måde har tænkt sig at tage konsekvensen af det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten præsenterede, jeg tror, det var i efteråret 1995, regeringen for de betingelser, som Enhedslisten havde for at deltage i et for-

handlingsgrundlag. Kort fortalt kan jeg sige – det er et svar til hr. Steen Gade – at hvis man laver en traktatændring, som indebærer det, vi kalder en tilbagerulning, altså flytter magten fra EU og tilbage til Folketinget, og det vil jo kunne gøres på utallige områder i mange forskellige former, vil vi stemme for en sådan traktatændring.

Det var det, vi sagde til regeringen, og dér kan man f.eks. konkret nævne en god miljøgaranti. En god miljøgaranti er et forslag, som vi vil stemme for, hvis det kom til afstemning alene og ikke blev sammenknyttet med et forslag om en udvidelse af unionsmagten, så jeg mener nu, at vi klart har sagt også til SF, hvad det er, vi kan samles om.

Så vil jeg sige til hr. Ove Fich: Jeg tror, det er en meget dårlig idé for nogle lande at melde sig ind i Unionen. Det er ikke en skæbne, som jeg ville ønske for nogen, især når vi fra unionsmodstanderside synes, at vi selv har det dårligt i Unionen. Skulle vi så opfordre andre til at melde sig ind? Det synes jeg ikke ville være sammenhængende. Så vil der ikke være logik i tingene.

Jeg forstod på landbrugsdebatten i går, at et land som Polen bliver et andenrangsleder af Unionen, fordi man ikke vil skabe vejen for at finde de penge, der skal til, for at Polen kan blive fuldgældigt medlem. Når man i Polen får det kigget efter i sømmene, tror jeg heller ikke, befolkningen i Polen synes, det er en god idé at komme ind i Unionen.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg spurgte ikke, hvorvidt hr. Keld Albrechtsen synes, det er en god idé, at de central- og østeuropæiske lande kommer ind i EU; jeg spurgte om noget andet. Jeg sagde: Hvis disse lande ønsker at komme ind i EU, så skal det jo ratificeres af de nuværende medlemslande, og hvis der har været en folkeafstemning i de pågældende lande, vil hr. Keld Albrechtsen så stemme for en sådan ratifikation? Det var det, jeg spurgte om, og det synes jeg vi har krav på et svar på, for vi vil naturligvis gerne vide, om hr. Keld Albrechtsen står bag det ønske om en udvidelse af EU, der er her i salen, således at vi i givet fald, når vi har gæster fra de pågældende lande, kan sige, at hele Folketinget står bag udvidelsen af EU med disse lande, såfremt de selv måtte ønske det.

Så jeg vil gerne have et svar fra hr. Keld Albrechtsen på mit spørgsmål: Ønsker man at stemme for en sådan ratifikation, ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes ikke just, det var klarhed, der prægede hr. Keld Albrechtsens svar, men der kan altså tænkes situationer, hvor hr. Keld Albrechtsen vil stemme ja til en EU-traktat, og det er jo godt.

Men så siger hr. Keld Albrechtsen: Hvis det ikke er koblet sammen med en udvidelse af unionsmagten. Og det forstår jeg godt, men så vil jeg bare spørge hr. Keld Albrechtsen, om det ikke betyder, at en udvidelse af unionsmagten nødvendigvis må defineres som en dannelse af en form for nationalstat, og er det ikke præcis dér, vi har vores forbehold: at vi ikke vil forpligtes på et fælles forsvar, at vi ikke vil forpligtes på et overnationalt retsvæsen, at vi ikke vil forpligtes på et unionsborgerskab, som træder i stedet for et nationalt borgerskab, og at vi ikke vil være med i en fælles mønt? For er det ikke lige præcis det, der vil udvide unionsmagten, og ikke alt det andet, der er til diskussion på regeringskonferencen? Og det er efter min opfattelse det rene pjank og pjat at påstå, at alt muligt i EU er ensbetydende med en udvidelse af unionsmagten, for udvidelsen af unionsmagten er knyttet direkte til forbeholdene; det er hele ideen i forbeholdene.

Den fg. formand (Helge Sander):

Så får hr. Keld Albrechtsen ordet for at svare i en udvidet kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak, hr. formand.

Jeg må desværre skuffe hr. Steen Gade med, at der jo er mange andre ting på regeringskonferencen, der indeholder en udvidelse af unionsmagten, f.eks. forslaget om juridisk person, for det vil give unionen mulighed for at indgå internationale aftaler, der forpligter det danske Folketing, og dermed er det en udvidelse af unionsmagten på et nyt område, der ikke er omfattet af de hidtidige undtagelser.

Så kan det være, at man kan få en undtagelse dér; det ved jeg ikke, men det tror jeg nu ikke på.

Men der er også meget andet. F.eks. kan det være, at der kommer ændrede stemmevægte til ugunst for de små lande, og der kan komme mange andre ting ind, som allerede ligger i udspillene, og som er ensbetydende med en udvidelse af unionsmagten på en række nye områder.

Og forslaget om juridisk person er faktisk så vidtgående, at det vil kræve en ændring af den danske grundlov at gennemføre det.

Til hr. Ove Fich vil jeg sige, hvad jeg tror jeg efterhånden har sagt hundrede gange til hr. Ove Fich, men jeg skal nok blive ved med at gentage det under hver eneste debat, for det er åbenbart hr. Ove Fich meget magtpåliggende, at det bliver registreret i referatet gang på gang:

Hvis befolkningen i Polen ønsker, at Polen skal være medlem af EU – jeg tror ikke, den gør det, når det kommer til stykket, men hvis den ved en folkeafstemning siger ja til det – og hvis der sker en ratifikation, der ikke er sammenkædet med en traktatændring, der samtidig udvider unionsmagten, så det er da klart, at ingen kan have indvendinger imod, at Polen bliver optaget.

Og jeg skal ikke være formynder for den polske befolkning, men jeg vil heller ikke acceptere studehandler, hvor jeg i den sammenhæng skal acceptere en øget unionsmagt. For det er det, der bliver realiteten, når den tid eventuelt kommer; så bliver der en sammenkædning, og derfor vil Enhedslisten formentlig være nødt til at stemme nej.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Hr. Keld Albrechtsen behøver ikke løbe så langt væk, for det, jeg vil sige, er ganske kort:

Hr. Keld Albrechtsen siger altså, at Enhedslisten i denne tænkte situation ikke vil hindre Polens medlemskab af EU. Men jeg forstod det ikke helt: Betyder det, at Enhedslisten så bare vil sidde passivt nede bagved og ikke gøre noget, eller vil hr. Keld Albrechtsen aktivt stemme ja til polsk medlemskab i den situation?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg forstår ikke rigtig, at hr. Ove Fich bliver ved med at stille det spørgsmål, for jeg mener, at jeg meget klart og entydigt har nævnt de betingelser, der skal til, for at Enhedslisten i en sådan tænkt situation vil acceptere at deltage i ratifikationen af en sådan traktat. Disse betingelser er ganske enkle og klare, men jeg vil ikke gentage dem nu, for jeg har nævnt dem snart hundrede gange.

Men det, jeg også har sagt, er, at jeg desværre ikke tror på, at man kan forestille sig en udvidelse, hvor f.eks. stemmevægtene og den slags ting ikke ændres samtidig, og derfor bliver det ikke aktuelt.

Når udvidelsen eventuelt kommer, vil man selvfølgelig benytte lejligheden til samtidig at snige noget mere unionsmagt ind, f.eks. gennem en ændring af stemmevægtene, og derfor er det et noget teoretisk spørgsmål, vi diskuterer. Men jeg synes, jeg har svaret ganske præcist på spørgsmålet.

Arne Melchior (CD):

Med en times varsel har vor ordfører måttet sende afbud på grund af et ildebefindende, og jeg skal derfor i al korthed udtrykke CD's tanker i forbindelse med dagens debat:

Det væsentligste for mig er med tak at kvittere for udenrigsministerens redegørelse, som vi i alt væsentligt kan identificere os fuldstændig med, og jeg og CD ønsker dem, der forhandler på Danmarks vegne, alt muligt held og lykke og al mulig styrke i de kommende måneders vigtige forhandlinger.

At styrken er til stede, har vi netop set et eksempel på, og jeg vil atter benytte lejligheden til at anerkende og rose udenrigsministerens og regeringens holdning i spørgsmålet om menneskerettighederne i Kina, for der var her en kraft, en vedholdenhed og en konsekvens, som jeg er sikker på må aftvinge den største respekt hos alle rettænkende mennesker, selv om de måtte være uenige. Det er vi glade for.

Desværre var denne debat, som ganske vist ikke blev ført i EU-regi, men i FN-regi, jo alligevel også med til at afsløre en vis uenighed, en mangel på ønskeligt fodslag, mellem EU-landene, og det giver mig anledning til – selv om det bestemt ikke er første gang og altså ikke er nyt – at pege på, hvor nødvendigt det er, at der er orden i EU-bygningen som en forudsætning for at invitere andre lande til at tage bopæl samme sted.

Der er en lang række områder, hvor der er interessermodsatninger, som der efter min mening ikke har været vist tilstrækkelig vilje til at bygge bro over, til at kompromisse omkring. Og det gælder i EU-sammenhæng, som det gælder i dette hus, og som det gælder overalt, hvor forskellige mennesker skal tilrettelægge fælles optræden, at uden en dybtgående vilje og evne til kompromis når man ikke det bedst mulige resultat.

Og så vil jeg gerne benytte lejligheden til at aflive en myte, der er ret sejlivet, nemlig den myte, at vi ikke tør debattere disse ting og derfor udsætter debatten om dem. Det hører vi om så mange ting. Det hører vi f.eks. om de store

broprojekter. Hver gang sådan et er blevet gennemført – og dem har vi jo heldigvis haft et par stykker af – bliver der sagt, at det er gennemført hen over hovedet på folk, og at politikerne i partierne og regeringen ikke har villet diskutere det. Det er usandt; de faste forbindelser er blevet diskuteret.

Og heldigvis har der løbende i årevis, ja igen-nem årtier, været diskussioner i samtlige medier, på tusinder af møder og ved debatter både her i salen og i vore udvalg, og det er der stadig. Hele tiden debatteres og argumenteres der om EU, EU's udvikling og vor egen holdning til de forskellige problemer.

Så ingen skal altså hoppe på den and – en avisand, vil jeg kalde det – at der ikke skulle være mulighed for at komme til orde. Og at der er nogle, der afholder sig fra at diskutere det, er aldeles usandt, for man kan skrive alle de artikler og læserbreve og holde alle de foredrag og føre alle de debatter, man ønsker, og sådan skal det selvfølgelig også være.

Jeg ser også frem til, at der, inden Folketingets samling slutter – i hvert fald foreløbig til 1. juni – bliver lejlighed til en ny debat om, hvordan regeringsforhandlingerne står på det tidspunkt. Det bliver vel ultimo maj. Og så vil der i øvrigt både i Europaudvalget og i Det Udenrigspolitiske Nævn og andre steder sommeren igennem, til regeringskonferencen slutter – eller hvad den nu gør – hele tiden være en levende og engageret debat, og det hilser vi med glæde, og vi deltagere gerne i den.

Og det er heller ikke noget nyt – men jeg finder det alligevel nødvendigt at sige det – at CD jo er hundrede procent EU-begejstret, og at CD ønsker, at forbeholdene fra Edinburgh skal blive ophævet ved den eneste instans, som kan gøre det, nemlig vælgerne ved en folkeafstemning, således som det også vil fremgå af den dagsorden, der vil blive fremsat lidt senere, og som CD er med til at fremsætte, og som vi selvfølgelig helhjertet stemmer for.

For det er udelukkende ved at være med alle steder, hvor de europæiske samarbejdsforhold diskuteres, planlægges og besluttes, kun ved helhjertet og hele tiden at være med ved disse forhandlingsborde, vi kan få de maksimale informationer maksimalt tidligt og den maksimale chance for medindflydelse, og derfor er det ikke tjenligt for Danmarks vitale interesser, hvis vi selvvalgt udelukker os fra nogle enkelte større eller mindre dele af de dispositioner, som fællesskabet alligevel træffer, og som vi natur-

ligvis alligevel under alle omstændigheder kommer til at leve med og tage konsekvenserne af, for så er det da lykkeligt, hvis vi kan få den størst mulige indflydelse på karakteren af disse beslutninger.

Og det må ikke glemmes et eneste øjeblik, at den europæiske idé materialiseret gennem EU – med alle de fejl og mangler, der kan forekomme, hvor mennesker er ved værket – og det europæiske sammenhold og samarbejde uimodsigeligt er dette århundredes vigtigste resultat efter mange århundreders indbyrdes stridigheder og krige, og hvad dermed følger af ødelæggelser og forfølgelser.

Lad os være uenige om enkeltheder, men lad os aldrig glemme, at hvis dette ikke var blevet skabt, ville Europa se ringere ud, end det gør i dag; det vil jeg anbefale enhver, der måtte have tid til at følge med i dagens debat.

Vores meget afholdte formand fejrer jo sin fødselsdag, så jeg kan da godt forstå, at mange af medlemmerne opholder sig ved hans reception; det er helt naturligt. Men der er mange flere, end man tror, der følger debatten gennem diverse medier, og der skal ikke herske tvivl om, at det Europa, som vi til alt held – om ikke fra starten så dog efterhånden – tilsluttede os, er grundlaget for, at vi alle sammen kan gå i seng om aftenen og sove trygt vel vidende, at i morgen skal vi gøre det endnu bedre, men at vi har nået meget af det grundlæggende, som er et nært og tillidsfuldt samarbejde mellem de europæiske folk.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

En meget stor del af hr. Arne Melchior's tale gik jo på at forklare vigtigheden af, at man fik en grundig debat, kunne skrive artikler, komme ud til møder osv.

Jeg vil gerne spørge hr. Arne Melchior, om CD vil udstrække muligheden for en bred folkelig debat om EU-regeringskonferencens resultat dertil, at det også er et krav fra CD's side, at ratifikationen af en sådan traktat kun kan finde sted i Danmark ved en folkeafstemning, så det er befolkningen selv, der direkte ved en afstemning tager stilling til, om Danmark skal ratificere en ny traktat.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke rigtig, hr. Melchior helt har fanget temaet i dagens debat. Hr. Melchior mente, der

blev skabt myter, men han forsøgte faktisk selv at skabe en myte, nemlig at vi skulle have kritiseret, at man ikke ville diskutere. Nej, vi er godt tilfreds med, at alle partierne lavede en aftale om disse to debatter, én i april og én i maj, så det har ikke været kritiseret.

Kritikken har gået på en helt anden sag, nemlig at regeringen ikke ordentligt har forberedt og fremlagt, hvordan problemet med de danske undtagelser skal løses. Så det er altså en helt anden kritik, der har været, vil jeg sige til hr. Melchior, blot for at ikke den myte skal blive stående. Og vi er godt tilfredse med, at vi sammen med CD har kunnet aftale disse to debatter. Så lad os dog i det mindste ikke være uenige om det punkt.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det var sandelig ikke Enhedslisten eller hr. Albrechtsen, jeg kritiserede for at skabe en myte om manglende debat, men vi ser det jo regelmæssigt i læserbreve, i visse ledende artikler, rundt omkring i medierne, og jeg hører det på møderne rundt omkring i landet. Det gik altså ikke på hr. Albrechtsen, som jeg er helt opmærksom på netop ønsker debat. Og noget af det gode ved at have en opposition er i og for sig, at er der ikke andre, der vil fremkalde debatten, vil oppositionen det da til enhver tid i alle sager og bestemt i så vigtig en sag som denne. Så der er ingen uenighed mellem os i denne, skal vi sige, lidt tekniske sag

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige, at jeg ikke kan støtte hans ønske om, at ratifikation af regeringskonferencens resultat kun kan ske gennem en folkeafstemning. Selvfølgelig vil jeg da ikke det, for jeg er principielt slet ikke nogen stor tilhænger af folkeafstemninger, for de er som regel bagstræberiske i deres resultat. De fire forbehold står fast, det omtalte jeg også i mit ordførerrindlæg, men hvilken skæbne regeringskonferencen skal have herhjemme kommer vel først og fremmest an på dens resultat. Hvis det er af en sådan art, at ratifikation ikke kræver en folkeafstemning, vil jeg da ikke, så længe jeg ikke kender det samlede resultat, give hr. Thulesen Dahl tilsagn om, at der yderligere skal en folkeafstemning til. Svaret er absolut nej tak.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Så kan man jo bare konstatere, at vælgerne skal have lov til at skrive læserbreve, de skal have

lov til at komme til møder, de skal have lov til at diskutere hjemme i stuerne, men altså efter hr. Arne Melchior's opfattelse ikke have lov til direkte at bestemme Danmarks engagement i EU. Det er noget for politikerne, som de måske har valgt ud fra meget indenrigspolitisk betone- de overvejelser, alene at bestemme, hvor langt engagementet skal udstrækkes. Det synes jeg er tankevækkende.

Så må jeg spørge hr. Arne Melchior: Var det efter hr. Arne Melchior's opfattelse bagstræberisk, at befolkningen stemte ja til EF-pakken i 1986? Der var et flertal i Folketinget, der anbefalede et nej, der var et flertal i befolkningen, der stemte ja. Var det bagstræberisk?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg fik da vist ikke sagt, at alle folkeafstemninger giver et bagstræberisk resultat, men at det ofte sker. Det kan vi bl.a. se i det eneste land i Europa, der gør nogen væsentlig brug af folkeafstemninger, nemlig Schweiz. Der fik kvinderne for det meste af Schweiz' vedkommende først stemmeret i 1970'erne, og flertallet af Schweiz' befolkning har bestemt, at Schweiz ene af alle, skal vi sige, civiliserede lande ikke er medlem af FN osv.

I 1986 gik det da udmærket; der er undtagelser, der bekræfter reglen.

Til dette med, at befolkningen ikke skal have lov at bestemme, må jeg erindre om, at f.eks. tiltrådte dette hus, at vi meldte os ind i NATO i sin tid, vel også en historisk vidtgående beslutning, uden at der blev udskrevet en folkeafstemning om det. Men det er da mildt sagt i utide og efter min mening totalt meningsløst i dag at sige, at regeringskonferencens resultat, som vi ikke kender, under alle omstændigheder skal ud til folkeafstemning. Det skal det kun, hvis det berører grundloven i den forstand, at de ideer, der ligger bag folkeafstemningsinstituttet bliver berørt af regeringskonferencen; ellers ville det være en overflødig og meningsløs handling.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at med de sidste bemærkninger, der kom fra hr. Arne Melchior, tror jeg, mange vælgere vil kunne indse nødvendigheden af, at de sikrer, at EU-tilhængerne her i Folketinget ikke har fem sjettedels flertal, så de alene kan gennemføre suverænitetsafgivelse, men at der trods alt skal være mindst det antal mandater herinde, der kan sikre, at befolkningen får anledning til

direkte at beslutte, hvor langt Danmarks engagement i EU skal udstrækkes.

Jeg vil ellers som indledning for en ordens skyld takke regeringen og udenrigsministeren for den redegørelse af 15. april om regeringskonferencens forløb, som vi har fået. Jeg skal ikke undlade også her i indledningen at gøre opmærksom på, at Dansk Folkeparti finder, at EU-konstruktionen er forkert. Grundlaget forud for regeringskonferencen er forkert, og på regeringskonferencen bygger man i alt væsentligt videre på det projekt, som man burde erkende er fejlsagant.

EU er – og det kan vi se af både den måde, det fungerer på, og den måde, det får opbakning på – politikeres og elitens projekt; det er ikke folkets projekt. Vi kan konstatere ved de folkeafstemninger, vi har haft, at der er en meget stor modstand mod projektet i Danmark, og det tror jeg også man vil kunne konstatere ved den næste folkeafstemning.

Derfor er det også Dansk Folkepartis opfattelse, at dagsordenen for regeringskonferencen burde være helt anderledes end den, både regeringen og de øvrige regeringer i EU har lagt op til. Dagsordenen for regeringskonferencen burde være en større afgrænsning af EU's kompetence og en sikring af at bevare Europa som fædrelandenes Europa. Den burde for alvor være brugt til at slukke lyset for tilhængerne af et føderalt opbygget Europa. Det er ikke sket, og der er ikke noget, der tyder på her på regeringskonferencens faldereb, at det vil ske. Tværtimod fortsætter man i sporet med stadig større magt til Unionen på de enkelte landes bekostning, og det synes jeg også at regeringens redegørelse bærer tydeligt præg af, ligesom den også bærer præg af, at det også har regeringens overordnede opbakning.

Hr. Ove Fich ynder at spørge, hvad partierne nu mener om det med udvidelsen, og hvad hr. Ove Fich nu som formand for Europaudvalget skal sige, når han nu bliver spurgt på de mange rejser, hr. Ove Fich foretager rundt i verden. Lad mig slå fast, så det ikke kan misforstås, at hr. Ove Fich roligt kan sige, at Dansk Folkeparti er tilhænger af, at EU udvides. Vi har intet imod, at EU udvides, men vi mener, at en udvidelse netop gør det til en nødvendighed, at EU's magt begrænses. Man kan ikke samtidig udvide Unionen og udvide EU's magt. Det vil give en enretning og gøre ubodelig skade, det vil være en historisk fejltagelse. Man får ikke fred ved, at man i højere grad kan stemme hinanden ned.

Det er ellers blevet sådan almindeligt hos flertallet herinde i Folketinget at sige: Nu skal vi have fredens projekt, og fredens projekt etablerer vi ved, at vi etablerer flere flertalsafgørelser, hvor de enkelte lande i højere grad kan blive stemt ned. Det er en historisk fejltagelse, og det er ikke den måde, man etablerer fred på i vor tid.

Den måde, man etablerer fred på, er ved, at man respekterer landenes forskelligheder og respekterer, at landene træffer beslutninger ud fra de forudsætninger og de ønsker, der er i det pågældende land, og at det kan føre til et andet resultat end de beslutninger, man træffer i andre lande. Men det er ikke det, EU-projektet går ud på. Tværtimod går det ud på at ensrette, og når landene ikke vil ved enstemmighed, er det, at den tanke opstår, at vi skal have flertalsafgørelser, så vi kan stemme landene ned.

Hvis udvidelsen var en reel dagsorden på regeringskonferencen – jeg har sagt det tidligere, og jeg vil også sige det under denne debat – er det vores opfattelse, at så diskuterer man reform af landbrugsstøtte, og man diskuterer reform af strukturpolitik. Det gør man ikke, og det betyder – med det udtryk, jeg tror hr. Arne Melchior fik brugt i sin ordførertale – at EU ikke har orden i eget hus forud for en diskussion om en udvidelse. Dermed betyder det også, at man først efter regeringskonferencens afslutning tager hul på nogle helt væsentlige, afgørende ting i forhold til udgangspunktet for en udvidelse.

Jeg vil gerne kommentere nogle enkelte punkter i regeringens redegørelse.

Først om det retlige område: Danmark har taget et forbehold. Regeringen siger, at forbeholdet på det her område ligesom på de andre skal stå ved magt før, under og efter regeringskonferencen. Jeg kunne måske godt tænke mig, dengang vi begyndte diskussionen om regeringskonferencen, at have startet med at tælle, hvor mange gange vi har hørt »før, under og efter regeringskonferencen«. Det er ikke få.

Men på trods af, at regeringen og statsministeren ved talrige lejligheder siger, at de forbehold skal stå ved magt, kan vi se, at på dette område, står de for fald.

I går behandlede Folketinget lovforslagene om ratifikationen af Schengenkonventionen i Danmark, og det stod klart, også efter det, justitsministeren sagde som afslutning på debatten, at hvis de øvrige lande i EU benytter den mulighed, som vi jo har givet dem i Edin-

burgh-Afgørelsen, for at lave et overstatsligt samarbejde på det retlige område, kan vi komme i den situation – og det er altså noget, der kan ske om ganske få måneder – at der bliver truffet beslutninger i EU, som berører Schengenkonventionen, og som populært sagt tager en del af Schengenkonventionen ind under EU med det resultat, at Danmark har et problem i forhold til forbeholdet.

Det bekræftede justitsministeren i går, og jeg synes også, at udenrigsministeren skulle bekræfte det i dag, for det betyder jo, at regeringen på regeringskonferencen bliver nødt til at forholde sig til, at man kan gøre en af to ting.

Enten kan man i traktaten få fastslået det danske forbehold for at være sikker på, at det holder vand, eller også kan man i Schengenkonventionen få indskrevet, at man skal have fastholdt forbeholdet, men ingen af delene har jeg set regeringen gå ind for på nuværende tidspunkt. Og det kan jeg kun tage som udtryk for, at regeringen ikke kæmper for det danske forbehold på dette område, men accepterer, at vi kan stå i den situation om bare to måneder, at de andre lande har udnyttet den mulighed, vi har givet dem i Edinburgh, og at vi så har problemer, fordi et flertal herinde beslutter, at Danmark skal tilslutte sig Schengenkonventionen.

Den anden del af diskussionen om det retlige område går på spørgsmålet om, hvorvidt det er fornuftigt med flertalsafgørelser på flygtningeområdet.

For Dansk Folkeparti er svaret uden noget som helst forbehold klart nej. Selvfølgelig er det ikke fornuftigt at have flertalsafgørelser på et for Danmark så vitalt område. Politikernes forføjede politik, som har skabt stor mistillid i befolkningen over for politikernes måde at føre flygtningepolitik på, skal ikke bruges til at argumentere for, at det så nok er bedre, hvis EU tager sig af spørgsmålet. Og det er jo den måde, man har lagt det ud til befolkningen på.

Det har så fået en del af befolkningen til på nuværende at sige, at det godt kan være, det er bedre, at det er EU, der tager sig af flygtningepolitikken i stedet for de danske politikere, for de danske politikere har vist, at de ikke magter opgaven. Men i Dansk Folkeparti vil vi tillade os at være så ambitiøse, at vi vil argumentere for, at det er Folketingets flertal, der skal ændres, så vi kan få strammet den danske flygtningepolitik.

Det er ad den vej og ved at bevare Danmark som et suverænt land på dette område, at vi sik-

rer en fornuftig udvikling og sikrer, at det er Danmark og danskerne, der bestemmer, hvem der skal være i Danmark.

Et andet punkt, jeg lige skal nå at kommentere, er spørgsmålet om et forstærket samarbejde, som også behandles i regeringens redegørelse. Der har man skiftet formulering; tidligere talte man om fleksibilitet, nu taler man om det, som Tyskland og Frankrig vil med det, nemlig et forstærket samarbejde.

Det er Dansk Folkepartis opfattelse, at vi burde diskutere ud fra tanken om reel fleksibilitet. Det betyder jo ikke bare, at nogle lande kan gå videre i et samarbejde, men også, at andre lande kan afstå fra samarbejdsområder.

Samtidig mener vi, at hvis man reelt skulle diskutere fleksibilitet, skulle man diskutere EU's formålsparagraf. Den siger jo, at formålet er en stadig snævrere union mellem landene, og det mener vi ikke er i god overensstemmelse med et udgangspunkt om, at man ønsker fleksibilitet.

Derfor kan vi konstatere, at det, regeringen reelt arbejder for, er at modarbejde tanken om fleksibilitet – og det synes vi er uheldigt.

Med hensyn til institutionerne er det jo et af de større udeståender, som ligger sent i forløbet på regeringskonferencen at få afklaret, og det er jo nok et af de områder, der i særdeleshed afventer valget i Storbritannien.

Det er, som om det vigtigste for regeringen og flertallet i Folketinget er spørgsmålet om, hvorvidt Danmark har en kommissær, som i øvrigt ifølge Traktaten skal være uafhængig af regeringen og Folketinget. For os er det langt vigtigere, at vi står vagt om spørgsmålet om stemmevægte. Vores indflydelse i Ministerrådet er langt vigtigere, og det er langt vigtigere, at vi sikrer, at Danmarks indflydelse ikke undergraves, ved at der flyttes større grader af magt over til Europa-Parlamentet. For os at se er det langt vigtigere at diskutere de spørgsmål end at diskutere spørgsmålet om en kommission, som er en embedsmandsstab, og som skal operere uafhængigt af de enkelte lande.

Med hensyn til spørgsmålet om fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik mener vi ikke, at en fælles udenrigspolitik er en fordel for Danmark. Vi mener rent faktisk, at en fælles udenrigspolitik alene vil blive ført på de store europæiske landes præmisser. Vi synes, at diskussionen om menneskerettighedssituationen i Kina er et godt eksempel på, at en fælles udenrigspolitik i EU er illusorisk, og at Danmark selvfølgelig skal bevare sin suverænitet på det udenrigspolitiske område.

Vi siger også klart nej til tanken om et EU-militær, og vi ser Petersberg-erklæringerne osv. som et tegn på, at man i første omgang bare tager det skridt, man håber at kunne komme igennem med nu, for at gå videre senere. Det står faktisk stadig i Traktaten, at målet er et fælles forsvar, og det synes vi bestemt er meget uheldigt. Danmark skal sige klart fra over for de tendenser.

Derfor vil jeg som afslutning sige, at med alt dette som udgangspunkt er der ikke meget, der tyder på, at Dansk Folkeparti vil kunne anbefale et ja, hvis grundlaget for den kommende folkeafstemning – som vi selvfølgelig håber at få – er det, regeringen har fremlagt for Folketinget med den redegørelse, vi forhandler om i dag. Men jeg vil gerne spørge udenrigsministeren her på falderebet, om udenrigsministeren kan bekræfte, at regeringen er indstillet på, at der kommer en folkeafstemning om den nye traktat, så vi kan være sikre på, at vi kan meddele vælgerne vores mening, og at det er vælgerne, der skal afgøre spørgsmålet, og ikke Folketingets flertal ved en afstemning her i salen.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for den også ved denne debat engagerede diskussion. Vi har jo efterhånden haft en del diskussioner om regeringskonferencen, og debatterne har altid været engagerede.

Først nogle bemærkninger fra min side om forbeholdene: De danske forbehold er som bekendt ikke til forhandling på konferencen, og de kan som bekendt kun ændres ved en folkeafstemning; det står fast. Men det er jo indlysende, at forhandlingerne på regeringskonferencen også vedrører de områder i Traktaten, hvor Danmark har en særstilling, og hvis regeringskonferencen fører til ændringer i disse bestemmelser, kan der selvfølgelig opstå behov for en præcisering af Danmarks særstilling.

Jeg vil i den forbindelse gøre et par bemærkninger om de retlige forhold og indre anliggender. En eventuel overførelse af visse områder, f.eks. grænsekontrol, asyl- og immigrationspolitik, fra søjle 3 til søjle 1 vil selvsagt berøre det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Det er vi opmærksomme på, og i givet fald vil vi sikre, at det danske forbehold forbliver uændret, også efter regeringskonferencen. Hvordan dette konkret skal gennemføres, har flere spurgt om, men det er først muligt at give et bud på det, når vi har set den endelige tekst, og det har vi ikke endnu.

Det kan også blive nødvendigt at præcisere det danske forbehold vedrørende forsvaret, hvis regeringskonferencen resulterer i, at forsvarspolitiske spørgsmål skal behandles i et bredere omfang i en ny traktat end i den nuværende. I givet fald vil regeringen sikre, at det danske forbehold vil kunne videreføres uændret, men også her gælder det, at det først er muligt at byde på, hvordan det konkret skal gennemføres, når vi har den endelige tekst at arbejde ud fra.

Hr. Steen Gade interesserede sig især for miljøspørgsmål, og det har flere andre også gjort. På miljøområdet synes mange af de danske ønsker at kunne realiseres, for teksten fra det irske formandskab imødekommer en række af de vigtigste elementer i de danske miljøforslag. Det drejer sig om indsættelse af bæredygtig udvikling i formålsbestemmelserne, indsættelse af en tværgående bestemmelse om integration af miljøhensyn i andre politikker, indføjeelse af, at Rådet og Europa-Parlamentets vedtagelser bør hvile på det højest mulige beskyttelsesniveau – altså ikke kun de forslag, der fremsættes, men også dem, der bliver vedtaget – og endelig en præcisering af, at miljøgarantien også omfatter Kommissionens retsakter. Især det sidste er jo en ganske vigtig ting.

Alle danske ønsker er dog ikke imødekommet. Spørgsmålet om Kommissionens bekræftelse som en gyldighedsbetingelse i 100 A, stk. 4, er omtalt, men hidtil kun i kommentarform. De danske tanker om ny viden i forbindelse med miljøgarantien er ikke medtaget, ej heller det danske forslag om en protokol, der skal regulere, hvilke miljøafgifter der vil kunne vedtages med kvalificeret flertal. Når det drejer sig om det danske forslag om præcisering i miljøgarantien, har vi hele tiden vidst, at det ville blive vanskeligt at overbevise de andre lande om rigtigheden af dette punkt, og det kan konstateres, at et flertal af de øvrige lande indtager en skeptisk holdning.

Vi skal selvfølgelig i den afsluttende fase presse på og kæmpe for at få de sidstnævnte elementer indføjet i den endelige traktattekst; men jeg ønsker ikke, at der skal brede sig illusioner, for det bliver kamp op ad bakke. Det blev senest bekræftet i repræsentantgruppen i denne uge. Som forventet var det især spørgsmålet om miljøgarantien, der var det største problem. Medlemslandene var delt i to grupper: En gruppe, bl.a. Danmark, Sverige, Finland, Tyskland, Østrig og Holland, ønsker at gå videre end den foreliggende tekst. Fælles for disse

lande er ønsket om, at der medtages bestemmelser om ny viden som gyldigt kriterium for anvendelse af miljøgarantien, så med andre ord har vi vigtige allierede, især blandt de nord-europæiske lande, i denne diskussion.

Danmark står mere isoleret, når det gælder ønsket om, at Kommissionens godkendelse ikke skal være et gyldighedskriterium for anvendelse af miljøgarantien. Over for dette ønske står der en anden gruppe lande, bl.a. Frankrig, Storbritannien, Italien, Spanien og Portugal, der finder, at allerede den nuværende tekst er for vidtgående efter deres smag. Disses landes argumentation er først og fremmest baseret på hensynet til det indre markedes funktion.

Jeg vil understrege, at det nok er vigtigt, at vi stiller ambitiøse målsætninger op for, hvad vi vil opnå på miljøområdet, men at vi på den anden side heller ikke skal opstille urealistiske kriterier. De danske forslag på miljøområdet er, som vi ved, meget ambitiøse, og ethvert af dem, vi får igennem, vil være en sejr. Den samlede succes skal ikke være afhængig af, om et enkelt af de fem elementer ikke bliver realiseret.

Jeg vil godt gøre et par bemærkninger om åbenhed, som måske ikke har spillet nogen stor rolle i debatten i dag, men som jeg alligevel synes er vigtig at fremhæve. De seneste drøftelser peger i retning af et resultat, der vil betyde, at der sker traktatfæstelse af et generelt princip om åbenhed, at der medtages traktatbestemmelser om ret til aktindsigt, og at det vil blive fastslået som en hovedregel, at afstemningsresultater, stemmeforklaringer og erklæringer, som er afgivet i forbindelse med Rådets funktion som lovgiver, skal offentliggøres. Overordnet må vi sige, at der er opnået meget i de sidste par år i kampen for større åbenhed i EU. Det skyldes ikke mindst Danmarks indsats, og regeringskonferencen tegner til at bringe os endnu et skridt i den rigtige retning.

Jeg vil også gerne nævne hele området vedrørende svigbekæmpelse. Vi har vedvarende fra dansk side arbejdet for at få svigbekæmpelse på dagsordenen. Vi var de første, der tog emnet op, vi har konstant presset på, og det er glædeligt at konstatere, at det nu ser ud til at lykkes. Svigbekæmpelse blev drøftet i repræsentantgruppen i denne uge, og det ser ud til, at et flertal af landene ønsker, at EU's evne til at bekæmpe svig skal styrkes. Den hollandske formand understregede meget kraftigt den betydning, man tillægger spørgsmålet i Holland, og også fra tysk side anbefalede man og efterlyste en offensiv og

ambitiøs tilgang på dette område. Derfor tror jeg, man kan sige, at der er grund til at håbe på et godt slutresultat.

Forstærket samarbejde og fleksibilitet har vi jo drøftet her i salen ved ganske mange lejligheder. Det er regeringens opfattelse, at afsnittet om forstærket samarbejde i det hollandske formandskabs tillæg til Dublin II-teksten er et godt grundlag for de videre forhandlinger på regeringskonferencen. Det må betegnes som noget positivt, at der lægges op til en generel bestemmelse, der gælder for alle søjler, suppleret med særlige bestemmelser inden for hver af de tre søjler.

De kriterier for anvendelse af forstærket samarbejde, der lægges op til i den generelle bestemmelse, afspejler udmærket den danske indsats under forhandlingerne og de danske ønsker. Der lægges op til, at der skal deltage et minimum antal lande, at det skal være foreneligt med den eksisterende fællesskabsret, at det skal respektere den fælles institutionelle ramme, at det skal stå åbent for alle, og endelig – hvad der er grund til at lægge overordentlig stor vægt på – at forstærket samarbejdet skal være den sidste udvej, altså noget, man måske kan gøre, hvis alle muligheder for at nå frem til en løsning i fællesskab er udtømt. Herudover lægges der op til, at kun de deltagende medlemslande skal stå for finansieringen af de operative udgifter inden for et forstærket samarbejde, og alt dette må betegnes som positive elementer.

På nogle punkter har formandskabet dog undladt at give et bud. Det står fortsat åbent, hvilket beslutningsgrundlag der skal gælde med hensyn til iværksættelsen af forstærket samarbejde inden for søjle 1, det står åbent, hvilken form for forstærket samarbejde der skal gælde i søjle 2, og det er uklart, hvordan man konkret forestiller sig en afgrænsning af anvendelsesområdet i søjle 1.

Der tegner sig altså efterhånden en række elementer, som der er enighed om i hele diskussionen om forstærket samarbejde; men der er som sagt stadig uenighed om bl.a. det forstærkede samarbejde i søjle 2. Forhandlingerne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik befinder sig i en fase, hvor der er skabt bred enighed om visse spørgsmål, men hvor der er en række problemområder tilbage, hvor medlemslandene er langt fra hinanden.

Der er bred tilslutning til at oprette en analyse- og planlægningsenhed; der er principiel enighed om at udpege en højtstående repræsen-

tant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og denne person skal handle under ansvar og ifølge Rådets instruktion. Der ser også ud til at være bred tilslutning til at indføre muligheden for konstruktiv afståelse, så EU kan beslutte en fælles aktion, selv om nogle lande ikke ønsker at deltage. Den model har vundet større tilslutning, og det er jo en tanke, som genfindes i det danske forhandlingsgrundlag.

De centrale udestående spørgsmål i søjle 2, hvor medlemslandene fortsat står langt fra hinanden, er, i hvilket omfang der skal anvendes flertalsbeslutninger i søjle 2, når det drejer sig om rammerne for et fremtidigt eventuelt forsvarsamarbejde og forholdet mellem EU og WEU. Når det drejer sig om WEU-drøftelserne, er grundlaget for de aktuelle forhandlinger et forslag, som er stillet i fællesskab af Tyskland, Frankrig, Italien, Spanien, Belgien og Luxembourg. På ministermødet i Rom den 25. marts og på konklavemødet i Nordvik den 6.-7. april kunne man konstatere betydelig uenighed om disse tre punkter.

Formandskabet har valgt en tilgang til det, som ligger tæt op ad tysk-franske ønsker. Det er en linje, som er uacceptabel for flere medlemslande. Der kan efter min vurdering næppe skabes et kompromis med udgangspunkt i formandskabets nuværende udspil. Det lader sig efter min vurdering ikke gøre.

Vi har gjort det klart fra vores side, at vi er imod en udstrakt overgang til at anvende kvalificeret flertal i søjle 2, når det drejer sig om udenrigspolitikken. Danmark ønsker at fastholde, at intet land skal kunne nedstemmes mod sin vilje inden for søjle 2 bortset fra rene tekniske gennemførelsesforanstaltninger. Det udelukker jo ikke anvendelse af konstruktivafståelsesmetoden. Her er der jo netop tale om, at et land giver afkald på at blokere en beslutning og altså ikke dermed mod sin vilje bliver stemt ned, og det er også derfor, at den danske regering har interesseret sig for netop den metode.

Når det gælder drøftelsen om sikkerhed og forsvar har vi fra dansk side vedvarende henvist til Edinburgh-Afgørelsens del C som grundlag for vores position. Mere konkret har vi fra dansk side ønsket at fastholde den eksisterende formulering om perspektiverne for den fælles forsvarspolitik på lang sigt. Danmark er imod det foreliggende forslag om integration af WEU i EU. Et sådant skridt rejser principielle sikkerhedspolitiske spørgsmål i kraft af den sikkerhedsgaranti, der derved bygges ind i Traktaten,

og det er nogle principielle spørgsmål, der rækker ud over regeringskonferencens sigte efter vores vurdering.

Endelig om det vanskelige retlige og indre samarbejde. I det hollandske formandskabs tillæg er de retlige og indre anliggender opdelt i to hovedområder.

For det første de emner, der direkte tydeligt foreslås overflyttet fra det mellemstatslige samarbejde i søjle 3 til det kommunitære samarbejde i søjle 1. Det drejer sig om grænsekontrol, asyl, immigration, dele af det toldmæssige og det civilretlige samarbejde.

For det andet de områder, der er enighed om fortsat skal behandles inden for rammerne af det nuværende mellemstatslige samarbejde i søjle 3. Det drejer sig om samarbejde på det politimæssige, det strafferetlige område samt dele af det toldmæssige og det civilretlige område. De seneste drøftelser har bekræftet, at der fortsat er et klart flertal af medlemslande, der ønsker overførsel af områder som grænsekontrol, asyl og immigration til søjle 1.

Vores holdning er klar. Vi finder ikke, at en overførsel til søjle 1 er nødvendig. Vi finder, det praktiske samarbejde kan styrkes på mellemstatsligt grundlag. Hvad gælder de samarbejdsområder, der altså under alle omstændigheder er enighed om skal forblive i søjle 3, er opgaven at sikre, at der bliver grundlag for en større effektivitet, men under fastholdelse af samarbejdets mellemstatslige karakter.

Det er i dag vanskeligt at sige, hvad der bliver det endelige resultat på søjle 3. Der udestår vanskelige forhandlinger; de er politisk vanskelige, de er også teknisk vanskelige. Men ender vi med overflyttelse af større eller mindre dele af det nuværende søjle 3-samarbejde til søjle 1, vil regeringen selvsagt sikre en løsning, der respekterer det danske forbehold.

Vedrørende Schengensamarbejdet, som jo blev drøftet i går, hvor jeg kan henvise til justitsministerens udtalelser, vil jeg sige, at drøftelserne er karakteriseret ved, at der endnu ikke foreligger et konkret udspil fra formandskabet om det fremtidige forhold mellem Schengen og EU. Spørgsmålet er i det hollandske udspil alene behandlet i en kommentar. Formandskabet har tilkendegivet, at man arbejder for at fremlægge en mere konkret tekst. En detaljeret drøftelse af forholdet mellem Schengen og EU må af gode grunde afvente, at formandskabet fremlægger et forslag.

Foreløbig kan man alene sige, at nogle medlemslande, herunder Holland, ønsker en form for integration af Schengen i EU. Andre lande er mere skeptiske. Fælles for alle er dog ønsket om ikke at bringe opnåede resultater i Schengensamarbejdet i fare. Fra dansk side har vi hidtil indtaget en forsigtig positiv holdning til nærmere tilknytning mellem Schengen og EU. Vi har bl.a. peget på løsninger, hvor Schengensamarbejdet vil kunne trække på visse af EU's institutioner, f.eks. Rådssekretariatet, Kommissionen, Domstolen, og nogle af faciliteterne: mødelokaler og tolke, uden at der dog bliver tale om en sammenlægning af de to organisationer. Fra dansk side er det værd positivt at notere, at der synes at være bred forståelse for at finde løsninger vedrørende Schengen, der tager hensyn til hele medlemskredsen, også Island og Norge.

Og så nogle bemærkninger til de enkelte ordførere. Til hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen begyndte sit indlæg med at sige, at udvidelsen jo slet ikke var på dagsordenen. Det er forkert. Det er og bliver forkert. Der er en meget direkte sammenhæng mellem denne regeringskonference og udvidelsen, hvilket jo allerede ses af, at det ligger fast, at udvidelsesforhandlinger skal påbegyndes 6 måneder efter, at regeringskonferencen er slut.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jeg vil henvise til justitsministerens udtalelse fra i går, som jeg deler.

Til hr. Kent Kirk: Diskussionen om de forskellige organisationer på sikkerhedsområdet er jo lang og kompliceret, og jeg skal gense det kort. Jeg vil kun sige, at WEU i mange henseender er en for snæver ramme til at løse fredsbevarende opgaver. Det er i øjeblikket kun 10 lande, der er medlemmer, og ved at bruge den ramme så udelukker man jo en række andre lande fra at deltage. OSCE er en meget bredere ramme, men OSCE har endnu aldrig været brugt direkte som operatør for en fredsbevarende opgave.

Man har i Albanien set, at OSCE er tildelt en overordnet koordinerende rolle, men det er selvfølgelig noget andet. De operative opgaver er overladt til en kreds af lande, der er villige, og det er i øvrigt både EU-lande, nogle af dem er WEU-lande, og ansøgerlande, som ikke er med nogen af stederne.

Til hr. Steen Gade: Hr. Steen Gade understregede, at statsministeren og udenrigsministeren har ansvar til syvende og sidst. Ja, det ved vi godt. Vi arbejder på realiteternes grundlag, og en del af de realiteter, vi arbejder ud fra, er jo, at

de danske forbehold er en politisk realitet, som vi vil respektere.

Så vil jeg gerne rette en tak til de ordførere, som har påskønnet det materiale, som Udenrigsministeriet løbende stiller til rådighed om forløbet af konferencen for at belyse konferencens forløb så fuldstændigt som muligt over for Folketinget og offentligheden. Jeg takker for kvitteringen.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Så vil jeg da også starte med at takke for udenrigsministerens besvarelse efter denne lange debat, vi har haft i dag, og så sige: Hvor er jeg glad for at høre, at udenrigsministeren i virkeligheden har forstået, hvad det er, vi skal arbejde for: Vi skal ikke have forsvarsdimensionen ind i EU, vi skal ikke have det indre og retlige anliggender ind i søjle 1 osv. osv.

Men udenrigsministeren startede desværre med at sige: Vi skal først se den endelige traktattekst, før vi kan sige, om vi vil sige ja eller nej.

Jeg er glad for, at statsministeren også er til stede nu, for jeg er nødt til at sige: Hvis vi skal være en lille smule realistiske, og når vi skal erkende, at der også er 14 andre nationer, der sidder med til denne her regeringskonference, er det så ikke på tide klart og tydeligt at sige: Danmark ønsker ikke, at de her ting – og nu har jeg blot taget to af områderne: forsvar og indre og retlige anliggender – skal over og være en del af det overnationale EU-samarbejde.

Derved ville man jo kunne klare en masse problemer og slippe for en masse diskussioner. Og jeg håber, at både statsministeren og udenrigsministeren er enig med mig i, at der er intet, der kan godkendes, medmindre alle er enige.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg havde jo håbet, at ministeren ville komme med en mere præcis forklaring på, hvordan regeringen har tænkt sig at løse problemet med de danske undtagelser. Men alt, hvad ministeren kunne sige om spørgsmålet om det retlige område, var, at det var vanskeligt. Det var både teknisk og politisk vanskeligt. Det var, hvad vi kunne få at vide.

Jeg vil godt spørge ministeren, når nu ministeren siger, at Danmark ikke ønsker, at der flyttes ting over i det overstatslige samarbejde, og at vi ikke ønsker en fælles flygtningepolitik på det overstatslige område, om det så betyder, at

regeringen vil løse problemet ved at nedlægge veto. Vil regeringen så simpelt hen stoppe det?

Eller betyder det, hvad jeg frygter, at regeringen vil sige, nå, ja, men så må de andre jo gå videre? Så skal man prøve, om man kan lave en ny dansk undtagelse, og så vil Venstre og De Konservative komme og sige, at vi også skal med i det område, og så kurer vi ned ad glidebanen. Jeg kan se, at fru Charlotte Antonsen ser opmuntret ud ved tanken om, at vi kurer ned ad den glidebane.

Nej, ministeren er på vej ind i en åluruse. Han er på vej ind i en åluruse, og jeg synes, han skulle tage og svømme ud, mens tid er.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til at bede udenrigsministeren om at være langt mere konkret med hensyn til det retlige forbehold, og hvordan vi fastholder det i forbindelse med Schengensamarbejdet.

Det, udenrigsministeren gjorde, var jo, at han i alt væsentligt henviste til justitsministerens forklaringer i Folketinget i går. Men sagen er jo, at justitsministeren anerkendte problemet under behandlingen i går. Justitsministeren sagde, at hvis EU-landene på topmødet flytter dele af retssamarbejdet fra det mellemstatslige til det overnationale område, så skranter det danske EU-forbehold, og så er der en ny situation.

Hvilke konsekvenser får det for regeringens handlemåde? Får det den konsekvens, at regeringen siger, at så skal vi have ind i Traktaten, at vi har et forbehold? Får det den konsekvens, at man siger, at så skal vi have en ny bestemmelse i Schengenkonventionen, der garanterer det danske forbehold? Eller hvad?

Eller får det i virkeligheden den konsekvens, som Dansk Folkeparti i hvert fald frygter, at vi om bare 2 måneder kan stå i den situation, at Danmark har ratificeret Schengenkonventionen, og de andre lande har etableret et overstatsligt samarbejde inden for det retlige område, og så er det danske forbehold på det område reelt udhulet?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg må også medgive udenrigsministeren, at spørgsmålene omkring søjle 3 bliver teknisk vanskelige, men netop derfor er man jo også nødt til at forholde sig til det.

Hvis de 13 lande går videre og vi accepterer, at de går videre og flytter det over i søjle 1, så

kan de afgøre en række spørgsmål ved kvalificeret flertal, og så står vi udenfor.

Derfor er vi da nødt til fra dansk side at spørge: Hvad vil situationen så være? Er vi så isoleret i forhold til asylsamarbejdet? Er vi isoleret i forhold til emigrationssamarbejdet? Eller hvordan og hvorledes kan vi sikre, at Danmark trods alt er med i det europæiske samarbejde på de områder?

Så må jeg sige til udenrigsministeren om spørgsmålet om Den Vesteuropæiske Union, hvor udenrigsministeren ligesom siger, at den er alt for snæver og det er alt for få lande: Er det ikke korrekt, at man på Birminghammødet sidste år i maj traf en beslutning om, at de lande, der er observatører i Den Vesteuropæiske Union, også kan deltage i de forskellige operationer?

Jeg har da ofte hørt udenrigsministeren i Europaudvalget fortælle os, at hvis det er sådan, at Danmark vil være med i nogle ting, så kan vi godt gøre det som observatører. Og går hele diskussionen i virkeligheden ikke ud på, hvordan man kan få lande med forskellig historisk baggrund på det forsvarspolitiske område koblet sammen, således at Europa i fredsbevarende operationer kan komme til at optræde som en helhed? Er det ikke det, regeringskonferencen drejer sig om?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg er nu ikke enig med hr. Keld Albrechtsen i, at vi glider nedad, hvis vi ophæver forbeholdene. Jeg synes faktisk, vi kommer opad, og det håber jeg da også vil lykkes en dag.

Jeg vil godt stille udenrigsministeren to spørgsmål. Det første drejer sig om Schengen. Ministeren siger, at man ikke på nuværende tidspunkt kan tage stilling til, hvad der skal ske med vores forbehold, og om de vil blive berørt, men jeg vil godt bede ministeren om at tage stilling til det, der ligger fra formandskabet i øjeblikket, nemlig et forslag i bemærkningerne om, at Schengen skal skrives direkte ind i det forpligtende samarbejde. Er ministeren ikke enig i, at i den situation har Danmark to muligheder: enten at afholde en folkeafstemning, så vi kan blive i Schengen og altså blive i det udvidede retlige samarbejde, eller at vi bliver observatør, altså træder ud af det Schengen, vi lige er trådt ind i, for så at fortsætte som observatør? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål vedrører svigbekæmpelse, og det har jeg allerede stillet til hr. Ove Fich. Danmark kæmper imod svig, bliver der sagt hele tiden. Hvad er begrundelsen for, at Danmark ikke for længst har ratificeret den konvention, man har vedtaget mod svig? Hvad er årsagen? Er det ikke dobbeltmoral, at man siger, man vil noget, men i realiteten gør noget andet?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg kunne såmænd nøjes med at henvise til, hvad jeg sagde i mit ret udførlige første indlæg, for jeg mener faktisk, at de spørgsmål, der stilles her, er besvaret i mit første indlæg.

Jeg har sagt vedrørende søjle 2 og søjle 3, at opstår der under forhandlingerne en situation, der anfægter vore forbehold, ja, så vil vi sikre forbeholdene, forbeholdenes gyldighed, forbeholdenes opretholdelse. Og derfor er vi ikke på vej ind i en ålerruse og slet ikke på en glidebane. Jeg er i øvrigt ikke helt sikker på, at det kan lade sig gøre at være på vej ind i en ålerruse på en glidebane. Det kan være, det kan, men jeg har aldrig set nogen være det, og det er vi altså heller ikke.

Til hr. Kent Kirk: Det er rigtigt, at observatører kan deltage i WEU-operationer. Det, jeg sagde, var, at WEU somme tider er for snæver en ramme. Det viser sig jo gang på gang i disse år, at når der skal foretages en indsats, så er det ikke kun de nuværende vesteuropæiske medlemslande af WEU plus observatørerne, der er brug for. Der er jo netop brug for at hente lande, som ikke er med i den kreds, ind til at løse opgaver – der er i øvrigt også somme tider brug for, at Rusland og USA er med til at løse opgaverne – og det udelukker man ved at bruge WEU-rammen. Det var det, jeg mente.

Hr. Kent Kirk har fuldstændig ret i, at der er en række medlemslande, der har et ønske om at aktivere WEU, men det er altså ikke den danske holdning, og det argument her er jo en af grundene til, at WEU rent faktisk har vist sig ikke at være en særlig velegnet ramme for løsning f.eks. af fredsbevarende opgaver. WEU er i dag ikke med i nogen fredsbevarende opgaver. Det har været lidt med ved blokaden over for Serbien; det er ophørt. Det var med i Mostar med træning af en politistyrke; det er ophørt og overgået til andre.

Til fru Charlotte Antonsen vil jeg sige: Det er ikke tilfældigt, at det hollandske formandskab endnu ikke er kommet med et forslag om, hvor-

dan man skal integrere Schengen – hvis man skal det. Det er, fordi det er svært. Der er flere måder at gøre det på, og de juridiske og praktiske konsekvenser vil være forskellige, alt efter hvilke modeller det hollandske formandskab vælger at bruge. Og derfor bliver denne diskussion i dag lidt luftig, fordi vi ikke har foran os, hvad formandskabet vil foreslå, og i øvrigt heller ikke har fået markeret, hvorledes andre landes præcise reaktioner vil være.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når udenrigsministeren her for et øjeblik siden i sit forrige indlæg henviste til justitsministerens udtalelser i går, så går jeg ud fra, at det bare var, fordi udenrigsministeren ikke ville bruge unødigt tid på at gentage det, justitsministeren sagde, men at udenrigsministeren i øvrigt er enig i det, justitsministeren sagde.

Og justitsministeren bekræftede altså meget klart i går på et spørgsmål fra mig, at der vil være problemer i forhold til det danske forbehold, hvis de øvrige lande vælger at gøre brug af den mulighed, de har for at flytte det retlige samarbejdsområde eller dele af det fra det mellemstatslige til et overstatsligt niveau.

Det vil jeg gerne have at udenrigsministeren så også bekræfter og forholder sig til, fordi så er det jo rigtigt, som fru Charlotte Antonsen siger, at hvis de gør det, så står Danmark jo i den situation, at vi har valget mellem enten at udtræde af det fulde medlemskab af Schengensamarbejdet eller at undlade den ratifikation af konventionen, som jo blev påbegyndt i går, og opretholde vores forbehold eller at sløjfe forbeholdet. Og det skal jo så ske ved en folkeafstemning.

Den situation, som er meget sandsynlig efter udenrigsministerens egen opfattelse, må udenrigsministeren da forholde sig til.

Og så vil jeg lige minde udenrigsministeren om, at han glemte at besvare et tidligere spørgsmål fra mig omkring muligheden for folkeafstemning eller sikkerheden for, at vi får en folkeafstemning om ratifikationen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt bede ministeren besvare det spørgsmål, som også hr. Kent Kirk var inde på, nemlig spørgsmålet om flytning af f.eks. flygtningepolitikken til det overstatslige samarbejde. Vil regeringen da nedlægge veto, således at der ikke bliver en overstatslig flygtningepolitik i EU – for så

er problemet med den danske undtagelse jo løst – eller vil regeringen sige: Jamen de andre må godt gå videre? Og hvis det så sker, hvad vil regeringen så gøre? Hvordan vil regeringen sikre undtagelsen og samtidig være med i den fælles flygtningepolitik? Det kan jo ikke lade sig gøre.

Det var det spørgsmål, jeg gerne ville have belyst, og det var det, der gav anledning til, at jeg sagde, at udenrigsministeren var på vej ind i ålerusen. For hvis ministeren først siger ja til, at der sker et såkaldt søjlespring, at det bliver flyttet over til det overstatslige, ja, så er ministeren jo ikke alene inde i den første del af ålerusen, men så er han kommet ind i det andet rum i ålerusen, hvorfra man ikke kan komme ud igen.

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Fru Charlotte Antonsen fik heller ikke svar på sit spørgsmål. I en tid, hvor Danmark og den danske regering vil præsentere Danmark som foregangsland, kan det jo konstateres, at når det gælder kampen mod svindel, som der har været talt så meget om, så er Danmark bestemt ikke noget foregangsland.

Svindelkonventionen blev vedtaget i Ministerrådet for halvandet år siden, men man har end ikke påbegyndt forhandlinger med de andre nordiske lande og med andre ministerier, og den bliver end ikke præsenteret for Folketinget i denne samling. Jeg ved godt, at ministeren har sagt, at det samme gælder andre lande, men jeg troede, vi skulle være et foregangsland, og i betragtning af, hvad der er sagt om svindelbekæmpelse, så er det fuldstændig uforklarligt, at den ikke er kommet på Folketingets bord endnu.

Og til sidst to små spørgsmål: Hvis nu det viser sig, at de baltiske lande ikke kan optages i NATO, men at det kunne være en fordel for dem at blive optaget i Vestunionen for derved at få en del af den sikkerhed, som vi jo lægger så megen vægt på for vores eget vedkommende, vil Danmark så støtte dette helhjertet? Hvis det altså er et ønske fra de baltiske lande, vil Danmark så støtte det?

Og det andet spørgsmål: Hvis det bliver tilfældet, vil udenrigsministeren så virkelig fortsat holde Danmark uden for Vestunionen? Bliver det ikke absurd, hvis de baltiske lande kommer ind, og Danmark ikke er der?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Ja, jeg må også sige, at jeg føler mig lidt skuffet over udenrigsministerens svar, for jeg synes, udenrigsministeren forsøger at bagatellisere alt det, som alle de andre EU-medlemslande er interesseret i, netop spørgsmålet om, hvordan vi finder en løsning på den europæiske forsvars-politiske dimension, hvordan koblingen mellem EU og Den Vesteuropæiske Union skal være.

Sådan som jeg har forstået forhandlingerne, er det netop den kobling, man diskuterer, og så er det eneste, vi hører fra den danske udenrigsminister, at Den Vesteuropæiske Union er stort set ligegyldig, den betyder ikke noget. Jamen det er jo altså ikke det, andre lande mener, og en dansk udenrigsminister må da også forholde sig til det, som andre lande mener.

Jeg synes, det er meget skuffende, hvis det er sådan, at det eneste, udenrigsministeren dækker sig bag, er at sige: Vi vil fra den danske regerings side sikre os, at vores forbehold kommer til at bestå efter regeringskonferencens afslutning. Jeg må sige til udenrigsministeren: Det kan da ikke være i Danmarks interesse, hvis vi på nogle af de væsentligste områder ender med at blive isoleret i forhold til de spørgsmål, som de andre europæiske lande er interesseret i at samarbejde om. Og det er det, der bliver resultatet, hvis udenrigsministeren holder fast i det synspunkt.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

For at tage det sidste først: Hr. Kent Kirk har altså overhovedet ikke hørt efter, hvad jeg har sagt. Det beklager jeg.

Jeg sagde i mit første indlæg, at der ikke kan skabes et kompromis med udgangspunkt i formandskabets udspil vedrørende integration af WEU i EU; det kan ikke lade sig gøre. Og jeg argumenterede for mit synspunkt ved at sige, at der er andre lande end Danmark, som er imod denne idé. Det er ikke her, kompromiset findes. Det har jeg svaret klart og tydeligt på.

Til hr. Thulesen Dahl om folkeafstemningen: Hr. Thulesen Dahl har spurgt masser af gange, og han kender svaret lige så godt som jeg, nemlig at spørgsmålet om tidspunktet for en folkeafstemning – og om der skal holdes folkeafstemning – tages der beslutning om, når forhandlingerne er forbi.

Jeg vil henvise til, hvad justitsministeren har sagt om forslaget og spørgsmålet om Schengen.

Jeg kan helt henholde mig til, hvad han har sagt under debatten i går.

Med hensyn til svig: Vi har ikke fra dansk side ratificere konventionen. Det er der ikke mange lande, der har. Den kan altså ikke træde i kraft, selv om vi ratificerede den i dag. Men Danmark skal selvfølgelig være blandt de første, og det vil regeringen også sørge for at vi bliver.

Med hensyn til baltisk medlemskab i WEU så kan det simpelt hen ikke lade sig gøre. Nu skal jeg jo ikke – og Danmark skal ikke, når vi ikke er medlem af WEU – disponere på vegne af denne organisation, men de ledende medlemmer af den organisation, og for øvrigt også USA, har den bestemte opfattelse, at man ikke kan blive medlem af WEU, hvis man ikke er medlem af NATO, fordi WEU har indbygget en sikkerhedsklausul, som WEU jo ikke kan levere, men som kun NATO kan levere. Derfor siger man fra amerikansk side, fra britisk side og fra anden side i WEU-kredsen, at man ikke kan komme ind i NATO ad en bagdør, så WEU-medlemskab for lande, der ikke er medlem af NATO, er i dagens situation overhovedet ikke en mulighed.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg gerne så gentage, hvad hr. Keld Albrechtsen udmærket ved, at det jo er en del af det danske forbehold, at vi ikke vil forhindre andre i at gå videre. Det er klart og tydeligt en del af det danske forbehold, og derfor vil jeg henvise hr. Keld Albrechtsen til formuleringen i Edinburgh-Afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg må konstatere, at det ikke er mig, der ikke hører efter; det er udenrigsministeren, der ikke hører efter. I mit allerførste indlæg understregede jeg meget stærkt Det Konservative Folkepartis synspunkt, at vi ikke ønsker en fuldstændig integration af den Vesteuropæiske Union i EU, så det er ikke det, vi taler om.

Det, vi drøfter i øjeblikket, er, hvordan vi kan forbedre forbindelsen mellem EU og den Vesteuropæiske Union, og det er jo også den diskussion, der foregår på regeringskonferencen. Og jeg oplever det på den måde, at den danske udenrigsminister stort set ikke vil ind i den diskussion, men dér har vi da behov for nogle meldinger, så Danmark ikke bliver isoleret i det her, for vi har en interesse i, at den Vesteuropæiske Union får en tættere forbindelse til EU.

Så må jeg sige til udenrigsministeren omkring de baltiske lande, at det da er fuldstændig kor-

rekt, at de ikke kan blive medlemmer af WEU, som det er i dag; men dér kunne det da være et dansk synspunkt, at begrebet associerede partnere fik et stærkere indhold, sådan at de baltiske lande blev knyttet tættere til den Vesteuropæiske Union, således de kunne deltage i nogle af de fredsbevarende operationer og lignende via den Vesteuropæiske Union. Det er vel også en af de ting, vi bør diskutere nu og her. Det er jo i øjeblikket, at vi flytter rundt på alle de europæiske sikkerhedsstrukturers brikker.

Det, jeg sidder tilbage med, er billedet af, at Danmark åbenbart ikke har nogen brikker at flytte rundt med her, og det er vi meget kede af fra konservativ side. Vi ønsker, at Danmark skal være aktiv på det her område, for om ti år er det for sent, så ligger strukturen fast.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå, at udenrigsministeren ikke har meget lyst til en debat om det retlige forbehold. Det kan jeg sådan set godt forstå på den baggrund, der er, men jeg vil gerne stille et enkelt spørgsmål, et meget, meget simpelt spørgsmål, som jeg håber udenrigsministeren så vil svare på:

Mener udenrigsministeren og regeringen, at det er foreneligt med det danske forbehold, at Danmark ratificerer Schengenkonventionen, samtidig med at dele af det retlige område i EU flyttes fra søjle 3 til søjle 1? Det må være meget enkelt at besvare det spørgsmål, og det kunne måske afklare debatten noget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Udenrigsministeren siger, at Baltikum ikke kan blive medlemmer af Vestunionen, når de ikke er medlemmer af NATO, og det er rigtigt nok. Oprindeligt ville NATO jo heller ikke overhovedet høre tale om den Østtudvidelse.

Men er en af grunde til, at det ikke kommer i stand her til sommer, netop det pres, der har været fra EU's side? EU siger, at man vil have dem med, og fordi man også har en udenrigs- og sikkerhedspolitisk dimension og i hvert fald noget, der minder om en forsvarspolitisk dimension, har man ad den vej faktisk medvirket til, at Østlandene nu ikke alene kommer ind i NATO, men også og forhåbentlig snart i EU. Og er realiteten i det, som udenrigsministeren siger, ikke, at det danske problem er, at vi ikke har indflydelse på det? Hvis vi nu var med i

Vestunionen, så havde vi jo en mulighed for at kæmpe for, at de baltiske lande fik en mulighed for at blive medlem af Vestunionen og dermed fik lov til at alliere sig med dem, de vil.

Er det reelle problem ikke, at ministeren sådan set gerne ville, men ingenting kan, fordi vi ikke vil være med dér, hvor det foregår?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for svaret; nu bliver det jo klart, hvad der foregår.

Der er faktisk i dag sket et kæmpeskred i den danske forhandlingsposition, nemlig fra at man fra dansk side har sagt, at det politimæssige og retlige samarbejde, flygtningepolitikken osv. skal være mellemstatsligt – det ønsker vi at være med i, og det har været den danske regerings position – så vil man nu acceptere, at det bliver overstatsligt med den virkning, at Danmark så accepterer at måtte udtræde.

Jeg har ikke været tilhænger af, at vi skulle være i det, men befolkningen har ved en folkeafstemning godkendt, at vi skulle. Nu accepterer regeringen altså, at det bliver overflyttet til det overnationale på en sådan måde, at Danmark bliver smidt ud af det. Det bliver jo konsekvensen. Anderledes kan jeg ikke forstå ministerens svar.

Indtil i dag har det været regeringens position, og det fremgår også af regeringens egen redegørelse, at vi sagde nej til det såkaldte søjlespring; at vi ikke ville acceptere flertalsafgørelser på det retlige område omkring asylpolitik, flygtningepolitik osv., og at der derfor ikke skulle laves traktatbestemmelser om overnationalt samarbejde på dette område.

Det har været dansk politik indtil i dag, og det er ifølge regeringens redegørelse det, man har sagt på regeringskonferencen, og som man stået på sammen med Storbritannien. Nu har man opgivet den position. Det synes jeg er et meget alvorligt skred, og det bekræfter desværre det, som vi sagde fra starten af debatten: at regeringen ikke har vist sig i stand til at løse det problem, den står i med den dårlige forhandlingsposition, den er havnet i med det manglende svar på, hvordan man sikrer de danske undtagelser.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg tror ikke, at vi kommer meget længere i diskussionen om de baltiske lande og WEU. Jeg tror også, at de baltiske lande i den nuværende

situation nødvendig så, at det var det, der prægede dagsordenen, for det er jo ikke det, de baltiske lande ønsker. Danmarks synspunkt, dette Folketings synspunkt er, at de baltiske lande skal have de samme muligheder i forhold til NATO-udvidelsen som andre, og det er dér – hvad skal vi sige – eftertrykket i politikken skal ligge.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl endnu en gang: Der foreligger ikke et forslag om integrering i Schengen. Formandskabet har planer om at fremlægge et forslag. Vi vil fra den danske regerings side sikre, at forbeholdet består, når regeringskonferencen er slut. Hvordan det skal sikres, kan ikke siges i dag, da vi ikke kender det forslag, som det skal knytte an til. Det er i virkeligheden ikke så indviklet.

Og endelig til hr. Keld Albrechtsen: Ja, hvis det er et skred at henvise til Edinburgh-Afgørelsen, så ved jeg ikke, hvad det er. Det kan da ikke være et skred, når jeg i mit svar henviser til ordlyden af Edinburgh-Afgørelsen. Den har vi trods alt kendt, lige siden forhandlingerne blev fuldført og også forud for folkeafstemningen i 1993. Det er der bestemt ikke noget skred i.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det kan godt være, at vi ikke kommer længere i diskussionen om de baltiske lande, men jeg synes, det er en meget, meget hurtig konklusion, man kommer til. For hvad bliver realiteten, når vi får NATO-udvidelsen? Realiteten bliver, at Polen, Tjekkiet og Ungarn rykker fra at være associerede partnere i forhold til Den Vesteuropæiske Union til at blive associerede medlemmer. De får altså en stærkere tilknytning til Den Vesteuropæiske Union. Dem, der så står tilbage som associerede partnere i Den Vesteuropæiske Union, er Bulgarien, Slovakiet, Estland, Letland og Litauen.

Jeg er da overbevist om, at de gerne ville have, om man i forbindelse med alt det, vi diskuterer nu – regeringskonferencen, Den Vesteuropæiske Union osv. – kunne finde ud af, om man kunne give begrebet associerede partnere mere indhold, end det har i dag. Reelt har det jo ikke ret meget indhold, ud over at man har lov til at møde op til nogle ganske uformelle møder.

Det er jeg overbevist om at de vil være interesseret i, og derfor kan jeg ikke tilslutte mig den konklusion, udenrigsministeren kom til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 55:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om forløbet af regeringskonferencen i EU?«

Af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Steen Gade (SF), Elisabeth Arnold (RV), Annette Just (FP), Keld Albrechtsen (EL), Addi Andersen (CD) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

(Forespørgslen anmeldt 14/3 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/3 97).

Begrundelse

Ove Fich (S):

Vi har nu i godt 4 timer drøftet regeringens redegørelse om EU's regeringskonference. Formålet med denne forespørgsel er ikke, hvilket jeg gerne vil understrege, at gentage debatten én gang til. Formålet er, at give Folketinget mulighed for at drage en konklusion af debatten i form af en dagsorden, fordi den eksisterende forretningsorden jo desværre ikke gør det muligt i relation til redegørelsesdebatten.

Derfor har partierne ønsket at stille denne forespørgsel, således at vi kunne drage en konklusion.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg har dels set, dels lyttet til den debat, der har udsundet sig i 4 timer.

Jeg har en fornemmelse af, at det har været en god debat. Jeg synes, at udenrigsministeren på fortræffelig måde har redegjort for situationen, og jeg skal ikke gentage det, der tegner sig i regeringskonferencen.

På den baggrund håber jeg, at vi kan samles om en fornuftig konklusion.